PAZARTESİ
31
AGUSTOS
1936

TAN EVİ
İstanbul Ankara caddesi
TELEFON : 24318, 24319, 24310.
TELGRAF : TAN, İSTANBUL
İKİNCİ YIL — No. 492
5 KURUŞ

TAN

BAŞMUHARRİRİ: AHMET EMİN YALMAN

2 incide : Şehir Haberleri — Siyaset âlemi — Takvim
3 üncüd : Son Haberler — Resimli makale — Felek.
4 üncüde : Acı hakikatler — Sağlık Öğütleri
5 incide : Hafta içinde ismi geçen büyük adamlar
6 mcıda : Spor — Harbiye mektebindeki tören tafsilâtı
7 incide : Radyo haberleri, haftalık radyo programı
8 incide : Zafer bayramı tafsilâtı — Üç İstanbul
9 uncuda : İzlandaya Türk akımı — Mari Antuvanet

Dün bütün memleket en şerefli bayramını kutluladı

Geçid resmi çok parlak oldu

Çelik ordumuza katılan genç subaylara diplomaları büyük merasimle dağıtıldı

Taksim âbidesi önünde merasim başlamadan önce

30 Ağustos zaferinin 14 üncü yıldönümü, dün İstanbul ve memleketin bütün köşelerinde içten gelen bir sevinç ve neş'e ile kutlulanmıştır. Bu büyük zafer bayramı münasebetile yapılan resmi geçit çok parlak olmuştur. Merasimde, Millî Müdafaa ve Maarif vekillerile askerî erkân ve kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunmuştur. Halk, gece sabaha kadar bu zafer gününü candan tes'it etmiş, gece fener alayları tertip olunmuş, Halkevlerinde müsamereler verilmiştir.

Her sene olduğu gibi bu sene de yüzlerce genç kara ve deniz sübayı, dün diplomalarını alarak orduya iltihak etmişlerdir. Genç sübayları resmi geçitten sonra Cümhuriyet âbidesine çelenk koymuşlardır. Diploma tevzii münasebetile Harbiye mektebinde büyük bir merasim yapılmıştır.

Zafer bayramına ait tafsilât 8 inci sayfamızdadır. Harbiyedeki diploma tevzii merasimi tafsilâtını altıncı sayfamızda bulacaksınız.

Varlığımızın güzel bir parçası

Dahiliye Vekili ve Cümhuriyet Halk Partisi Genel Sekreteri Şükrü Kayanın güzel bir nutkunu, kimimiz evvelki gün dinledik, kimimiz dünkü gazetelerde okuduk.

Nutuk, Atatürk köprüsünün ilk temelinin atılması merasiminde söylenmiştir. Fakat Dahiliye Vekili bu hâdise üzerinde pek az durmuştur. Bunu vesile ederek ortaya İstanbul hakkında umumî bir görüş tarzı koymuştur.

Biz Şükrü Kayanın nutkunu şu bakımdan mühim ve şümullü bulduk:

Ne dersek diyelim, İstanbulun memleket içindeki mevkiinde bir gayritabiîlik havası vardı. Asırlarca, memlekette İstanbullu, taşralı diye bir fark hüküm sürmüştü. Yine asırlarca, memleketin iradının büyük kısmı İstanbula akmış, İstanbul için sarfedilmiş, memleketin başka kısımlariyle İstanbul arasında dağlar kadar umran farkı husule gelmişti. Bu vaziyetin İstanbula karşı zihinlerde biraz acılık izi bırakması da tabiî idi.

Günün birinde memleketin merkezi İstanbuldan Anadoluya nakledildi. Bundan dolayı İstanbulda elbette birçok ferdî menfaatler sarsıldı. Büyük bir şehir içinde kesif bir halde yaşıyan nüfus, zaten menfi cereyanların yayılmasına müsait bir kütle teşkil eder. Bunun için İstanbul, bir müddet memleket içindeki tabiî vaziyetini göremedi ve bulamadı. Bu gayritabiîlik memleketin ve hükûmetin İstanbula karşı olan görüşü üzerinde de tesirler yaptı. Ortaya (İstanbul) diye bir mesele çıktı.

Dahiliye Vekilinin nutku bize şu hissi vermiştir: Kısmen asırların mirası, kısmen memleketteki son değişikliklerin neticesi olan gayritabiîlik havası geriye hiçbir iz bırakmadan artık silinmiştir. Eski asırların, hiç şüphesiz memleketin diğer kısımlarının acı mahrumiyetleri bahasına İstanbulda tekâsüf ettirdiği Türk kültür eserleri, bugün artık mazi ölçüsüyle ölçülmüyor. Bunlara bugünkü Türk varlığının kıymetli birer parçası, birer hazinesi gözüyle bakılıyor.

Gayritabiîliğin ortadan kalkması ve İstanbulun memleket içindeki tabiî yerini bulması, şehrin bundan sonraki inkişafı bakımından çok mühimdir. Bu sayede şu nokta bütün memleketçe berrak bir surette görülebilecektir:

İstanbul, tıpkı madenlerimiz, ormanlarımız gibi, memleketin servet hazinelerinden bir kısımdır. Ticaret usulleriyle millî sermaye mevcudumuzun bir hesabını yapmak mümkün olsa İstanbul bu hesabın içinde çok mühim bir yer tutar.

İstanbuldaki güzel manzaraların herbirine, dünyanın başka başka yerlerinde, ayrı ayrı tesadüf edilebilir. Fakat dünyada başka hiçbir yer yoktur ki, bu kadar mütenevvi güzellikleri birkaç kilometrelik bir saha içinde toplamış olsun.

Sonra Türklerden evvel buraya sahip olan milletlerin bıraktığı medeniyet eserlerinden başka İstanbulda Türklük namına sayısız sanat eserleri vücuda getirilmiştir. Şurasını unutmıyalım ki, on yedinci asra kadar Türk vatanı, dünyanın en varlıklı, en inkişaflı yeriydi. Türk ticareti denizlere, karalara hâkimdi. Güzel sanatlar, bilgi, içtimaî inkişaf bakımından Türkiye, zamanının en ileri gitmiş memleketiydi. Bütün bu varlık ve inkişaf asırlarından İstanbula hadsiz, hesapsız sanat ve medeniyet mirasları kalmıştır. İnsan eliyle tabiatın beraberce çalışması neticesinde İstanbul kıymet biçilmez bir define haline gelmiştir.

Karşımızdaki mesele şudur: Definemizin kıymetini bilmek, yanlış gidişler, sathî görüşlü umran ve değişiklik hareketleri neticesinde bu güzel definenin kıymetini kaybetmesine meydan vermemek, definemizi iktısadî manasiyle işleterek azamî verim almak...

Memleket hesabına İstanbul için ileri sürülecek ilk temenni, İstanbulda eskiyi muhafaza ve yeni ile eskiyi telif plânlarını mütehassıslara bırakmak, onların dediğini yapmaktır. Hüsnüniyetimiz nekadar büyük olursa olsun, işi mütehassıs sıfatiyle bilmeden, akıl yordamiyle yol aramaya, tecrübelere girişmeye kalkışmamalıyız. Mevcut çok mahdut vasıtalarımızı israf etmekten ve yapacak yerde yıkmaktan başka bir netice alamayız.

İstanbul definesini muhafaza edememenin ve bilâkis bozmanın tarihî mes'uliyeti, ve bu defineden istifade edememenin iktısadî mes'uliyeti ve zararı çok ağırdır.

Ahmet Emin YALMAN

Dil Kurultayı bugün tekrar top'anıyor

Dil kurumu başkanı, dün ecnebi âlimler şerefine bir ziyafet verdi

Kurultayın son toplantısında Leh profesörü tezini okuyor

[Yazısı üçüncü sayfamızdadır]

Kıymetli misafiri istikbal hazırlığı

Nahlin yatını karşılamak üzere iki torpitomuz Çanakkaleye gidiyor

Yakında memleketimizi teşrif edecek olan İngiltere Kralı sekizinci Edvard, evvelki akşam Atinadan hareket etmiştir. Sekizinci Edvard, Yunan adalarının bir ikisini ziyaret ettikten sonra Çanakkaleye gelecektir. Bu hususta Atina muhabirimizin verdiği tafsilât üçüncü sayfamızdadır.

Başvekil bugün İzmire gidiyor

İzmir fuarını bir nutukla açacak

Beynelmilel Izmir panayırı, yarın büyük merasimle açılacaktır. Başvekil General Ismet Inönü, açılış merasiminde bulunmak üzere bugün saat 15 te Izmir vapuru ile Izmire hareket edecektir.

Başvekille beraber Iktisat Vekili Celâl Bayar, Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, Trakya umumî müfettişi Kâzım Dirik te gideceklerdir.

İsmet İnönü ve vekiller, Izmirde parlak merasimle karşılanacaklardır.

Panayir, yarın saat 17,30 da İsmet İnönünün nutku ile açılacaktır. Açılış merasiminde Izmir belediye reisi de bir nutuk söyliyecektir. Başvekilin, ayni akşam İstanbula hareket etmesi muhtemeldir.

Sovyet hükûmetinin notası

Troçkinin hudut harici edilmesi isteniyor

"Troçkiye sığınma hakları vermek dostluğu bozabilir!,,

Sovyet hükûmetinin emri üzerine Norveçteki Sovyet elçisi, Norveç Dış Bakanına bir nota vermiştir. Bu notada, Sovyet hükûmeti âzası ile diğer eşhası öldürmek maksadile kurulmuş bulunan tethişçi teşkilâtın halen Norveçte oturan Troçki tarafından vücuda getirildiği ve idare edildiği resmen bildirilmektedir.

Tethişçi hareketler organizatörü Troçkiye istikbalde de sığınma hakkı verildiği takdirde Norveçle Sovyetler Birliği arasındaki dostane münasebetlerin haleldar olabileceği ayrıca kaydedilmiştir.

Nota, Norveç hükûmetinin Troçkiyi Norveç arazisine sığınma hakkından mahrum etmek için lâzımgelen tedbirleri alacağı ümidi ile bitmektedir.

[Bu mühim notanın tam metni üçüncü sayfamızdadır.]

Ispanyada son vaziyet

Irun cephesinde âsiler hakimiyeti ele alıyorlar

Sevil divanıharbi, 67 amele hakkında idam kararı yerdi

Paris, 30 (TAN) — Burgos'tan bildirildiğine göre, müteaddit millîci kolların Gadalajara'ya doğru ılerledikleri anlaşılmaktadır. Bu kuvvetler, Sıgerga'yı kuşatmışlardır. Şehrin sukutuna intizar edilmektedir. Mühim bir Katalan grupu da büyük bir Kalanjist ittihadı vücude getirmek üzere Burgosa gitmiştir. Galate mektep gemisi, talebe, zabit ve tayfalarile birlikte âsilere iltihak etmiştir. Gemi, Ferrole gelmiş ve demirlemiştir. Sevilden alınan haberlerde Divanı harbin 67 amele hakkında idam cezası verdiği anlaşılmaktadır. Bunlar dinamıt yüklü 14 kamyon sevkederken yakalanan Bidinato maden işçileridir.

Irun cephesi, 30 (A.A.) — Bu sabah âsi kuvvetler topçu ve tayyare faaliyeti ile beraber harekete geçerek Urza sırtlarını ele geçirmişlerdir. Bu sırtlar hükûmetçilerin tayyare karargâhına hâkim bulunmaktatdır. Bu tayyare karargâhı şimdi düşman topçusunun ateşi altındadır. Bugün topçu düellosu yeniden başlamıştır. Biriatou karşısına yeni bir âsi topçu kıt'ası gelmiştir.

[Diğer telgraflar altıncı sayfadadır.]

Yeni Rumen kabinesi

Titülesko çekildi, Antonesko hariciye nazırı

Başvekil Tataresko, siyasette değişiklik olmıyacağını söylüyor

Bükreş, 30 (A. A.) — Rador ajansı bildiriyor:

Yeni hükûmet azaları geceyarısı hususî trenle Sinayaya varmışlar Pelesh şatosunda kral tarafından kabul edilmişler ve yemin etmişlerdir.

Yeni hükûmet azaları listesi şudur:

Başbakan ve teslihat bakanı. Tataresko.
Başbakan muavini: İncouletz.
Dahiliye bakanı: Demetre Luca.
Hariciye bakanı: Antonesco.
Finans Bakanı: Cancicov.
Adliye bakanı: Hiroea Djuvara.
Ticaret bakanı: Valer Pop.
Nafıa bakanı: Franasoviçi.
İş Bakanı: Nistor.
Ziraat Bakanı: Basile Sassu.
Millî müdafaa bakanı: General Angelesco.
Sıhhiye bakanı: Doktor Costinesco.
Sanat ve edyan bakanı: Victor Jamondi.

Titülesko

Tataresko

Kültür bakanı: Doktor Angelesco.
Devlet bakanları: Pean Lapedatu ve Michel Negura.
Müsteşarlar: Badulesco, Aurele Bentoiu, Basile Barca, Tibere Mosoiu, Pierre Benaı Demetre Alimanisteanu, Michel Berceanu ve Georges Caranfil.

[Bu meseleye ait diğer tafsilât ve Başvekil Tatareskonun beyanatı 3 üncü sayfamızdadır.]

Belgrat mektubu

Yugoslavyada geniş ve plânlı islâhat

Küçük itilâf toplantısından sonra Yugoslav - Rumen - Çek teşriki mesaisi kuvvetlenecek

Belgrat, 28 (Hususî muhabirimiz yazıyor) — Stoyadinoviç hükûmetinin mevkii iktidara geçmesindenberi Yugoslavyanın komşulariyle münasebatı daha ziyade iyileşmekte ve sağlamlaşmaktadır. Yugoslavyanın Macaristanla olan iktısadî ve siyasî münasebatı da son günlerde iyileşmeye yüz tutmuştur. Bu sebeple bugünlerde Macaristanla Yugoslavya arasında ticarî münasebatın yeniden tanzimi için her iki memleket murahhasları müzakereye girişeceklerdir. Bu müzakereler muvaffakıyet kazandığı takdirde, Yugoslavyanın Tuna havzasındaki devletlerle teşriki mesaisi ihtimali de kuvvetlenmiş bulunacaktır.

Macar ve Yugoslav matbuatı bu müzakerelerde ihtilâflı meselelerin her iki memleket arasında dostane bir surette halli yolunda temennilerde bulunmaktadır. Bura siyasî mahafili, müzakerelerin müspet neticelenmesi arzusunu izhar etmektedir. Yugoslavyadaki Macar akalliyetinin refahını temin için müzakerelerde Macaristanın dostane bir yol takip etmekte menfaati vardır.

Yugoslavya ve diğer Balkan memleketleri

Yugoslavya orman ve maadin nazırı Cura Yankoviç, bu hususta Macar "Nemzedek" gazetesine verdiği beyanatta, Stoyadinoviç hükûmetinin mevkii iktidara geçmesinden sonra Macaristanla Yugoslavyanın münasebatının iyileşmekte olduğunu ve Yugoslavyanın komşulariyle ve Macaristanla iyi geçinmek arzusunda bulunduğunu resmî bir lisanla temin etmiştir.

Yugoslavya ile Yunanistan arasında yeni bir ticaret muahedesi imzalanmıştır. Bununla her iki memleket arasında muallâkta kalan meseleler tamamiyle halledilmiş bulunmaktadır. Yeni muahede, eylûl ayı bidayetinden itibaren meriyete geçecektir.

Yugoslavyanın Bulgaristanla olan dostluk münasebatı, 19 Mayıs 934 te yapılan Bulgar darbei hükûmetinden ve Makedonya komitesinin ilgasından sonra başlar. Her iki memleket arasında yeni geçitlerin açılması ve pasaport muamelelerinin basitleştirilmesi münasebetleri çok arttırmıştır. Yugoslav - Bulgar dostluğu ve yakınlaşması, geçen sene Sofyada yapılan Yugoslav Sokol - Bulgar Yunak spor şenlikleri tezahüratıyle ve son günlerde gene Sofyada yapılan beynelmilel Slav Coğrafya ve Etnografya kongresiyle daha ziyade kuvvetlendirilmiştir.

Ticarî münasebetlerin inkişafı

Bu son kongrede Sofyada Yugoslav murahhası Yugoslav Miloeviç şu beyanatta bulunmuştur:

"... Mazideki coğrafya ve etnografya kavgaları yerine, ilerde coğrafya ilimlerimiz, iki milletin daha ziyade anlaşmasına hizmet etmelidir.„

Yugoslavya ile Bulgaristan arasında bir ticarî mukavele de mevcuttur. Aradaki dostluk neticesi dolayısiyle, Yugoslavyadan transit olarak geçmekte olan Bulgar stoklarına Yugoslavlar, kolaylık göstermektedirler. Hattâ, Bulgar demiryolları nezaretinin müracaati üzerine Yugoslavlar, Bulgar üzümlerinin ihracı için kirayla Bulgarlara bu sene birçok vagonlar vermişlerdir.

Yugoslavyanın, Küçük Antant ve Balkan Antantı ile olan yakınlığı malûmdur. Küçük İtilâfın Eylûlde Bratislavada toplanacak olan kongresinde Yugoslav - Rumen - Çekoslovak teşriki mesaisi daha ziyade kuvvetlendirilecektir. Gene bu kongrede, Orta Avrupa meseleleri yanında Yugoslavyanın Rusya ile münasebatı da görüşülecektir.

Dahildeki ıslahat

Resmen bildirildiğine göre, Yugoslavya ile İtalya arasında yeni bir ticaret muahedesinin tanzimi için Belgradda yakında müzakerelere girişilecektir. İç siyasette ekonomik ve saire gibi ıslahat yapılmaktadır. Fakat, bütün bu ıslahat demokrasiye istinat etmektedir.

Yugoslavyada gençliğin terbiyesiyle en ziyade alâkadar olan teşkilât sokol gimnastik teşkilâtıdır. Bu teşkilât memleketin her köşesine yayılmıştır. Sokol teşkilâtı, eylûlde yapılacak genç kral Petar'ın doğum yıl dönümü şenliklerinde, hazırladığı beş senelik iş plânını ilân etmeyi kararlaştırmıştır. Bu plân mucibince, sokol teşkilâtı memlekette köy ve kasabalarda halkın manen ve maddeten yükselmesi için faaliyette bulunacaktır.

Belediye intihapları

Yugoslavyada Stoyadinoviç hükûmetinin iktidar mevkiine geçmesile, değişen diktatörlük rejiminden sonra ilk defa olarak memlekette belediye intihaplarının yapılmasına geçilmiştir. Bu, memleket istikbalinin inkişafı bakımından da siyasî ehemmiyeti haizdir.

Bu sebeple, memlekette hükûmet partileri ve muhalif partiler şimdiden siyasî faaliyeti arttırmışlardır. Her tarafta propagandalar başlamıştır. Sonbaharda yapılacağı bildirilen bu belediye intihaplarında, başında İçişleri Bakanı A. Kroşets, demiryolları nazırı Dr. Mehmet Spaho bulunduğu hükûmet partisi olan Yugoslav radikal partisinin Sloveniyada ve Saray - Bosna havalisinde kazanması ihtimali çok kuvvetlidir. Hırvatlıkta da Dr. Maçek ile müstakil demokrat partisinin listeleri galebe edeceği şüphesizdir. Eski Sırbistanda birleşen muhalif partilerin ve başında Stoyadinoviç bulunan hükûmet partisi, general Jivkoviç'in Yugoslav nasyonal partisi ve Sv. Hoceranın başında bulunduğu halk partisinin listeleri üstün geleceği umulmaktadır. İntihapların yaklaşması münasebetiyle girişilen siyasî propaganda faaliyetine bakılırsa, Yugoslavyada önümüzdeki belediye intihaplarının çok gürültülü olacağı sanılıyor.

***

Kürklü av derileri

Türkofis merkezi, kürklü av derileri üzerinde bir tetkik yapmış ve kürklü deri sanayii hakkında bir proje hazırlamıya başlamıştır. Bu tetkiklerin verdiği neticeye göre, zehirle avlama, postları daima bozmakta ve deri kıymetini düşürmektedir. En iyi avlama kapan ve silâh kullanmak suretiyle olanıdır. Av hayvanatı neslinin kolay üretilmesi ve bu hususta bazı lüzumlu tedbirler alınması da zarurî görülmüştür. Maamafih, Türkofis, bu tetkiklerini derinleştirmektedir. Alınacak kat'î netice, av işlerinin organize edilmesine yarıyacaktır.

Suriye heyeti dönüyor

Henüz Pariste bulunan Suriye Vatanî heyeti, bugünlerde İstanbula gelerek Suriyeye avdet edeceği haber verilmektedir. Temin edildiğine göre, konuşmalar sona ermiş ve esaslı meseleler üzerinde tam bir anlaşma hâsıl olmuş gibidir. Heyet, İstanbulda bir gün kalacaktır. Suriye gazeteleri, heyetin Ankaraya da uğrıyarak Suriye ile Türkiye arasındaki meseleler üzerinde de bazı temaslar yapacağını yazmaktadırlar.

Festivalin ikinci günü

Dün Sarayburnu ve Çamlıcada büyük şenlikler yapıldı

Balkan festivalinin ikinci günü de eğlence içinde geçmiştir. Dün saat 15 te Sarayburnu parkında Balkanlardan gelen festival heyetlerinin iştirakile bi reğlence tertip edilmiştir. Bu eğlence, gece geç vakite kadar devam etmiştir. Ayrıca Çamlıcada saat 15 te başlıyan eğlencelerde zevkle sürmüş ve probram kır balo su ile sona ermiştir. Çamlıcadaki eğlencelerde bağlı güreşler, çuval, yumurta ve muhtelif yarışlar yapılmıştır. Gece millî oyunlar oynanmıştır. Muhtelif dans müsabakaları, programa hususî bir güzellik vermiştir.

Belgrat İdroloji Kongresindeki murahhasımız

Tıp Fakültesi profesörlerinden Dr. Necmettin Rifat Yarar, Eylûl içinde Belgratta toplanacak olan Milletler arası idroloji kongresine iştirak etmek ve Avrupanın mühim merkezlerinde tıbbî tetkiklerde bulunmak üzere hususî otomobiliyle bir ay sürecek bir seyahate çıkmıştır.

Pamuk tohumunun zararı

Bazı yerlerde hayvan yemi az olduğu senelerde hayvanlara pamuktohumu yedirildiği ve bu yüzden hayvan ensacının bozulduğu anlaşılmıştır. Ziraat Vekâleti alâkadarlara bir tamim göndererek yurtta yetiştirilen pamuk çiğitlerinin hayvanlara yedirilmesinin hayvan hıfzıssıhhası ve ekonomi bakımlarından doğru olamıyacağını bildirmiştir.

Ziraat umum müdürü

Ziraat Vekâleti ziraat umum müdürü Abidin, vekâlete ait müesseseleri gezmiş ve Karadeniz sahil mıntakasında bazı tetkikatta bulunmak üzere Rizeye gitmiştir. Umum müdür, bu mıntakada portakal, çay ve fındık yetiştirme işlerini gözden geçirecektir.

Ebeler hakkında bir tamim

Sıhhat Vekâleti, alâkadarlara yaptığı bir tamimde mektepli olmayıp ta ruhsatnameli olan ebelerin ancak nahiye ve köylerde mektepli ebe bulunmıyan kaza merkezlerinde icrayı san'at edebileceklerini bildirmiştir. Ayrıca, kat'î bir zaruret karşısında kalınmadıkça mektepli ebe adedi az olan merkezlerde bunların san'at yapmalarının terviç edilmemesi ilâve olunmuştur.

Takvim, Hava

Bugünkü hava

Bugün hava sureti umumiyede bulutlu geçecektir. Barometrede yeni görülecek değişikliklerin süreksiz ve az yağmur yapması da muhtemeldir. Rüzgâr, şimal istikametinden hafif esecektir. Rutubeti nisbiye derecesindeki tenezzül devam edecektir.

Dünkü hava

Dün gölgede sıcaklık en çok 23,6, en az 15,4, güneşte azamî 65 derece idi. Öğleden evvel bulutlu geçen hava, öğleden sonra açmıştır. Rüzgâr şimali şarkiden (yıldız poyrazdan) saniyede 12 metre sür'atle esmiştir. Tazyiki nesimî 762 milimetre civarında tahavvül etmiştir. Rutubeti nisbiye % 55 şe düşmüştür. Yağmur yağmamış ve hava, umumiyetle yarı bulutlu geçmiştir.

Geçen sene bugün

Geçen sene bugün hava açık gitmiştir. Derecei hararet gölgede en çok 27,9, en az 21, güneşte azamî 59,4 derece olarak kaydedilmiştir. Tazyiki nesimî 760 milimetre tesbit olunmuş rüzgâr, saniyede vasati 6 metre sür'atle esmiştir. Rutubeti nisbiye % 79 a düşmüştür.

*

1 — İstanbul telefonu devlet elile işletilmeye başlandı.

2 — Habeş İtalyan ihtilâfı gergin bir safhaya girdi. İtalya 200 bin kişinin daha askere alınmasını kararlaştırdı.

3 — San'atkâr Ressam Namık İsmail binlerce arkadaş ve talebesinin gözyaşları arasında gömüldü.

Pazar	P. tesi	Salı	Çarşa.	Perşe.	Cuma	C. er.
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

8 inci ay Gün: 244 Hızır: 118

1355 HİCRİ *1352 RUMİ*

Cemaziyelâhır *Ağustos*

13 *18*

Güneş: 5,26-Öğle: 12,14-İkindi: 15,56
Akşam:18,44-Yatsı: 20,22-İmsak:3,39

Meyvaların kemale ermesi.

Fabrikalarımızda

Ameleler için birer mektep açılacak

Memleketin endüstri işlerinde muvaffakıyetle çalışmakta olan Sumer Bank, Türk amelesinin iş hayatındaki refahını temin yolunda esaslı tedbirler almaktadır. Verilen malûmata göre, banka bu hususta teşebbüslere girişmiştir.

Kayseri bez fabrikasında çalışan kimsesiz kadınlarla kız çocuklarının barınmaları için 150 kişilik bir yurt hazırlanmıştır. Yurtta bu nevi işçilerin iaşei ibate ve istirahatleri temin olunacaktır. Yurt, ilerde genişletilecek ve şekli bilâhare bütün fabrikalara teşmil edilecektir.

Sumer Bankın Bakırköy, Feshane ve Kayseri fabrikalarında açmış olduğu okuma yazma ve teknik tedrisat kursları çok iyi neticeler vermiştir. Bu kurslar, birer mektep haline getirilecektir.

Poliste

Ortaköyde feci bir cinayet işlendi

Arkadaşını öldüren katil daha iki kişiyi vurmayı tasarladığını söylüyor

Ortaköyde Dereiçinde bahçıvan Hasan ve Rıza ayrı ayrı, fakat yanyana iki evde oturmaktadırlar. Evlerin duvarları biribirine bitişik olduğu için Hasanın evinde konuşulanlar Rızanın evinden duyulmaktadır. Rıza, Hasanın evinde olanları kahvede söylemekte ve bu sözler de Hasanın kulağına gitmektedir.

Hasan, kahvede yapılan bu dedikoduları şimdiye kadar işitmiş ve müteaddit kereler Rızaya bu fena huyundan vazgeçmesini ihtar etmiştir. Bu samimî teklifler, Rızanın bir kulağından girmiş, öbüründen çıkmıştır. Nihayet, evvelki gece Hasan yine kahveye gelmiş, Rızaya tekrar ihtarda bulunmuş ve ayrılmıştır. O radan ayrılınca evine gitmiş, fakat vaziyetin bu şekilde devamına fazla içerlediği için tabancasını alarak dışarıya çıkmıştır. Hasan, yolda Rızayı beklemeye karar vermiş, bunun için bir yol ağzını intihap etmiştir. Filhakika biraz sonra Rıza yanında arkadaşlarından Nezir ve Vangel olduğu halde sokağın başından görünmüştür. Bunların kendisine yaklaştığını gören Hasan, tabancasını çıkarmış ve hemen ateş etmiştir. Çıkan kurşunlar Rızayı derhal yere sermiş ve adam olduğu yere yıkılarak ölmüştür. Silâh seslerini duyan polisler yetişmişler, katil Hasanı yakalamışlardır. Rızanın cesedi morga kaldırılmıştır.

Katil ne diyor?

Katil, dün kendisile görüşen bir muharririmize hâdise hakkında şunları söylemiştir:

"— Rıza ile beraber Neziri ve Vangeli de öldürmek üzere ateş ettim. Fakat karanlık olduğundan hepsini göremedim. Yalnız Rızayı vurabildim. Rızanın ve arkadaşlarının hakkında yaptıkları dedikodu canıma tak dedi. Ağza alınmıyacak şeyler söylediler, durdular. Tahammül edemedim ve bu işi işledim."

Katilin arkadaşı Kadri de diyor ki:

"— Rıza ile Hasanın evleri biribirine bitişiktir. Birisinde konuşulan şey, diğerinden duyulur.

Hasan ile karısı evde ne yapsalar, Rıza, kendi evinden dinliyor ve sokağa çıkıp kahvelerde ötekine berikine anlatıyordu. Hasan buna çok kızıyordu. Nihayet dün gece sokakta karşılaştılar. Üst tarafını biliyorsunuz."

Bir alacak yüzünden

Kadıköyünde İbrahimağada oturan ve Devlet Demiryolları inşaatında çalışan Erzincanlı İsmail ile arkadaşı Durmuş bir alacak yüzünden kavga etmişlerdir. Kavgada İsmail bıçakla Durmuşu başından, yüzünden ve sağ memesi üstünden ağır surette yaralamıştır. İsmail bıçağile yakalanmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmıştır.

Feci bir otomobil kazası

Dolmabahçede Karaadalı tekkesinde oturan Kadri, karısı Fikriye ve bir yaşındaki çocukları, Dolmabahçe durak yerinde tramvay beklerlerken, Yahyanın kullandığı 1465 numaralı otomobil kendilerine çarpmış ve hepsini yere sermiştir. Kadri başından, Fikriye sağ kolundan, küçük çocuk ta sol bacağile karnından yaralanmıştır. Yaralılar hastaneye kaldırılmışlardır. Şoför yakalanmıştır.

Siyaset âlemi

Fransada dahilî çalışmalar

Fransa son zamanlarda sayısız harici gaileler karşısındadır. İspanya meselesi başlıbaşına bir derttir. Avrupadaki yeni askerlik yarışı Fransayı çok yakından alâkadar eder. Almanya ve İtalya tarafının bir Merkezi Avrupa bloku kurmak hususundaki teşebbüslerine karşı mukabil tedbirler düşünmek, küçük antantla, Lehistanla olan münasebetlerini yakından yakına tetkik ve ölçüden geçirmek lâzımdır.

Bu harici gailelere rağmen Blum kabinesi, dahili meselelerle çok cüretle ve muvaffakıyetle çarpışmaktadır. Bir taraftan Fransada hususi menfaate dayanan iş an'anelerini kırmak, diğer taraftan ameleye hakkını vermek, fakat sermaye üzerine kurulu iktısadi muvazeneyi de bozmamak çok çetin bir iştir. Bununla beraber Blum kabinesi, ameli imkânlar dairesinde azamî verimi almaktadır.

Günlük işlerden başka (Blum) kabinesi, Amerikada Mister Ruzveltin yaptığı gibi büyük ölçüde bir programa da sarılmıştır. Geçen hafta Fransa mebusan meclisi kapanmazdan evvel Blum kabinesinin başlıca tasavvurlarına ait kanunları kabul etmiştir. Bu meyanda amele ücretlerinin umumî surette artması ve çalışma saatlerinin azalması da vardır. Yani Fransız amele daha az saat çalışacaklar, fakat çok saat için aldıklarından daha fazla ücret elde edeceklerdir.

Amerikada Fordun tecrübe ettiği sisteme bakılırsa bu tedbirin fabrikacı hesabına daha çok verim temin etmesi beklenebilir. Fakat Fransız fabrikacıları pek te Ford taraftarı görünmüyorlar. Hükûmetçe alınacak tedbirlerin kendileri için çok mihnetli bir devir açacağı fikrindedirler.

Hükûmet buna karşı fabrikacılara iki ümit kapısı gösteriyor: Birincisi halk arasına dağılan yüksek ücretler sayesinde iştira kudretinin yükselmesi ve amelede fazla paranın istihsaldeki artma sayesinde tazmin edilmiş olması... İkincisi de Fransa bankasının yeni aldığı şekilde iktısadi âlem için temin edilecek kolaylıklar...

Filhakika şimdiye kadar imtiyazlı ellerde bulunan Fransa bankasının idare meclisine küçük tüccar, amele ve diğer muayyen kütle ve menfaatleri temsil edecek unsurlar girmiştir. Büyük malî işlerle uğraşan ve halkın her günkü hayatına uzak kalan Fransa Bankası, halkçı ve daha ameli bir iktısadi sisteme mihver olabilecektir.

Fransanın geçirmekte olduğu iktısadi tecrübeler cidden dikkatle takip edilmeye değer.

Tayyare seferleri

İzmir servisi 9 Eylûlde işlemeğe açılıyor

Ankara - İstanbul hava yolları seferlerinin muntazam ve fasılasız devamı, muvaffakıyetli neticeler vermektedir. Hava yolları idaresi, memleketin daha birçok şehirleri arasında tesisi mukarrer olan postaların tedricen temini için tedbirler almıştır. İlk plânda İstanbul - İzmir tayyare postalarının işletilmesine karar verilmiştir. 9 Eylûlden itibaren İzmirle İstanbul arasında yolcu ve posta nakliyatına başlanacaktır.

Hafif yemekler — Kuzu söğüşü, kabak ve havuç sote, armut kompostosu.

Ağır yemekler — Rozbif, patates püresiyle tatarböreği, irmik helvası.

SON HABER

Sovyet hükûmetinin notası

Troçkinin hudut harici edilmesi isteniyor

Moskova, 30 (A.A.) — Tas Ajansı bildiriyor: Sovyet hükûmetinin emri üzerine, Norveçteki Sovyet elçisi Yakuboviç, Norveç dışişleri bakanına aşağıdaki notayı tevdi etmiştir:

"1 Kânunuevvel 1934 tarihinde, komünist partisi merkezî komite Sovyetler birliği merkezî icra komitesi riyaset divanı azasından Kirof Leningradda öldürülmüştü. Açılan adlî tahkikat, bu cinayetin, maksadı Sovyet hükûmeti azası ile diğer zimamdar eşhası öldürmek olan bir tethişçi teşkilâtına mensup bir aza tarafından yapıldığını meydana koymuştu. 1934 yılı sonunda bu keyfiyet bizzat Kirof'un katli ile suç ortakları tarafından da mahkemede kabul olunmuştur. Bundan sonra yapılan mütemmim tahkikat ile Moskovada 19 ilâ 23 ağustos 1936 tarihinde vukua gelen muhakeme şurasını ispat etmiştir ki, yukarda ismi geçen tethişçi teşkilât halen Norveçte oturmakta olan Troçki tarafından vücuda getirilmiş ve mumaileyh Troçki, Sovyetler birliğindeki cürüm ortaklarına Stalinin, Voroşilof'un, Gaganobiçin, Orconigidze'nin ve diğer hükûmet azasının öldürülmeleri için mufassal talimat vermekte bulunmuştur. Bu maksatla Troçki Sovyetler birliğine yabancı memleketlerden hususî ajanlar yollamıştır.

Yukarda izah edilen bütün bu hâdiseler ağustos 1936 da Moskovadaki alenî muhakemede Troçkinin bütün suç ortakları ve ajanları tarafından teyit olunmuştur. Bu suretle şurası muhakkak addedilebilir ki halen Norveçte oturmakta olan Troçki, Sovyet Hükûmeti azalarile Sovyet milleti şeflerinin katli maksadını istihdaf eden tethişçi hareketlerin organizatörüdür.

Yukarıdaki keyfiyetleri Norveç Hükûmetine bildiren Sovyet Hükûmeti şu zandadır ki tethişçi hareketler organizatörü Troçkiye istikbalde de sığınma hakkı vermek, Sovyetler Birliği ile Norveç arasındaki dostane münasebetleri haleldar edebilecektir. Ayni zamanda bu, beynelmilel münasebetlerdeki kaidelerin bugünkü anlayışına muhalif bulunmaktadır.

Bununla alâkadar olarak şurası hatırlatılmak istenilir ki, Yugoslavya Kralı Aleksandr ile Fransa Dış İşleri Bakanı Bartu'nun öldürülmelerinden sonra, kendi arazileri üzerinde başka hükûmetler azalarını istihdaf eden tethişçi hareketler hazırlanmasına karşı hükûmetlerin alacakları hattı hareket 10 kânunuevvel 1934 tarihinde Milletler Cemiyeti Konseyinde tetkik olunmuştu. Bu tetkik neticesinde Milletler Cemiyeti azalarının tethişçiliğe karşı mücadele sahasında biribirlerine yardım etmeleri mecburiyeti teyit olunmuş ve hattâ bu hususta beyneilmilel bir mukavelename imzası şayanı arzu görülmüştü.

Sovyet Hükûmeti, Norveç Hükûmetinin, Troçkiyi bundan böyle Norveç arazisine sığınma hakkından mahrum etmek için lâzımgelen tedbirleri almaktan fariğ olmıyacağını ümit eyler."

Norveç Kabinesi toplanıyor

Oslo, 30 (A.A.) — Troçki hakkındaki Sovyet teşebbüsü, kabinenin önümüzdeki ilk içtimaında tetkik olunacaktır.

Norveç Dış Bakanının beyanatı

Stokholm, 30 (A.A.) — Aftonbladet gazetesi, Norveç dış işleri bakanı Koht'un Troçki meselesi hakkında bir beyanatını neşretmektedir. Koht, Sovyet hükûmetinin Osloya bir nota vermediğini, fakat Sovyet elçisinin şifahî bir müracaatta bulunduğunu bildirmiştir. Gazete, Koht'un bu beyanatı ile Tas ajansının tebliği arasındaki tezada işaret eylemektedir.

Londradaki Rus elçisi ortada yok

Mesele esrarengiz bir mahiyet alıyor

Londra, 30 (A.A.) — Londradaki Sovyet ticaret mümessilliği şefi, Ozerskinin ne olduğu hakkında hiç bir kat'î malûmat alınamamıştır. Moskovadan gelen haberler ise meselenin gittikçe daha anlaşılmaz bir mahiyet aldığını bildirmektedir.

Akşam gazeteleri 17 Ağustosta Londrayı terkeden Sovyetlerin Londra büyük elçisi Maiskinin âkıbeti ile de uğraşmaktadırlar.

Sovyet büyük elçiliği bütün bu şayiaları yalanlamakta ve Maiskinin halen mezunen Kafkasyada bulunduğunu bildirmektedir.

Evening Nevs gazetesinin yazdığına göre, Londradaki Sovyet koloni - si Londraya gelen Sovyet devlet emniyet teşkilâtı memurlarının faaliyeti neticesinde hakikî bir paniğe tutulmuş bulunmaktadır.

Çanakkalede

Kamutay heyeti, Mehmet Çavuş abidesine bronz bir çelenk koydu

Çanakkale 30 (Hususî muhabirimizden) — Büyük Millet Meclisi nâmına Mehmet Çavuş anıtına çelenk koyacak olan Kamutay heyeti, bugün İzmir ekspresi deniz postasile buraya gelmişler ve vali tarafından karşılanmışlardır. Heyet saat 11 de Maydosa geçmiş, vali Nizamî, General Hüsnü, belediye reisi ve daha birçok zevat heyete refakat etmiştir. Maydos kaymakamlık dairesinde öğle yemeğini yiyen heyet âzaları, otomobillerle kazadan ayrılmışlar ve doğruca Kanlısırta çıkmışlardır. Burada Mehmet Çavuş âbidesine çok güzel büyük bir bronz çelenk konulmuştur. Merasimde ilk sözü, saylav General Kâzım söylemiş ve sözü müteakip bir dakika sükût edilmiştir. Hazır bulunan askerî kıta selâm durmuş, Hüsnü Kılkış ta, Cesarette pede birtakım askerin nasıl kahramanca döğüştüğünü ve aylarca dört taraftan ölüm saçan ateşler altında son güne kadar kahramanca nasıl müdafaa ettiğini anlatmıştır.

Müteakiben, Nuri Conker de Atatürkün idare ettiği savaşı bütün taf silâtile söylemiş ve o günlere ait çok heyecanlı tarihî hâdiseleri kısaca saymıştır.

Merasimden sonra Atatürke tazim telgrafı çekilmesi kararlaştırılmıştır. Heyet, Konya vapurile Çanakkaleden ayrılmıştır.

Mussolininin yeni bir nutku

Avellino, 30 (A.A.) — Askerî manevralar sonunda, Mussolini Mareşaller, Yüksek Devlet memurları, yabancı askerî heyetler, İtalyan askerleri ve halk huzurunda büyük bir nutuk söyliyerek İtalyanın askerî kudretini tebarüz ettirmiş ve bu kudretin İtalyan ve dünya sulhüne vesayet eylemekte olduğunu bildirmiştir. Mussolini, İtalyanlardan aşağıdaki sözlere harfi harfine inanmalarını istemiştir:

"Afrika harbine rağmen değil, fakat Afrika harbi neticesi olarak İtalyanın askerî kuvveti bu harpten evvelkinden daha müessirdir. Hâlâ, birkaç saat içinde sekiz milyon asker silâh altına alabiliriz.,,

Mussolini ayrıca şunları da söylemiştir:

"Biz herkesle mümkün olduğu kadar uzun müddet sulh ümit etmekteyiz ve Milletler arasında sulh eserine her gün tam iş birliğimizi vermeğe hazırız.,,

Leh ordusu kumandanı Pariste

Bu seyahate büyük ehemmiyet veriliyor

Paris, 30 (A.A.) — General Rydz Smigly bugün öğleden sonra Parise varmış ve durakta harbiye bakanı Daladier ile Fransa büyük erkânı harbiyesi reisi General Gamelin tarafından karşılanmıştır.

Kıymetli misafiri istikbal hazırlığı

Nahlin yatını karşılamak üzere iki torpitomuz Çanakkaleye gidiyor

Atina, 30 (Tan) — Ingiliz Kralı Sekizinci Edvard, dün Atinadan hareket etmiştir. Kral, ayrılmadan önce Atinadaki tenis kordlarını ziyaret etmiş, sonra kitapçıları gezerek bir kaç eser satın almıştır.

Ingiltere Kralı, bu arada refakatinde Ingilterenin Atina sefiri oldu ğu halde şehir civarında bir dağ gezintisi yaptıktan sonra, akşam üzeri yata dönmüştür. Yunan veliahti Prens Pol, yata iadei ziyarette bulunmuş ve kral tarafından yemeğe alıkonulmuştur. Yolculuk hazırlığını ikmal eden yat, gece yarısı hareket etmiştir. Kral Akdenizdeki bazı adaları gezmek arzusunu göstermiş ve yat sabaha karşı Şira adasına uğramıştır.

İngiltere Kralı Sekizinci Edvard, evvelki gün Atinadan hareket etmiştir. Kral, ayrılmadan önce, Atinadaki tenis kortlarını ziyaret etmiş, sonra kitapçıları gezerek birkaç eser satın almıştır. Yata iadei ziyadet için giden Yunan veliahdi Prens Pol, Kral tarafından yemeğe alıkonulmuştur. Sefer hazırlıklarını ikmal eden yat, gece yarısı hareket etmiştir. Kral, Akdenizdeki bazı adaları gezmek arzusunu göstermiştir. Yat, bu adalara uğrayacak ve sonra Çanakkaleye gelecektir.

*

Büyük misafiri karşılamak üzere bugün Zafer ve Tınaztepe torpidoları limanımızdan ayrılacaktır. Çanakkaleye gidecek olan Orgeneral Fahrettin, Krala Çanakkale muharebelerinin cereyan ettiği sahalarda izahat verecektir. Türk karasularına perşembe sabahı girecek olan Kral, o gün akşama kadar harp sahalarını gezecektir.

İngiliz büyük elçisi Sir Persi Loren, Ledi Loren, askerî ataşe binbaşı Aleksandr Ross, ticaret ataşesi Albay Suds, elçilik baş sekreteri ve müsteşarı da Kralı karşılamak üzere Çanakkaleye gideceklerdir.

Nahlin yatı, gece 24 de İstanbula müteveccihen Çanakkaleden ayrılacak, Tınaztepe ve Zafer torpidolarımız da yatı takip edeceklerdir. Yat cuma sabahı erkende Dolmabahçe önünde demirleyecektir. Büyük misafir, mütenekkiren geldiği için merasim yapılmıyacaktır. Ancak, Nahlin yatında Kral bayrağı bulunduğu takdirde top ateşile selâmlanacaktır.. Sekizinci Edvard, pazartesi günü İstanbuldan ayrılarak İzmire gidecektir. Büyük misafirin İzmiri ve bu arada Bergama harabelerini de gezeceği anlaşılmaktadır.

Yeni Rumen kabinesi

Titülesko çekildi, Antonesko hariciye nazırı

Tatareskonun mühim beyanatı

Bükreş, 30 (A. A.) — Yeni hükûmet azası, gece saat birde Pelesh şatosunda kralın huzurunda yemin etmişlerdir.

Başbakan Tataresko, şatodan çıktıktan sonra aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"Sonuncu merhaleyi katetmek üzere hükûmetimiz, kabinede geniş bir değişiklik lüzumunu hissetmiştir. Yeni ekip üç sene evvel iktidar mevkiine geldiğim zamanki esas program çerçevesi içinde dahilx ve haricî ayni siyaseti takip ve intaç edecektir. Yeni kabinede daha geniş bir birlik mevcuttur ve bu birlik hükûmet faaliyetinin her sahasında en yüksek verimi verecektir.

Evvel; dahilî nizamı idame ettireceğiz. Her türlü kargaşalık hareketleri ve her türlü coşkunluklar bastırılacaktır. Gerek sağ gerek sol, hükûmet her türlü silâhlı teşekkülleri silâhtan tecrit edecektir.

Hükûmetin ilk işlerinden biri de, üniversite hayatından siyaseti kaldırmak ve üniversitelere yeni bir disiplin esaslarını koymak olacaktır.,,

Romanyanın haricî siyasetinde değişiklik olmıyacak

Dış siyasete gelince, başbakan bu hususta aynen şunları söylemiştir:

"Hükûmet, birleşmiş Romanyanın bütün hükûmetleri tarafından güdülen ve son zamanlarda Titülesko tarafından idare edilen ayni dış siyaseti takip eyliyecektir. İş birliğimiz esnasında Titüleskonun bu sahada memlekete ve hükûmete yaptığı büyük hizmetlerden dolayı kendisine şükranımızı arzederim. Birçok defa bildirmiş olduğum bu siyaset ne şahsî mahiyeti haiz bir siyaset ne de günlük ihtiyacata göre değişen bir siyaset değildir. Bu siyaset, herhangi bir adamın veya herhangi bir partinin de siyaseti değildir. Bu siyaset bütün milletin siyasetidir. Ve bu millî siyasetin daimî hedefleri şunlardır: Hudutların müdafaası ve sulhün muhafazası, Küçük antant ve Balkan antantı menfaatlerimizle Polonya ile, Büyük Britanya ile ve bilhassa milletimizin bütün ideallerinin ve menfaatlerinin ayrılmaz bir tarzda bağlı bulunduğu Fransa ile gittikçe daha sıkı ve gittikçe daha faal bir tarzda münasebet idamesi, bütün devletlerle, Sovyetler Birliği ile ve bütün komşularımızla dostluk münasebetleri takibi halen mevcut ittifakların takviyesi Milletler Cemiyetinin takviyesi için faal iş birliği sulh ve kollektif emniyet için tek ve gayrikabili inkisam bir cephe vücuda getirmeği istihdaf eden bütün teşebbüslere yardım. İşte bunlar bizim dış siyasamızın değişmez esaslarını teşkil eylemektedir. Yolumuzdan şaşmadan bu siyaseti takip edeceğiz."

Başbakan, silâhlanma işi hakkında da şunları söylemiştir:

"Hükûmet ordunun takviyesi programını tatbik için daha fazla bir hızla faaliyette devam edecektir. Bakanlar kurulunun ilk içtimaında, yeni silâh siparişleri için lâzım olan beş milyar leylik yeni kredi meselesi hallolunacaktır. Memleketin silâhlanması, hükûmetin en esaslı düşüncesini teşkil eylemektedir."

Yeni kabine nasıl karşılandı?

Bükreş, 30 (A. A.) — Muhalif mali çiftçi partisi mahafili, yeni kabineyi çok fena karşılamıştır.

Bu meyanda "Üniversul" gazetesi, ezcümle diyor ki:

"Yeni kabine, bilhassa dış siyasa bakımından eskisinden daha zayıftır. Zira, Romanyanın müttefikleri, Küçük Antant konferansı arifesinde Titüleskonun uzaklaştırılmasının sebeplerini soracaklardır.,,

Titüleskonun ayrılması teessür uyandırdı

Bükreş, 30 (A.A.)— Tituleskonun yeni kabineye dahil bulunmaması büyük bir tesir uyandırmıştır. Bütün mahfeller, kabine buhranının verdiği bu beklenmedik netice hakkında türlü mütalealar yürütüyorlar. Titulesconun 1922 denberi dış bakanlığını muhafaza etmekte olduğunu hatırlatıyorlar.

Son alınan malûmata göre, yeni kabine, gerek sağ ve gerek sol her türlü kuvvet hareektlerinin tenkili husunda gerçekten tam salâhiyete sahip bulunacaktır.

Yine bu haberlere göre, Başbakan Tataresko, "bilhassa Haziran sonunda Rasistler tarafından tahrik edilen kargaşalıklarda ileri sürdüğü istifa tehdidi,, yüzünden, eski kabinenin otoritesini haleldar eden Titulesko'ya bir portföy vermek istemediği anlaşılmaktadır.

Kurultay toplantı'arına bugün devam edecek

Komisyonlar mesaisini bitiriyor

Üçüncü Dil Kurultayı, bugün, içtimalarına devam edecektir. Gerek Dil Kurumu namına hazırlanan tezler, gerek Kurultaya iştirak etmek üzere şehrimize gelen ecnebi âlim ve profesörlerin tezleri tamamen okunmuştur. Şimdi müstakil olarak hazırlanan tezler kalmıştır. Bunların da okunması bittikten sonra ilmî ve idare komisyonların raporları umumî celsede gözden geçirilecek ve bundan sonra Kurultayın mesaisi sona erecektir.

Teknik komisyonlar içinde bilhassa Güneş - Dil Teorisi ve dil karşılaştırmaları komisyonunun raporu şayanı dikkat olacaktır. Bu raporda, ecnebi profesörlerin Güneş - Dil Teorisine ait mütalealarî tebarüz edecek ve Türk Dil Kurumunun ecnebi ilim mahfellerile sıkı bir temasa geçmesi etrafında şayanı dikkat esaslar gözönüne konacaktır.

Türk Dil Kurumu Başkanı ve Maarif Vekili Saffet Arıkan, dün Tarabyadaki Tokatliyan otelinde, şehrimizde bulunan yabancı âlimler şerefine bir ziyafet vermiştir. Bu ziyafette, yabancı profesörlerden maada, Türk Dil Kurumu merkez heyeti üyeleri, hazır bulunmuşlardır.

Resimli makale

Temizlik ve yıkanmak meselesi

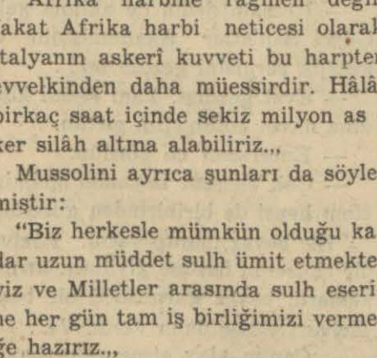

Avrupa milletlerinden herbirinin adam başına sarfettiği sabun miktarı yukarda gösterilmiştir:

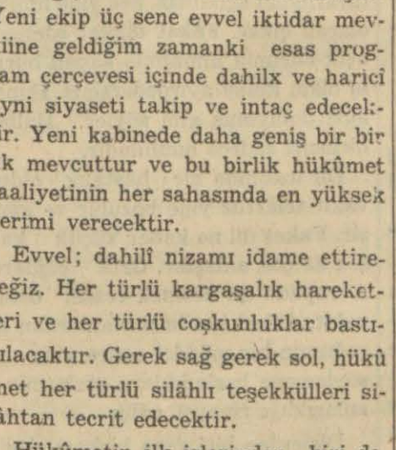

Sabun sarfiyatı insanların temizliği derecesini gösterir. Demek ki biz az yıkanıyoruz.

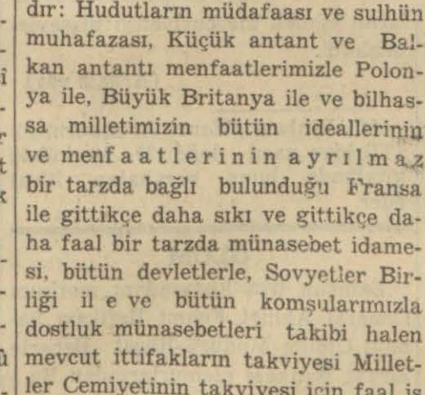

Hamam Türkün icadıdır. Temizlik milli an'anemizdir. Ve sıhhatin, hayatın, yaşamanın birinci şartıdır. Yıkanınız.

FELEK

İhracatı kontrol

Şimdi sanacaksınız ki her işi bırakıp ekonomi ile uğraşıyorum. Ne münasebet! O işi ya çok bilen ya hiç bilmiyenler zaten kimseye bırakmazlar ki. Benim bahsetmek istediğim başka bir ihracattır. Gerçi tüccar değilim ama memleketin alışveriş işlerini gazetelerde yazıldığı kadar öğreniyorum. İhracat mallarımızı hükûmet pek haklı olarak kontrol ediyor. Öteye beriye gönderilen Türk malları içine kötü, yatkın, çürük matah karışmasın diye kanunlar koyuyor; murakıplar tayin ediyor ve cezalar kesiyor. Bu çok yerinde bir şeydir, falan madrabaz Türk malı diye gönderdiği malı, Türk malını kötüliyecek kadar fena seçer ve ihtikâr yaparsa bunun zararı bu alışverişi yapan iki taraftan ziyade memlekete değil midir? Kötülük çabuk duyulur. Böyle bir aldatılışa uğrıyan tüccar hemen muhitini haberdar eder, Türk malına karşı itimatsızlık olur. Zaten geçmişte böyle şeyler olduğu içindir ki bugünkü tedbirlerin alınmasına lüzum duyulmuştur.

Diyorum ki; bir elmayı Türk elmasıdır diye satarken, bir çuval fındığı Türk fındığıdır diye dışarı gönderirken kontrol ediyoruz, dışarı çıkabilmesi için onda bir takım hususi ve iyi vasıflar arıyoruz. Acaba ayni titizliği ve hassasiyeti neden dışarı çıkan adamlarda aramıyoruz? Daha açık yazayım. Memleketten kollektif pasaportla yahut ayrı pasaportla fakat bir Türk grupu halinde çıkan ve kendi şahsiyetlerini değil artık yalnız bir Türk grupunun azalığını taşıyan vatandaşları da dışarı çıkardığımız elmalar kadar kontrole tâbi tutmak Türklük propagandası namına lâzım değil midir? Ali, Veli, tek başına istediği yere gider, istediği gibi yaşar ve istediğini yapar. Dışarda yaptıklarından dolayı kazanacağı iyi ve kötü notlar şahsına aittir. Buna karışmayız. Lâkin dediğimiz gibi ferdiyetini kaybedip bir grupa mal olanların Türklük propagandasma bilerek bilmiyerek yapacağı menfi tesirler dışarıya kötü elma, çürük fındık satan tüccarınkinden daha mı hafiftir? Bunu hiçbir grupun, hiçbir seyahatine tevcih etmiyerek umumî bir mülâhaza fakat uzun müşahedeler neticesi doğmuş bir fikir olarak yazıyorum. Hattâ işittim ki kollektif pasaportla gidenlerin böyle bir kontrole tâbi tutulmaları hakkında bir de nizam varmış. Acaba bu nizam nerelerde ve nasıl tatbik olunuyor? Ve neden her zaman müessir olamıyor?..

B. FELEK

BÜYÜK TÜRK İNKILÂBI

Acı Hakikatler

No. 31

Yazan : Ziya Şakir

Bu hengâmeler arasında küçük bir hadise ortalığı telâşa vermişti

Damat Ferit Paşanın bu hareketleri, kabinedeki arkadaşlarını bile şiddetle müteessir etmekte idi. Bu şekilde bir sulh muahedesini imzaya şiddetle aleyhtar olan —ve Pariste bulunan— Dahiliye Nazırı Reşit Bey, (Şûrayı saltanat) rezaletini işitir işitmez; hem sulh murahhaslığından ve hem de Dahiliye Nazırlığından istifa etmişti... Ayni zamanda —hiç bir işine, hiç bir suretle itirazı kabul etmiyen— Damat Ferit Paşa, gerek muahedenin imza meselesini, ve gerek İstanbuldaki tethiş siyasetini tenkide cür'et ettikleriden dolayı, Nafia Nazırı Cemil Paşa ile Maarif Nazırı Fahrettin Beyi istifaya cebretmişti.

Bu hengâmeler arasında vukua gelen bir hâdise; sarayı, Babıâliyi, bilhassa İngiliz ve Yunan mehafilini dehşetli bir korku ve telâşa sevketmiş; İstanbulda büyük bir heyecan husule getirmişti.

Bir Temmuz günü sabahı, Boğazın sahilleri, derin bir sükûn içinde idi. Birdenbire Beykoz üzerlerinden ve Paşaköy istikametinden dehşetli silâh sesleri işitilmiye başlamış; aradan beş on dakika geçer geçmez bu yayılım ateşleri, korkunç bir hal almıştı.

Bu gürültü ile uyananlar yataklarından fırlamışlar; ne yapacaklarını şaşırmışlardı. Beykoz hükûmet dairesinde bulunan jandarmalarla İngiliz ve Yunan askerleri silâha sarılmışlardı. Fakat meselenin mahiyetini anlıyamadıkları için oldukları yerde kalmışlardı.

Silâh sesleri, gittikçe sahile yaklaşmış; açıkta demirli olan İngiliz torpidolarının üzerine yağmur gibi kurşun yağmıya başlamıştı.

Birdenbire Beykozun içinde:

— Geliyorlar.

Diye bir ses dolaşmıştı. Ve bu ses, bir anda dehşetli bir mahiyet almıştı. Beykozda bulunan bir kaç Rum ve ecnebi ailesi, kendilerini kayıklara ve sandallara atmışlar; feryat ederek denize açılmışlardı.

İngilizlerin Hintli piyadeleri, derhal kasaba kenarındaki kuru dereleri ve hendekleri tutmuşlar; müdafaa vaziyetini almışlardı. Kurşun yağmuru altında kalan torpidolar, toplarile Beykoz etrafına ateş açmışlard Fakat, karadan gelen o şiddetli yaylım ateşlerini durduramamışlardı.

Beykoz civarındaki Rum köylerinden dehşetli bir panik başlamıştı. Alâkadar olan hükûmet ve zabıta memurları, ne yapacaklarını şaşırmışlardı... Nihayet İngiliz kumandanı, oradaki Hintli piyade taburuna, ileri hareket emri vermişti. Fakat, tabur hareket edeceği sırada, ateş kesilmişti.

Hintlilerin ileri hareketine, Yunan müfrezesi de iştirak etmişti. Paşaköy ve Ömerli istikametine doğru avcı halinde ağır ağır yürüyüşe geçilmişti. Fakat, geçilen yerlerde, fişek kapçıklarından başka, hiç bir şeye ve hiç bir ferde tesadüf edilmemişti.

Jandarma kumandanı Kemal Paşa, polis müdürü Tahsin Bey, 25 inci kolordu kumandanı (Kiraz) Hamdi Paşa, ve Padişah Vahidettinin müteaddit yaverleri, en sür'atli vasıtalarla Beykoza gelmişler; ve tahkikata girişmişlerdi... O zaman anlaşılmıştı ki; bu baskın; Kuvayı Milliye müfrezeleri tarafından gerek İstanbul hükûmetine ve gerek işgal kuvvetlerine verilen küçük, —fakat, Türk cür'et ve pervasızlığını gösteren— bir dersti.

Bu pervasızlığa cür'et edenlerden bir kaçının olsun ele geçirilememesi; (Saray) ile müttefiklerini fena halde öfkelendirmişti. Karadaki İngiliz ve Yunan kuvvetlerini meflûç bırakan.. ve sonra da, haşmetlû Ingiliz donanmasının üzerine kurşun yağdıran.. ve hattâ; attıkları mermileri, karşı sahilde İngiliz fevkalâde komiseri ile maiyetinin ikamet ettiği Avusturya sefareti yazlık binasının duvarlarına bile isabet ettirmeye muvaffak olan (1) mütecasirleri ele geçirmek, ve bunlara ibrete şayan bir şekilde ceza vermek elzemdi. Fakat, buna muvaffak olmak fırsatı ele geçirilememişti.

O zaman, derhal sudan bir tahkikata girişilmiş; Beykoz civarındaki köylerin halkından gûya, bu baskında alâkadar oldukları sabit olan on sekiz kişi tevkif edilmiş; hiçbir suçları ve günahları olmıyan bu zavallılar, Beykoz çayırında merhametsizce kurşuna dizilmişti. Ve sonra.. Yunan askerî mümessili General Katahakisin emrile İstanbulda bulunan Yunan kuvvetleri Beykozda içtima etmiş; o masumların henüz kurumamış olan kanları üzerinde bir resmi geçit yaptırılarak —Hangi şeref mânasını tazammun ettiği anlaşılamıyan— bir (sıtveti askeriye) gösterilmişti.... Sonra da, Akbaba, Dereski ve Ömerli köylerine doğru bir yürüyüş yapılarak, —daha büyük bir baskın korkusundan kurtulmak için— o civarda bulunan köprüler, kâmilen tahrip edilmişti.

Bu vak'a, İngilizleri daha basiretkârane harekete sevkeylemişti... İzmiti işgal eden İngiliz ve Yunan kuvvetlerinin orayı mühim bir karargâh haline getirmelerine rağmen, Kocaeli Yarımadasında pervasızca dolaşan millî müfrezeler İngilizlere ciddî bir endişe vermişti.

Onun için büyük bir baskın karşısında, derhal ricat edebilmek tedbirlerine tevessül etmişlerdi. Evvelâ, Derincedeki silâh ve cephane deposunu ateşelmişler; sonra da, büyük Gebze köprüsünün ayaklarına paketlerle dinamitler yerleştirmişlerdi. İcap ettiği zaman bir anda bu köprüyü berhava edeceklerdi. Ayni zamanda, Bostancı sahillerinden itibaren şimale doğru kuvvetli emniyet tertibatı tesis etmişler; Çamlıcaya kat kat tel örgüler çevirerek buranın (memnu mıntaka) olduğunu ilân eylemişlerdi.

Saray ile Damat Ferit Paşa da ayni endişe ve korku içindelerdi. İcabı halinde müşterek müdafaada bulunmak için —yine derme çatma kuvvetlerden mürekkep olmak üzere— bir mürettep fırka teşkil etmişler; bunun kumandanlığını da, (Merkez kumandanı, miralay Emin Bey) e vermişlerdi. Ve bu batıl kuvvetlerle, Anadolunun dava ettiği (büyük hak) kın önüne geçeceklerini zannetmişlerdi. Fakat.. Bu kadar tedbir ve gayretlere rağmen, nihayet; mukadder olan tarihî akıbet karşısında, boyunlarını eğmek mecburiyetini hisseylemişlerdi.

(Arkası var)

(1) Binbaşı (Hanri Armnstrung). (Türkiye nasıl doğdu?) ismindeki kitabında bunu sarahaten itiraf eder.

ÖLÜM

Samsun liva kumandanı merhum General Ahmet Fehmi Refikası Sanayi Umum Müdürü Reşat Benerle Ziraat Bankası memurlarından Fazıl Bener'in valideleri mülkiye baş müfettişlerinden mütekait Ali Vefa Seyhanın kayın valdesi Neyyire Bener dün vefat etmiştir. Cenazesi Maçkadaki hanesinden kaldırılarak Karacaahmetteki aile kabristanına defnedilmiştir.

Muzadı taaffün ve deriyi takviye hassalarına malikiyeti Krem Pertev'in bugünkü şöhret ve şümulünün bariz delilidir.

TAN

ABONE VE ILAN ŞARTLARI

	Türkiye için	Dışarı için
Bir aylık	1 50	— —
3 „	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
1 yıllık	14 —	28 —

İlân için İlâncılık Şirketlerine müracaat edilmelidir.
Küçük ilânlar doğrudan doğruya idaremizce alınabilir.
Küçük ilânların 5 satırlığı bir defalık 30 kuruştur. 5 satırdan fazlası için satır başına 5 kuruş alınır. Bir defadan fazla için yekûndan % 10 kuruş indirilir.
Günü geçmiş nüshalar 5 kuruştur

Sağlık Öğütleri

Telâffuzda bozukluk

Söz hastalıkları arasında en çok görülen ve en eski zamanlardanberi bilinenler, şüphesiz telâffuzda bozukluktur.

Zaten bu arızadan dünyada hemen hiç kimse kurtulamaz. Bir insan kendi dilinde en güzel, en doğru telâffuz eden bir hatip olsa da başka bir dil söylemek isteyince telâffuzda güçlük çeker. Avrupalılardan çoğunun Türkçe öğrendikleri vakit bizim r harfini söyliyemediklerini biliriz. Biz de Fransızca söylediğimiz vakit ayni r harfini Parisliler gibi telâffuz etmeye nekadar çalışsak muvaffak olamayız. Telâffuz bozukluğunun bu türlüsüne millî demek doğru olur.

Fakat ayni millet içinde, ayni dili konuşanlar arasında bazı harfleri her kes gibi telâffuz edemiyenler de çok işitilir. Her dilde en güç telâffuz edilen harf r olduğu için en ziyade bozukluğa sebep olan da bu harftir. Bir çokları, ağabaya bindik, gığ diye gittik; diyen diğdiğiler gibi r yerine ğ telâffuz ederler, bazıları da onun yerine v derler, yahut r harfini hiç telâffuz etmeden geçerler: Maşrapa yerine maşapa. Ş harfi de telâffuz edilmesi güç harflerden biri olduğundan kendi dillerinde bunun yerine s telâffuz edenler haylice bulunduğu gibi bizim Rum hemşerilerimiz arasında adeta umumî bir telâffuz bozukluğu olmuştur. Türkçe konuştukları vakit: **Hos geldiniz Pasam** demiyenlere pek az tesadüf edersiniz.

Musa peygamber ile eski Yunanistan hatibi Demosten'in tarihte meşhur telâffuz bozuklukları da bu türlü olsa gerektir. Birincisindeki telâffuz bozukluğunu Yahova bile düzeltememiş olacak ki, en sonda kardeşi Harun'u ona söz yardımcısı diye vermeye mecbur olmuştur. Yunanlı hatibin telâffuz bozukluğunu dilinin altında çakıl taşları tutarak geçirdiğini rivayet ederlerse de....

Harf değiştirenlerden sonra ilk hatıra gelecek olanlar hımhımlardır. Bunun da iki türlüsü olur. Kimisinde söz söylerken burun, boğaz tarafından iyice kapanamaz. Halbuki söz sırasında burunun kolayca açılıp kapanması lâzımdır. Onun için sesli harfler hımhım olarak çıkarlar. Kimisinde boğazda büyümüş bademciklerden veya başka bir sebepten dolayı burun lüzum olduğu vakit arka tarafından açılamaz. Ses yine hımhım olarak çıkar. Fakat dikkat ederseniz açık burunlu hımhımla kapalı burunlu olanı kolay ayırdedersiniz. İkincisi ağzı doluymuş gibi söyler. Halbuki birincisi sadece hımhımdır.

Dil üzerinde bir hastalık olduğu vakit telâffuz yine bozulur ve güçleşir. Fakat dil ne kadar küçük kalsa söz az çok anlaşılır. Orta çağlarda, Avrupada dil kesmek cezası olduğu vakit, dilleri kesilmiş olanlardan birçoğunun bir müddet sonra yine söz söylemeye başladıkları, sözlerinin de anlaşıldığı rivayet edilir .

Dişlerden biri veya birkaçı eksildiği vakit telâffuzun ne kadar bozulduğunu bilirsiniz.Radyonun mikrofonu, onun önünde söz söyliyenlerin hepsini ön dişleri eksikmiş gibi yaptığından dünyanın her tarafından dinlediğimiz ispikerlerin de hepsi bize dişleri eksikmiş gibi geliyor.

Telâffuz bozukluklarının çoğu, çocuklukta söz söylerken dikkatsizlikten ileri gelir. Uzvî bir eksiklik, çarpıklık olmaymca telâffuz bozukluğu bir müddet talimle pek âlâ düzeltilir. Onun için mekteplerde hocaların bir işi de çocukların fena telâffuz etmeye alışmamaları için dürüst söylemelerine dikkat etmektir.

LOKMAN HEKİM

Göz Heikmi

Dr. Şükrü Ertan

Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 30
(Cağaloğlu eczanesi bitişiği).
Tel. 22566

HAYAT İÇİNDE

Daldan dala

Telefonla dedikodu

— Allo, allo.. Seza.. Seza yavrum.. Sana telefone etmeden duramadım. Hâlâ gördüğüm şeylerin tesiri altındayım, dün gecedenberi uyku uyuyamadım.

— Evet ben de öyle.. Adeta rüya da gibiyim..

— Değil mi? Ne nefis şeylerdi.

— En fazla ne hoşuna gitti senin ?

— O bol kollu mavi kazak.. Aman ne güzeldi kazağın eteği diz kapaklarına kadar geliyordu değil mi?

— Yook canım Şükrancığım yanlış görmüşsün mavi kazağın eteği diz kapakların epey üstünde kalıyor du. Senin söylediğin o nefti tunik. Nefti yünlü hani.. Canım geniş dokunmuş bir yünlü idi ya! İçinde düğüm, düğüm iplikler de vardı.

— Evet.. Evet hakkın var.. Ben en fazla o mavi tuniğin yakasında ve kollarındaki gri astraganlara hayran oldum. Şimdi onu alayım mı, almıyayım mı diye pek düşündüm. Son bahar için harikûlâde bir kılık olacak.

— Senin terzi hakikaten mükemmel bir koleksiyon hazırlamış... Hem biliyor musun verev parçalarla inen o geniş kloş etekli lâcivert kok tel elbisesi bir Türk ressamının modeli imiş.

— Allahaşkına?!..

— Yemin ederim.

— Aman kardeşim onun kollarının tam dirseğin üstünden başlayıp bileklere doğru düşen bolluğu... Ne ince bir zevkin işareti... idi. Hakikaten anlamıyorum. Niçin bizde daha fazla moda ressamları yetişmiyor... Avrupada tahsil etmiş bir sürü kıymetli terzilerimiz var. San'at mektepleri hemen, hemen bütün Türk kadınlarının zevkini terbiye etti. Eskiden sokaklarda fena giyinen kadınların sayısı yüzde seksen nisbetin de idi. Halbuki şimdi fena giyinen kadın hemen, hemen hiç görülmiyor. En fakir işçi kızı bile giydiği basmayı zevkle giyiyor. Herkes aşağı yukarı giyinmekten anlıyor. Herkes kendini güzel göstermeye uğraşıyor... Yani bizim memleketimizde kendimize göre moda icat etmek teşebbüsüne girsek hiç te fena olmaz.. Avrupaya giden ressamlarımız pekâlâ böyle bir ihtisas edinebilirler.

— Ressam dedin de aklıma geldi. Güzel San'atler Akademisinin elli senelik sergisini gezdin mi?..

— Evet gezdim. Yani resmi küşadına davet edilmiştim gittim.

— Enteresan ne gördün.

— Çok elegant bayanlar gelmişti. Hem hepsi de biribirinden güzeldi.

Bir beyaz manto vardı. Lâcivert bir elbisenin üstüne giyilmiş, kırmızı kemerli, beyaz garnitürlü bir başka lâcivert elbise daha vardı. Ve...

— Canım alay etme sana bayanların eleganisinden bahsetmiyorum. Esvapların biçimini sormuyorum Sergi nasıldı diyorum, resimler...

— Ne bileyim ben... Biraz evvel modadan bahsediyorduk. Aklım elbisede kalmış. Evet hakikaten sen resimleri soruyorsun resimlerin hemen, hemen hepsi çok güzel ve bilhassa Türk resmindeki elli senelik bir inkılâbı gösterdiği için bu sergi pek ziyade alâkaya değer bir şey.. Türk resminin en güzel eserleri bir araya toplanılmışı bunun için de iyi emekler sarfedilmiş şayanı tebrik doğrusu!.. Yalnız

— Yalnız?.. Ne o? Bir tenkidin mi var?..

— Evet resimler fevkalâde fena ekspoze edilmiş. Hele Güzel San'atler birliği salonunun duvarları tıpkı bütün mücevherlerini üstüne takan bir yeni zengin karısına benziyordu. Güzel eserler biribirlerile rekabet ediyorlar. Gözler ondan ona kaydığı için bir yerde durup dinlenemiyordu. Öteki salonlardan nisbeten daha az eserler var. Ve seyri o kadar yorucu değildi. Hele müstakil ressamlar salonunda Akademinin tezyiniye profesörü Edip Hakkının eserlerinin teşhir edildiği duvar pek güzel pek tenha yani resim teşhir etmek kaidelerine tamamile uygundu. Tezyinî San'atler hocası daha pek güzel eserleri olduğu halde teşhir etmemiş bize en büyük eser olarak bir sergi duvarının nasıl tezyin edileceğini ve gözü rahatsız etmeden eserleri nasıl seyrettireceğini gösteriyordu. Pek beğendim o duvarı. Bir de D grupunun salonu baştan aşağı san'atin yeni kıymetlerile dolu idi. Fakat eserler hakkında ayrı, ayrı söz söyliyebilmek için bir kere daha gitmek lâzım. Resmi küşadın umumî tesiri şu cümle ile ifade edilebilirdi! Mükemmel... Ve...

— Şekerim affedersin sözünü kesiyorum. Beni çağırıyorlar. Misafir gelmiş...

— Misafir mi?.. Kim

— Ne bileyim ben? Münasebetsizin biri.. Insanın misafir kabülüne mahsus günleri olduktan sonra bunun haricinde gelip beklenilmedik bir saatte rahatsız etmek ne büyük iptidailik... Ah yarabbi ne zaman medenî olacağız da şu sabah kahveleri öğle ziyaretleri ve ne bileyim ben akşam misafirliklerinden vaz geçece ğiz. Ve gece yatılarında dünyada en büyük saygısızlık bence davetli olma dığı yere gitmek değil midir?

— Ama İstanbuldan bu âdeti kaldırmanın imkânı olmıyacaktır galiba.. Fakat git yavrucuğum sen de ziyaretçileri bekletiyorsun.

— Bekletmek dedin de aklıma geldi Allahısmarladık demeden sana şunu söyliyeyim. Sonbaharlık bir şey ısmarlamadan evvel bekle bir de öteki terzinin sergisini seyredelim. Haftaya o da açılıyormuş. Allahısmarladık yavrum.

— Güle güle.. Çocuğum "Telefon kapanır,,

Beyoğlu Halkevinde Namık İsmail günü

Beyoğlu Halkevinden:

Büyük Türk sanatkârı ressam Namık İsmail Yegenoğlunun ölüm yıldönümü dolayısile evimizde bir anma günü hazırlanmıştır.

Merasimden sonra Namık İsmailin eserlerinden toplanan bir sergisi açılacak ve bir hafta açık kalacaktır.

Bu merasime bütün yurttaşları çağırırız. Merasim 31 Ağustos 1936 pazartesi saat 17,30 da evimiz salonlarında yapılacaktır.

Eytamı eramilin maaş işleri

Umum mütekaidini askeriye cemiyeti başkanlığından:

Asker mütekaitlerile eytami eramilinin maaş tahsisi ve sair işlerini bir ücret ve bedel mukabili olmaksızın takip ettirilmek üzere cemiyet merkezinde mütehassıs zevattan mürekkep bir büro vücuda getirilmiştir. Arkadaş ve ailelerinden bu gibi işleri olanların her gün öğleye kadar müracaatları.

Faydalı adresler ve telefon numaraları

İtfaiye telefonları

İstanbul İtfaiyesi	24222
Kadıköy İtfaiyesi	60020
Yeşilköy, Bakırköy, Büyükdere.	
Üsküdar İtfaiyesi	50625
Beyoğlu İtfaiyesi	44644

Büyükada, Heybeli, Burgaz, Kmalı mmtakaları için telefon santralındaki memura yangın demek kâfidir.

Hastane telefonları

Cerarhpaşa hastanesi	21693
Gureba hastanesi Yenibahçe	23017
Haseki kadınlar hastanesi	24553
Zeynep Kâmil hastanesi Üsküdar	60179
Kuduz hastanesi Çapa	22142
Beyoğlu Zükûr hastanesi	43341
Gülhane hastanesi Gülhane	20510
Haydarpaşa Nümune hastanesi	60107
Etfal hastanesi Şişli	42426
Bakırköy Akıl hastanesi	16,60

Çabuk sıhhî yardım teşkilâtı

Bu numaradan imdat otomobili istenir	44993

Müracaat yerleri

Deniz yolları acentesi Telefon	42362
Akay (Kadıköy iskelesi)	43732
Şark Demiryolları Sirkeci	23079
Devlet Demiryolları Haydarpaşa	42145

*

* HALK OPERETİ: Kadıköy Süreyya bahçesinde bu akşam 21,45 te (Sevda oteli) büyük operet 3 perde

Devamlı sulhü temin için..

Kollektif emniyeti muhafazaya matuf tedbirler alınması teklif ediliyor

Yosemite, (Kalifornia) 30 A.A.— Havas bildiriyor: Pasifik konferansının kapanış celsesinde japon delegesi bulunan, japonyanın eski Çin elçisi Kenkişi Yoşizaya, dokuz devlet muahedesi yerine konulması mel huz yeni muahedeye zecrî tedbirlerin ithali teklifine itiraz etmişlerdir. Milletler Cemiyetinin zecrî tedbirlerin esasına istinat etmemelidir. Milletler Cemiyetinin zecrî tedbirlerden dolayı maruz kaldığı güçlüklere nazarı dikkatinizi celbederim. japonyanın bu zecrî tedbirler meselesini az çok endişe ile karşılayacağı zannında yım.., demiştir.

Britanya amiralliği sabık birinci lordu Alexandr kollektif emniyeti muhafaza etmeğe matuf münasip tedbirler kabul edilmedikçe devamlı sulhün mümkün olamıyacağını söylemiştir.

Sovyet delegesi Molitov demiştir ki :

"— Sovyet Sosyalist ittihadı yerinde, bugün hâlâ emperyalist bir Rusya bulunsaydı dünyanın vaziyeti ne olurdu? Sovyet Rusyanın sosyalist sisteminin, her türlü yayılma ve tecavüz arzularını bertaraf etmek suretile dünyada bir sulh âmili vazifesi gördüğü âşikâr değil midir?..

Fransız delegesi Sarraut'da şu sözleri söylemiştir:

"— Yosemite adam öldürmek yasaktır. Milletlerin hayatında böyle bir yasak konulabileydi, bu, ne güzel bir şey olurdu..,

Sarraut, aşrkla Garp arasında bir anlaşma vükuunu hiç bir zaman imkânsız görmediğini ilâve etmiştir.

Filistinde müzakereler

Kudüs, 30 A.A. — Arap şefleri, Yahudi meselesinin halline matuf olan müzakerelerin iyiden iyiye ilerlemiş olduğunu ve grevin pek yakında ninayete ereceğini temin ediyorlar.

Amiral Horti Miklas'la görüştü

Viyana, 30 (A.A.) — Amiral Horti, Karintida kâin Veldene gitmiş ve 'Miklasın yazlık ikametgâhına giderek mumaileyhle üç çeyrek saat görüşmüştür.

Viyanâ, 30 (A.A.) — Amiral Horti bu sabah Poertschaehtan Graza hareket etmiştir. Oradan, öğleden sonra tekrar Budapeşteye dönecektir.

Zührevi ve cilt hastalıkları mütehassısı

Dr. Hayri Öner

Öğleden sonra Beyoğlu Ağacamii karşısında 133 No. Tel. 43586

YEGAMA — GÜZEL BİR PANTALON ve ÇORAP ASKISI MEDENİ BİR İHTİYAÇTIR YEGAMA MARKASI EN BÜYÜK TEMİNATTIR

Juvantin Kanzuk Saç Boyaları

Kumral ve siyah olarak sabit ve tabiî renk verir. Ter ve yıkanmakla çıkmaz. Yegâne zararsız ve tanınmış sıhhî saç boyasıdır.
INGILIZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - Istanbul

Askerî müze Direktörlüğünden

Askerî Müze Cumartesi öğleden sonra ve pazar günleri sabahtan akşama kadar açıktır. 10 kuruşa girilir. Cetlerimizin silâhlarını ve 13 asırdanberi muharebe ettiğimiz milletlerden alınan silâhlar ve eşyaları bir harp yadigârı olarak burada göreceksiniz. (238) (717)

TAN

Gündelik gazete

Başmuharriri
Ahmet Emin Yalman

Tan'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimî olmak, kariin gazetesi olmaya çalışmaktır.

Günün meseleleri

Turist çekmek

Büyük savaştan evvel oldukça iptidai teşkilât altında işliyen ve iktısadi bakımdan kıymeti tam kestirilemiyen turizm hareketi, barıştan sonra, her tarafta teşkilâtlandırıldı. Şimdi, kriz dolayısile bir parça azalmış olmasına rağmen, onun ehemmiyeti gene aşikâr durmaktadır. Hemen her yerde hükûmetlerin vâsi membalarına ve tesirli vasıtalarına dayanmak suretiyle yükselmiş olan bu yabancı çekme işi, bizde de alâka uyandırmaktan hali kalamazdı. Geç kalmış olmamıza müteessir olabiliriz, fakat o gecikme belki de bazı faydalar temin edecektir; çünkü, başka yerlerde yapılan hatalardan kaçınmak, mükemmel tedbir ve usulleri tatbik etmek şimdi bizim için daha kolay olacaktır.

Türkiyeye gelen turistler

Yurdumuzda turizmi düşünürken, evvelâ şu meseleleri incelemek akla gelebilir:

A) Bize kimler, niçin ve nerelere gelir?

Hemen her yabancı, İstanbulda ve Anadolunun tanınmış yerlerindeki eski eserleri görmeye, tatlı bir iklim altında tabii manzaralarımızın nefasetini seyretmeye, inkılâbımızın semerelerini, yeniliklerini anlamaya koşabilir. İstanbulumuz, dünyada eşsiz güzelliklere, içinde yaşadığımız ve alıştığımız için tam kestiremediğimiz kuvvetli bir cazibeye maliktir. Denizi olmıyan, güneşi iyi parlamıyan muhitlerin halkı, aradıklarını bizde bol bol bulurlar. Avrupada yaptığım muhtelif otomobil ve tren [illegible] merak eden ve yurdumuza gelmeye, tatilini bizde geçirmeye can atan çok yabancılara tesadüf ettim. Lâkin onlardan hiçbiri, aradıkları ve tehalükle sordukları kolaylıklarını ve turizm teşkilâtının bizde olmadığını öğrenince, arzularına ittiba cesaretini gösteremediler.

Fazla turist çekmek için

B) Fazla turist çekmek için neler yapmalıyız?

Bu sualin cevabını basit ve kestirme şekilde vermek imkânsızdır. Mesele üzerinde çalışmış, incelemeler yapmış çok bilgi ve tecrübe sahibi bir mütehassıs bile, onun bizdeki hususiyetlerini iyice tetkik etmeden bir program tesbit edemez. Dava, son derece muğlâk ve o nisbette de uğraşılmıya, halledilmeye değer cins tendir.

Turizmin en iyi teşkilâta bağlanmış olduğu ve en mükemmel işletilmekte bulunduğu memleketin Avusturya olduğuna kaniim. Orada, bu sahada yapılmış ve yapılmakta olan şeylere bir dikkatli nazar gezdirince, gayretin, fedakârlığın ve neticelerin parlaklığının karşısında hayran kaldım. Onları burada sıralamak arzusunda değilim; maksadım ancak prensipleri tebarüz ettirmektir.

Turizm işinde Avusturyayı aynen taklide çalışmak akla gelemez; zaten buna imkân da yoktur. Her memleketin alacağı tedbirler ayni olmaz. Avusturya ile aramızda büyük farklar vardır. Merkezî Avrupanın göbeğinde bulunan bu mamur ve zengin memleket, diğer müreffeh komşularına gayet yakındır. Ekseriya birkaç saatlik ucuz yolculuklara o diyara girilir. Bize gelmek ise uzun ve külfetlidir. Yapacağımız turizm teşkilâtı ve göstereceğimiz turizm faaliyeti, bizim için düşünülüp hazırlanmış ve bize uygun olmalıdır. Bunun tahakkuku için oldukça iyi tertip edilmiş bir programın hazırlandığını duydum. Fakat şu nokta gözden uzak tutulmamalıdır ki, o programın tatbikında muvaffakıyet, çok derin bir kültüre, iş bilgisine, tecrübeye, memleketimizin âdet ve an'anelerine, coğrafi, iktısadi, içtimaî, malî ve idarî icap ve imkânlara, gelmesi istenen yabancıların tabiat ve mesreplerine, memleketlerinin teşkilâtlarına derin bir vukufla, ve bunlardan sonra da, plânlı ve metodlu uzun çalışmalarla temin olunabilir. Hattâ yabancı bir mütehassısın çalıştırılmasına lüzum olduğuna kanaatim vardır. İşe, her şeyden evvel turisti tanımakla, onun ne sevdiğini, ne istediğini, neden kaçtığını öğrenmekle başlamalıyız. Halbuki, şimdilik kendi içtihadımıza göre çalışmakla iktifa ediyor ve her şeyin üstünde olarak biraz ilân ve propagandaya ehemmiyet veriyoruz. Turizmin bütün icaplarını yerine getirdikten sonra reklâma gayet mühim bir mevki vermek lâzımdır. Fakat ona daha çok vakit var. İlkönce, reklâm edilecek şeyleri hazırlamak gerektir.

Memlekete akan servet

C) Turizmden çok fayda beklenebilir mi?

Avusturyanın turistler elinden senede 100.000.000 liralık iktısadi muamele temin ettiğini söylemişlerdi. Bu adedin doğru veya mübalâğalı olması mümkündür. Fakat ne de olsa, basit bir görünüşle bile, merkezî Avrupanın o sevimli ve süslü memleketinde gayet çok yabancı dolaştığı ve durmadan para harcadıkları görülür. Biz, bu muazzam servetin yirmi de birini bile memlekete akıtabilsek memnun oluruz.

Turizmin de, diğer büyük iktısadi meseleler gibi, hükûmetin kuvvetli elinde ileri bir mevki alacağını ümitte haklıyız.

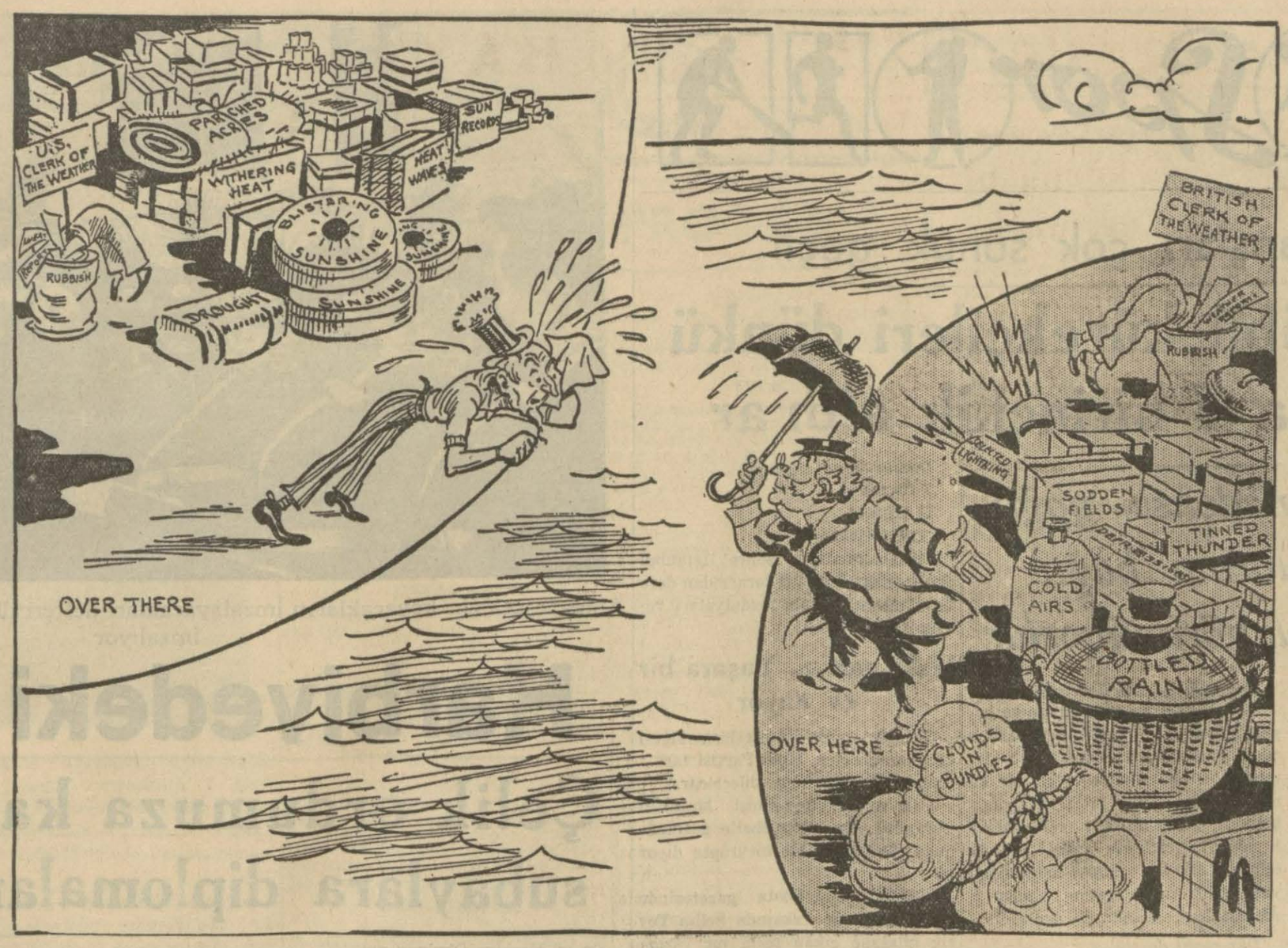

İki dünya arasında — Fazla malımın bir kısmını sana satsam olmaz mı?

— İngiliz karikatürü —

HAFTA İÇİNDE İSMİ GEÇEN Büyük adamlar

KAMENEF HORTY ZİNOVYEF

Geçen hafta dünya haberleri içinde ismi geçenler hayli mühim ve çokçadır.

Başta Macaristanı senelerdenberi kuvvetle idare elen Horty gelir.

Bu zatin hayatı tezatlarla doludur. Küçük İtilâf sayesinde iktidar mevkiine gelmiştir, fakat onun daima en kuvvetli düşmanı olmuştur.

Macaristanın denizle hiçbir bağlılığı yoktur, fakat Horty bir amiraldir.

Horty kadar hakkında garip rivayetler dolaşan devlet adamı yok gibidir.

Onun amiral oluşu da garip ve acıklı bir tesadüf eseridir. Hortynin kardeşi Avusturya - Macaristan Bahriye Mektebinde okurken bir arkadaşı tarafından öldürülmüştü. Horty o vakit küçüktü. Ailesi evlâtlarının teessürünü gidermek için Horty'ye ölen çocuklarının denizci elbisesini giydirdiler. Bu suretle Horty kendisi için hazırlanmıyan bir elbiseye, ve o elbisenin icap ettirdiği mesleğe intisap etti. Cihan Harbinde Adriyatik denizinde amirallik etti ve İngiliz, İtalyan gemilerile çarpıştı. Harpten döndüğü zaman karadaki arkadaşları sordular:

— Muzaffer misin?

— Mademki sağ döndüm, demek ki muzafferim, cevabını verdi.

Horty almanca, fransızca, ingilizce, italyanca ve hırvatça bilir.

Şimdi Macaristan devletinin başmdadır. Macaristanda yalnız onun sözü geçer, devleti o idare eder. Bütün gayesi, Cihan Harbinden sonra Macaristana yapılan haksızlıkları düzeltmektir. Bu defa Hitlerle görüşerek Orta Avrupada bir Alman, Avusturya, Macaristan ve İtalya bloku vücuda getirmeğe çalışması bu maksada müstenittir.

Zinovyef

Haftanın en mühim hâdiselerinden birine isimleri karışanlardan diğer ikisi de Zinovyef ile Kamenef'tir.

Sovyet liderlerine karşı senelerdenberi suikast hazırladıkları için geçen hafta ölüme mahkûm edilip kurşuna dizilen bu iki eski ihtilâlci, öldürmek istedikleri kimselerin de ihtilâl arkadaşlarıydılar.

Zinovyef 1883 te Ukraynada Elizabetgrad'da doğmuştur. Evvelâ kimya tahsil etmiş, sonra Bern Üniversitesinde hukuk okumuştur. Daha 20 yaşma girmeden ihtilâl teşkilâtma girmiştir. 903 te Lenine rastgelmiş ve o tarihten sonra onun riyaseti altmda bulunan bolşeviklere iltihak etmiştir.

1906 - 1908 tarihlerinde Rusyada Petersburgta, bolşevik komitesinin azası olarak mühim rol oynamış, Kranstad'da, bahriyelilerin ayaklanmasma sebep olmuştur. İlk dumayı dağıttıran odur. 1908 de tevkif edildi. Fakat biraz sonra serbest bırakılınca harice kaçtı ve 917 ihtilâline kadar bir daha Rusyaya dönmedi.

Bu müddet zarfında daima Lenin'le birlikte çalışmıştır. Komünist kongrelerine iştirak ve neşriyata yardım etti.

Harp içinde bolşeviklerle sosyal demokratlar arasındaki kavga kızıştı. Zinovyef Leninle birlikte Cihan Harbi aleyhinde bir broşür çıkardılar ve 1915 te Zimmerwoldtaki beynelmilel konferansta üçüncü enternasyonali kurmaya başladılar. 1917 de Zinovyef Leninle birlikte Rusyaya döndü. İhtilâli beraber yaptılar. 919 da komünist enternasyonaline reis oldu. Lenin öldükten sonra Leninizmin en kuvvetli müdafii oldu. Bu sayede nüfuzu arttı. 926 da partinin politik bürosundan kovuldu ve o tarihten itibaren Stalin'e karşı cephe alarak birçok kötü işlere girdi. İki defa muhakeme ve mahkûm edildi. Nihayet bu defa faşistlerle birleşerek bolşevizm aleyhine çalıştığı sabit olunca kurşuna dizildi.

Kamenef

Acıklı bir maceradır. Bütün hayatını ihtilâle veren bir adamın sonunda ihtilâle suikast yapmıya kalkması havsalanın almıyacağı bir küçüklüktür.

Fakat Lenin daima Zinovyefle Kamenefin bu zaafı üzerinde durmuş, bu iki adamın her vakit hıyanet edebileceğini söylemişti. Hattâ ölürken bıraktığı vasiyetnamesinde bu iki adam hakkında dikkatli olunmasını tavsiye etmişti.

Zinovyefle birlikte kurşuna dizilen Kamenefin hayatı da arkadaşınınkine çok benzer.

O da 1883 te doğmuştur. Babası mühendisti, teknik bir terbiye görmüştür. 901 de Rus sosyal demokrat partisi ikiye ayrıldığı zaman o da Lenin tarafına geçmişti. Beş sene sonra Rusyadan nefyedildi. O da Parise yerleşti. 914 te Bolşevik partisi tarafından tekrar Rusyaya gönderildi. Lenin gibi o da harp aleyhinde çalıştığı için Çar hükûmeti tarafından Sibiryaya nefyedildi.

917 ihtilâlinden sonra Petrograda döndü ve ilk icra komitesine aza oldu. Fakat daha o vakit muhalefete geçti ve icra komitesinden çıkarıldı.

Bir müddet küçük mevkilerde bulundu. Hattâ 923 te Troçkiye karşı cephe aldı. Fakat sonra Staline karşı onunla birleşti, ve düşe düşe faşizmle el birliği edecek kadar alçaldı.

Bu iki adamın hayatı, ihtirasın insanı ne fena neticelere sürükliyebileceğini gösteren çok iyi bir misal teşkil eder.

Ankara mektubu

Maaşı ücrete tahvil edilecek memurlar

Ankara, (Hususî muhabirimiz yazıyor) — Maliye Vekâletinin teşkilât ve vazifeleri hakkındaki kanun, mülhakatta, 31 Ağustos 936 dan itibaren mer'iyet mevkiine girecektir. Bu münasebetle ve kanunun tatbikinde bir yanlışlığa mahal kalmamak üzere, vekâlet, kanunun lüzumlu gördüğü maddeleri üzerinde vilâyetlere birer izahname göndermiştir.

Teşkilât kanununun muvakkat üçüncü maddesinde: "Bu kanunla maaşları ücrete tahvil edilmiş olan memurlardan, filen 25 sene ve daha ziyade hizmet etmiş olanlar tekaüde sevkolunurlar. Hizmet müddeti 20 sene ve daha ziyade olanlara tekaüt müddetini doldurıncaya kadar eski maaşları verilerek bu müddetin bitmesinde tekaütlükleri icra edilir. Bunlardan 25 seneyi doldurmadan herhangi bir sebeple olursa olsun vazifeden ayrılanlar, hizmet müddetlerine göre tekaüde sevkedilirler.

Hizmet müddetleri yirmi seneden az olanların maaşları ücrete çevrilerek eski memuriyet müddetlerine ait tekaüt hakları mahfuz kalmak üzere istihdamlarına devam olunur. Ancak yeni vazifelerinden istifa suretile ayrılanlarla herhangi bir suretle vazifelerine nihayet verilenlere istedikleri takdirde 1683 numaralı kanunun 26 mcı maddesi mucibince maaşlı hizmet müddetlerine göre istihkakları verilerek tekaütlükle alâkaları kesilir.

1683 numaralı tekaüt kanununun değiştirilen 53 üncü maddesi hükmü mahfuzdur. Bu madde mucibince maaşla istihdama devam olunanların muhassasatı ücret tertibinden verilir.,, denmektedir.

Maliye Vekâletinin valiliklere yolladığı izahnamede bu madde üzerinde fazla durulmuştur.

Bu madde mucibince maaşları ücrete tahvil olunan memurlar şunlardır:

1) Tahakkuk tebliğ memurları, 2) Tahsil tebliğ memurları, 3) Piyade tahsildarları, 4) Süvari tahsildarları, 5) şube tahsildarları.

GÖRDÜĞÜM ŞEYLER

Herkesin bir keyfi var

Sabah ancak yedi... yedi buçuk olmalı... Şehir uyanmak üzere, dükkân kepenkleri açılıyor, tramvaylar işleri ne giden insanlarla dolu ve sokaklar pek kalabalık. Ben Eminönünden Yenicami avlusuna doğru gidiyorum.

Önümden üstü başı yırtık iki serseri yürüyor. Besbelli geceyi yataksız ve kimbilir hangi arsada kıvrılmış, geçirmişler. İkisinin yürümekten nasırlaşmış ayakları çıplak. Birinin pantalonunun bir paçası diğerinin ceketinin bir kolu yok.

Birisi kırk beş yaşlarında kadar olmalı. Siyah sakallı ve bıyıkları balta girmemiş bir orman gibi karmakarışık, öteki bir yirmi, yirmi beş yaşında var.. Basındaki sarı saçları camura batmış mısır püskülü gibi iğrenç.. Genç mütemadiyen bir şeyler söylüyor. Kırk beş yaşlarında görüneni sert bir sesle:

— Şimdi dinliyemem diyor. Daha keyfim gelmedi. Sabah keyfini yapayım, sonra görüşürüz.

— Canım neymiş bu sabah keyfi de. Diyor. Yakışmış bize keyif.

— Bırak oğlum gevezeliği. Herkesin kendisine göre bir keyfi var... Dur bırak beni daha sigaramı içmedim. Allah aşkına kes sesini.

Fakat öteki sesini kesmiyor yine bir şeyler söyliyerek, ona takılıyor.

— Bırak Allahaşkına diyor. İçeyim sigaramı, başım yerine gelsin, sonra konuşuruz. Seni dinlerim.

Bunu söyliyerek Yenicami merdivenlerinin bir basamağına oturuyor.. ve oturur oturmaz büyük bir tehalükle cebinden eski bir kese kâğıdı çıkarıyor. Kese kâğıdın muhtevasını taşın üzerine döküyor. Dikkatle bakıyorum. Bu bir izmarit yığını. Öteki cebinden kalınca bir kâğıt çıkarıyor. Onu kesiyor, izmaritleri açıp, açıp o kâğıdın içine döküyor. Ve bir sigara sarmaya başlıyor. Ve sonra arkadaşına dönerek yüksek sesle:

— Hele şundan bir nefes çekeyim diyor. Ondan sonra istediğini konunuşalım. Ne yapalım ayıp değil bu... Dünyada herşeyden geçerim amma sigaramdan geçemem. Herkesin bir keyfi var... Ne yaparsın...

Suat DERVİŞ

Spor

Deniz yarışları çok sönük geçti

Güneş klübü kürekçileri dünkü yarışlarda 7 birincilik aldılar

Klüplerimiz, nedense yağlı kürek yarışlarına bağlı kalmağa hevesli görünüyorlar

İstanbul Su Sporları Ajanlığı tarafından tertip edilen kürek teşvik yarışlarının ikincisi dün Yenikapı - Kumkapı arasındaki sahada yapılmıştır. Esefle söylemek mecburiyetindeyiz ki, futbol maçlarının arifesinde sütunlarca yazı yazan arkadaşlarımız yarışların yapılacağını bile yazmak külfetine katlanmadıkları için bu yarışlarda müsabıklardan başka seyirci bulmak imkânı olmamıştır. Su Sporlarının inkişafına büyük bir gayretle çalışan denizcilik federasyonunun arzusu üzerine yapılan program bu sporda bizi beynelmilel temaslara hazırlamak için güzel bir fırsatken her nedense kulüplerimiz bu yeniliği benimsemiyerek hâlâ eski yağlı kürek yarışlarına bağlı kalmağa hevesli görünüyorlar.

Programa göre beynelmilel nizamat icabı olarak bazı yarışlar dümencisiz yapıldığından kulüplerimizin bir kısmı bu şekildeki yarışlara itiraz ederek girmemişlerdir. İstanbul Su Sporları ajanlığının itina ile hazırladığı yarışlara yukarda anlattığımız sebepler yüzünden iştirak edilmemesi müsabakaların zevksiz geçmesine yardım etmiştir.

Öğleden önceki müsabakalar

Müsabakalara tam saat 9 da başlanacağı evvelce bildirildiği halde müptedilere mahsus ilk iki yarışa kulüpler zamanında gelmediklerinden bu iki yarış yapılamamıştır.

Program mucibince yapılan diğer yarışlarda alınan dereceleri sırasile yazıyoruz:

Dümencisiz birlik:
I Altınordu
II Anadolu
III Güneş
Dümencisiz iki tek:
I Galatasaray
Bu yarışa başka kulüp girmemiştir.
Dümencisiz dörtlük:
I Anadolu
Bu yarışın diğer tekneleri olan Galatasaray ve Beykoz biribirlerine çapariz verdiklerinden diskalifiye edilmişlerdir.
Dümencili iki çifte:
I Güneş
II Galatasaray
III Beykoz
Dümencili dörtlük bayanlar:
I Fenerbahçe
II Güneş

Öğleden sonraki yarışlar

Öğleden sonra yapılan kıdemsizler yarışı çok zevkli ve o nisbette heyecanlı olmuştur. Kulüplerin aldıkları neticeleri sırasile yazıyoruz:

Dümencili dörtlük:
I Beykoz
II Galatasaray
III Güneş
Dümencisiz iki tek:
I Güneş
II Beykoz
Dümencisiz birlik:
I Anadolu
II Beykoz
III Güneş
Dümencili iki tek:
I Güneş
II Beykoz
Dümencisiz dörtlük:
I Anadolu
II Galatasaray
III Güneş
Dümencili iki çifte:
I Güneş
II Galatasaray
III Beykoz

Kıdemli kürekçiler arasında

Saat 16 dan itibaren günün en heyecanlı yarışları olan kıdemli kürekçiler arasındaki müsabakalar başlamıştır. Kulüplerimizin en güzide kürekçilerinin iştirak ettiği bu müsabakalar fazla alâkayı celbetmekle beraber kuvvetlerde tevazün olduğu için çok sıkı bir çekişme halinde devam etmiş ve enteresan olmuştur. Alınan dereceler sırasile şunlardır:

Dümencili dörtlük:
I Galatasaray
II Beykoz
III Fenerbahçe
Dümencisiz iki tek:
I Güneş
II Galatasaray
Dümencisiz birlik:
I Fenerbahçe
II Anadolu
Dümencili iki tek:
I Güneş
II Galatasaray
Dümencisiz dörtlük:

Bu müsabakaya iştirak eden Galatasaray, Güneş, Anadolu tekneleri biribirlerine çapariz verdiklerinden diskalfiye edilmişlerdir.

Dümencili iki çifte:
I Güneş
II Beykoz
III Galatasaray

Müsabakalardan sonra İstanbul Su Sporları Ajanlığı tarafından derece alanlara törenle madalyaları verilmiştir.

Halk partisi, Yaşara bir ev alıyor

Olimpiyatlarda dünya birinciliğini kazanan Yaşara, Halk Partisi tarafından bir ev hediye edilecektir.

Vali ve Belediye Reisi Muhittin Üstündağ, bu münasebetle gazetemize gönderdiği bir mektupta diyor ki:

"Dünkü Son Posta gazetesinde pehlivan Yaşar hakkında Selim Tevfik imzasile çıkan uzun bir yazıda bana da temas edilerek gece yarısından sonra uykudan uyandırıldığım - dan bahisle kendisiyle telefonla görüşerek Belediye nâmına Yaşara bir ev satın alınacağını söylediğim yazılmıştır.

Hiç te acele olmıyan bu haber için gece yarısından sonra uyandırılmış olmakığım, yazının tek doğru tarafı dır. Telefonda kendisiyle bizzat görüşmemiş olduğum gibi vasıta ile verdiğim cevapta evin belediye tarafından alınacağını da söylemedim .

Ev işine gelince Başbakan bana Atatürkün emrini tebliğ etti. Yaşarın muvaffakıyetine mükâfat olarak C. H. Partisi kendisine bir ev âlâcaktır.,,

Ispanyada son vaziyet

Irun cephesinde âsiler hakimiyeti ele alıyorlar

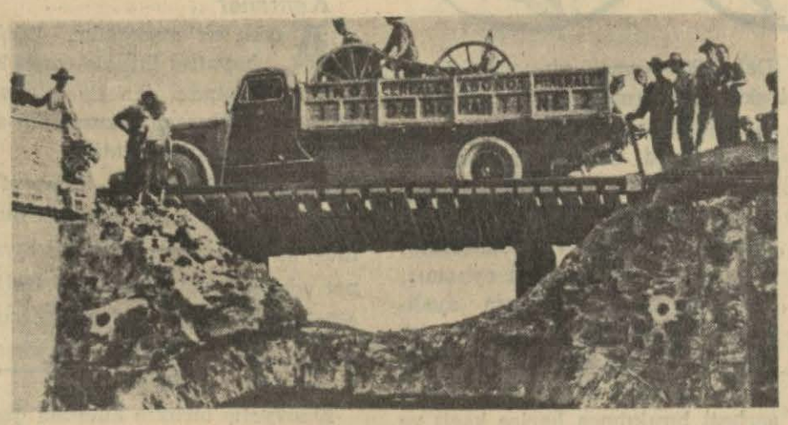

Asiler tarafından tahrip edilen bir köprüde güçlükle nakliyat yapılıyor

Londra, 30 (A.A. — Dün Hendayede toplanan müteaddit hükûmetlerin sefirleri İspanyadaki dahilî harbin insanîleştirilmesi meselesini müzakeree etmek kararını vermişler ve müsait talimat teati etmişlerdir. Hükûmetlerin hepsinden talimat geldikten sonra Madrit hükûmeti ve asî şefleri ile henüz tesbit edilmemiş olan bir şekilde temasa girişilecektir. İlk hedef esirlerin mübadelesidir.

Lehistan da cevabını bildirdi

Varşova, 30 (A.A.) — Lehistan hükûmeti. Fransanın, İspanya mücadelelerine müdahale edilmemesi yolundaki teklifine müsbet olarak cevap vermiş ve ademi müdahale beyannamesi ahkâmına alâkadar diğer devletler derecesinde bağlı bulunduğunu bildirmiştir.

Romanın noktai nazarı

Roma, 30 (A.A.) — İyi haber alan mahfeller İtalyan hükûmetinin, bitaraflığın tarzı tatbikına nezaret etmeğe memur beynelmilel bir komite ihdasına itirazda bulunmayacağını söylemektedirler.

Rusyanın Madrit Elçisi

Moskova, 30 (A.A.) — Madrit elçisi tayin edilen Rosemberg, Dovgalevskinin vefatından sonra ve Potiminkinin tayininden evvel, bir müddet Paris maslâhatgüzarlığında bulunmuş, sonra Milletler Cemiyeti Sekreterliği nezdinde âzalığa tayin edilmiştir. İspanya ile diplomatik temaslar senelerden beri ihya edilmiş ise de, iki memleket biribirinin nezdinde şimdiye kadar elçi göndermemiştir. O sırada, Delvago Moskovaya ve Lunaçarski Madride elçit ayin edilmişler, fakat, vazifeleri başına katiyen gitmemişlerdir.

"İspanya meselesinde Baldvin kabinesine itimat edilmemelidir!"

Londra, 30 (A.A. — Müfrit işçi partisi lideri Sir Strafford Kripps, Bristol'de Cliflen'de, müntehiplerine hitaben söylediği bir nutukta demiştir ki:

"— İspanyol milleti tarafından usulü dairesinde ve kanunu esasiye tevfikan intihap edilen İspanyol hükûmeti, beynelmilel usuller mucibince diğer hükûmetlerle dost münasebetler idame eden bir hükûmetin mazhar olması icap eden bütün kolaylıkları görmek hakkına sahiptir. Baldvin ve arkadaşlarına, şimdi, Habeş işinde olduğu gibi itimat etmek caiz değildir."

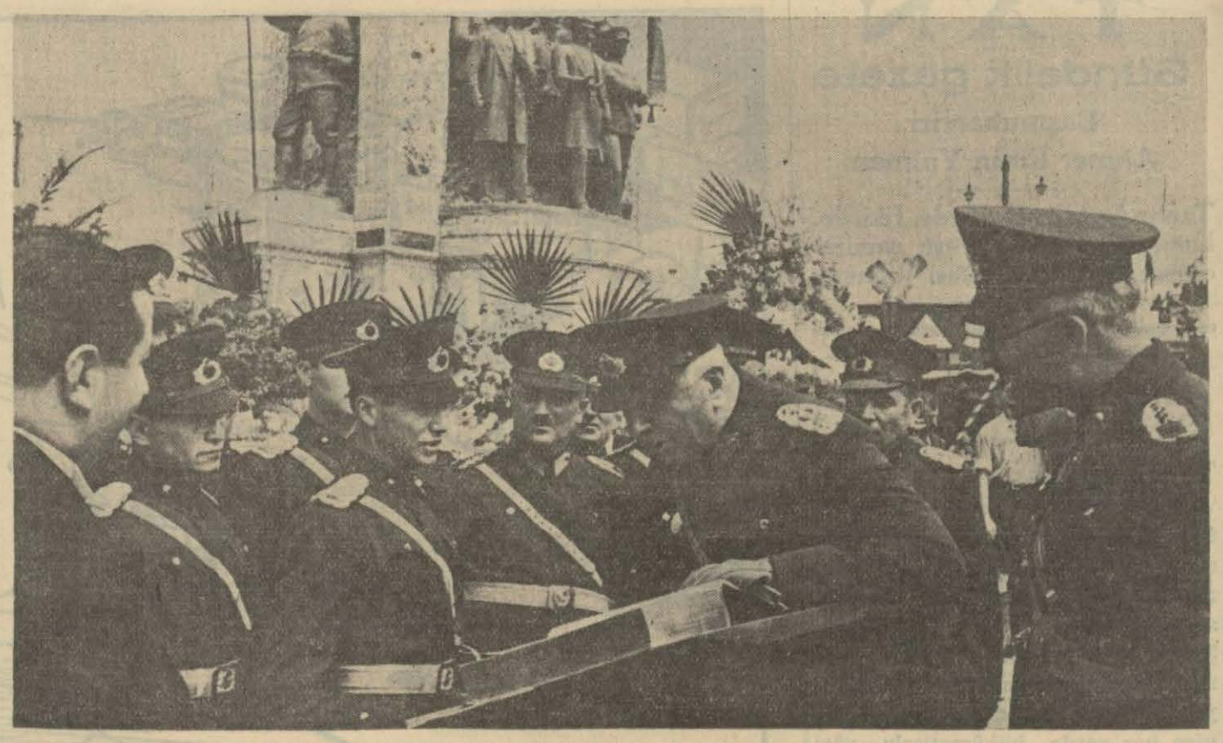

Abideye çelenk koyacakların imzalayacakları defteri ilk olarak Orgeneral Fahreddin imzalıyor

Harbiyedeki tören

Çelik ordumuza katılan genç subaylara diplomaları dağıtıldı

Bu yıl Harbiye Okulunu muvaffakıyetle bitiren genç zabitlerimize dün, merasimle diplomaları tevzi edildi. Bu merasim için Harbiye mektebinin her tarafı şanlı bayraklarımızla süslenmiş, mektebin bahçesinde Atatürkün büstü önüne konulan bir masaya diplomalar sıralanmıştı.

Merasimde Ordu Müfettişlerinden Orgeneral Fahrettin Altay, Ali Sait Akbaytogan, Tümgeneral Ekrem Baylar, saylavlardan General Şükrü Naili Gökberk ile şehrimizde bulunan diğer bütün askerî erkân bulundular.

Merasim başlarken

Merasime Harbiye bandosunun istiklâl marşile başlandı ve bu esnada yeni mezun olanlar da marşı ağızla söylediler. Müteakıben, Harbiyede kurs gören teğmen, asteğmen, yüzbaşı ve önyüzbaşı rütbelerini haiz jandarma zabitlerinin diplomaları General Fahrettin tarafından dağıtıldı. Sonra, sıra Harbiyenin bu yılki mezunlarına geldi. Bunlar bölük bölük kumandanlık masasının karşısındaki masaya geldiler ve hep bir ağızdan and içtiler..

Bunu müteakıp, diplomaların tevziine geçildi. Her bölüğün diploması sırayla General Fahrettin, Ali Sait, Şükrü Naili tarafından o bölüğün zabitlerine veriliyordu. Bu suretle diploma tevzii bir saat kadar devam etti ve kalabalık bir talebe kütlesi arasından birinciliği kazanan İstanbullu Topçu Hayriye bir altın saat, ikinciliği kazanan Çallı piyade Halûka gümüş bir saat ve üçüncülüğü kazanan Amasyalı muhabereden Kemale nikel bir saat verildi.

Mektep kumandanının nutku

Bundan sonra Mektep Kumandanı Albay Mehmet Ağustos bir nutuk söyledi ve kurs mezunu jandarma subaylarını tebrik ederek muvaffakıyet temennisinde bulunduktan sonra, mektebin genç mezunlarına hitap etti:

"Yarsubaylar; bu tarihî ve feyizli binanın nurlu kapısından içeriye girdiğiniz gündenberi beslediğiniz emele bugün kavuşmakla bahtiyarsınız. Bu mes'ut gününüzü okulun komutan ve tedris heyetleri namına kutlar, hepinize sağlık ve muvaffakıyetler dilerim.

Düne kadar harp okulunun çalışkan ve dissiplinli öğrenicisi sıfatile evlâdımız olan sizler bugünden itibaren yine evlâdımız, vatanın, milletin ve ordunun öz ve temiz evlâdı olarak komutan saflarına, bizim aramıza girmekle ayni zamanda genç silâh arkadaşlarımız oluyorsunuz. Bu evlâtlık ve arkadaşlık bağlarını daha ziyade kuvvetlendirmek için kutsal mesleğinizde var kuvvet ve hızınızla çalışarak asrî harplerin sizden mutlak surette istediği ve istiyeceği bilgilerle mücehhez olmanızı tavsiye ederim.

İki tarihî hatıra

Genç arkadaşlar;

Bugün sizinle burada veda ederken Türk milletine ve ordusuna başta Büyük Önderimiz ve Başbuğumuz Atatürk olmak üzere birçok değerli komutanlar yetiştirmiş olan bu feyizli binanın 102 yıllık tarih safhasını da kapatıyoruz. Bundan sonra Türk muvazzaf subaymın yeni feyiz ocağı bütün Türk milletinin istiklâl kâbesi olan Ankaradadır.

Biz bu asırdide binayı İhtiyat Subay Okulu Komutanlığına devir ve teslim ederken sinesinde sakladığı kıymetli iki tarihî hatırayı da vedia olarak ihtiramla teslim ediyoruz.

Biri 30/Ağustos/922 nin muzaffer Başbuğu, Çanakkalenin 915 ve 936 Halâskârı büyük Atatürkümüzün dershanesi, diğeri Çanakkalede şehit düşen subay arkadaşlarımızın künyelerini taşıyan beyaz mermer levhalar.

Bu iki büyük hatırayı daima kalbinizde yaşatmalısınız ve sizden sonra aranıza girecek genç arkadaşlarınıza naklederek onların dimağlarında canlandırmalısınız."

Orgeneral Fahrettinin nutku

Nutuktan sonra, bu yıl Harbiyeyi bitiren 19 Afganlı talebe kamutanlık masasının önüne çağrıldı ve Ordu Müfettişi Fahrettin şu nutku söyledi:

"— Afganlı talebe, genç arkadaşlar,

Hepinizi tebrik ederim, muvaffak oldunuz. Senelerce uğraştığınız gaye ye bugün vâsıl oldunuz. Ellerinize burada birer kâğıt parçası verdik. Bu, alelâde bir kâğıt değil, 20 milyon Türkün itimatnamesidir. Sizin de bu itimadı suiistimal etmiyeceğinize eminim. Talebe hayatınız henüz bitmemiştir. Daha bir veya iki seneniz var. Bugün yarsubaysınız. Takım komutanı olmanıza, mesleğinize göre daha bir veya iki sene var. Fakat takım ve ordu kumandanı hep birdir. Burada kazandığınız malûmatı meslek mekteplerinde takviye edeceğinizi ümit ederim. Bu sene şerefli bir arkadaşlık ta karşımızdaki Afgan talebeleridir. Bugün bu kardeşlerimiz kalben, şeklen, nasıl bizimle bir ise, hayatları esnasında iki millet arasında da hiçbir fark olmamasını temin edecek unsurlardır.

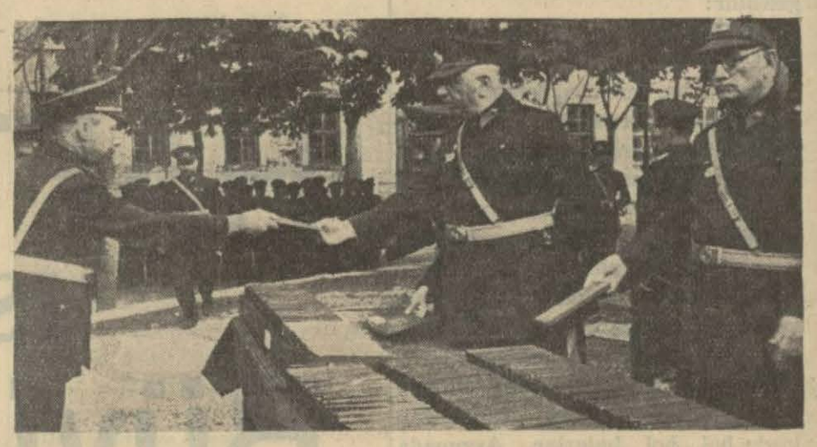

Orgeneral Fahreddin mezun lara diplomalarını veriyor

Harbiyenin yaş kütü güne çivi çakılıyor

Siz, genç Afganlılar, size tavsiyem bizde gördüğünüz sıcak muhabbeti memleketinizde de yaşatmaktır. Tabiî siz de meslek mekteplerinde okuyacak, sonra memleketinize gideceksiniz. Siz burada birer yabancı memleket tebaası değil, biz Türklerin kardeşlerisiniz.

Genç arkadaşlar, ordu muzafferiyetin unsurudur. Muzafferiyetin esası itaattir. İtaatli bir ordu daima muzafferdir. Size en mühim tavsiyem itaattir. İtaati kanundan korkarak değil, severek yapınız. Muvaffak olmak için bunu kendinize düstur yapınız.

Size ilerisi için muvaffakıyet ve afiyet dilerim."

Nutuk mezunların "Sağ ol!" seslerile karşılandıktan sonra kamutanlık önüne getirilen Harbiyenin yaş kütüğüne bu sene Harbiyeden birinci çıkan Hayrı tarafından çivi kakıldı ve bu merasim esnasında ordu Müfettişleri Ali Sait ve Fahrettin de kütüğün başında bulundular. Bu çivi Harbiyenin 102 inci yıl dönümü çivisi idi.

Harbiye bandosu Harbiye marşını çaldıktan sonra merasim nihayet buldu.

RADYO

Radyo stüdyosunu gezdiniz mi?

Stüdyolar yapılırken neler gözönünde bulundurulur

Radyo neşriyatı umumiyetle stüdyo veya oditoryum ismi verilen ve ekseriya radyo binalarının içerisinde bulunan büyük salonlardan yapılır.

Sureti mahsusada inşa ettirilen radyo binalarındaki stüdyolar ses akislerinden müteessir olmamak için aküstik ses tekniği hesaplarına gayet uygun olmaları lâzımgelir. Aküstik olmıyan bazı stüdyolarda verilen konserlerin karışık ve gayrimuntazam geldiğini görürüz.

Büyük radyo merkezlerinde verilecek konserlerin orkestra mevcutlarının miktarına göre muhtelif büyüklüklerde stüdyolar mevcuttur. Üç kişiden mürekkep olan bir trio takımı seksen kişilik filârmoni takımına mahsus büyük bir stüdyoda vereceği konserin ahengi nasıl ki bozuk gelirse büyük bir orkestranın ufacık bir stüdyodan vereceği bir konserin de tam tabiiliğile gelmesi mümkün değildir. Bu sebeple radyo binalarında muhtelif boylarda stüdyolar vücuda getirilmiştir. Mevcut binalar içerisindeki odaların stüdyo haline getirilmesi icap ederse bunun ortadan duvarları yıkılarak, iki üç odanın birleştirilmesile stüdyo olarak kullanılması mümkündür.

Böyle alelâde evlerin odaları stüdyo yapılabilmesi için esas itibarile aşağıda yazacağımız şekilde olmaları lâzımdır:

1 — Sesin ne içeriden dışarıya, ne dışardan içeriye sızmaması icap eder.

2 — Duvardan duvara ve tavandan yere sesin aksetmesine mâni olunacak tertibat alınmalıdır.

Sesin sızmaması için yapılacak tertibat oldukça basittir. Bunun için pencere, kapı aralıkları ve dışarısı ile stüdyo arasındaki sesin nakline müsaade edecek herhangi bir delik iyice kapatılmalıdır.

Caddeye nazır pencerelerin iptali muvafık olur.

Ses akislerine karşı alınacak tertibat birincisine nazaran daha güçtür. Buna ancak birçok tecrübelerden sonra muvaffak olunabilir. Pratik olarak duvar ve tavanlar samanla beslenmelidir. Bu suretle sesin yumuşak yere çarparak aksetmemesi temin edilir. Fakat bazan her tarafın fazla samanlanmasile de iyi netice alınamıyacağı cihetle bunda da hesapla hareket etmek icap eder. Bazan tavana yalnız kalın bezlerin gerilmesile aksisedanın önüne geçilmesi mümkündür.

Zeminin parkeleri bozuk olduğu takdirde yürününce mikrofon müteessir olur. Bu gibi bozukluklar tamir edilmelidir.

Dünyanın en büyük stüdyosu Amerikanın Ohio radyosuna aittir. Bu stüdyo içerisine hariçten konser dinlemek için beş yüz kişinin oturması için koltuklar yerleştirilmiştir. Stüdyonun herhangi bir yerinde çıkacak en ufak bir sedanın mikrofonları müteessir etmemesi için stüdyonun dört bir tarafı mikrofon ile doldurulmuştur. Mikrofonların mevcudu 100 e yakındır.

T. M. Bleda

Büyük Kompozitörler

CHOPIN

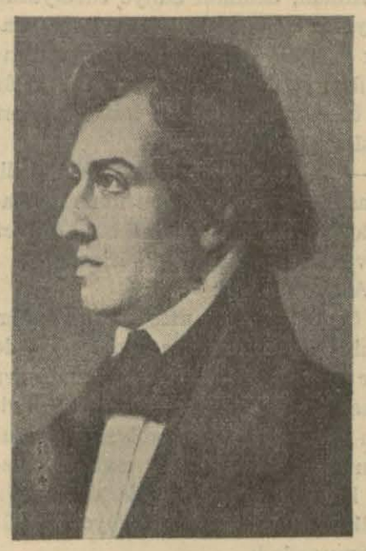

Frederik - Fransuva - Şopen ismindeki piyano kompozitörü 1 Mart 1809 da Varşova civarındaki Zelazova kasabasında doğmuş, 17 birinci teşrin 1849 tarihinde Pariste ölmüştür.

Varşova radyosu her hafta çarşamba akşamları programında bir saatini bu büyük kompozitörün eserlerine hasretmiştir.

Şopen, Fransız babadan ve Lehli anadan dünyaya gelmiştir.

Şoben Bach'ın eserlerile çok meşgul olmuş ve gösterdiği kabiliyet üzerine kendisile tanışan Kont Radzivil Varşova konservatuvarı direktörü Josef Elsnerden ders almasına tavassut etmiştir.

1828 senesinde Şopen Viyanaya gitmiş ve ilk sansasyonel eserini burada ortaya koymuştur. Eserlerini tamamile dinlemeden 1831 de Viyanayı terkederek Londraya ve oradan da Parise gitmiştir.

Pariste bestekâr, bütün kabiliyetini göstermiş ve Paris sosyetesinden bir daha ayrılamamıştır. Burada bilhassa Leh sosyetesile temasını arttırmıştır.

Umumî yerlerde konser vermekten hiç hoşlanmıyan Şopeni dinlemek hevesile kendi sosyetesine dahil olmak istiyenlerin adedi az değildir. 1849 senesinde kısa bir zaman için Londraya davet edilen Şopen oradan alelâcele hemşiresinin bulunduğu Parise dönmüş ve orada ölmek istemiştir.

Bu sırada Lehliler Varşovada kendisinin bir heykelini yaptırarak oraya gelmesini arzu etmişlerdir.

Şopen esas itibarile piyano kompozitörüdür. Bunlar numara itibarile 74 eserden mürekkeptir, diğer yedisi numarasızdır.

Bu meyanda orkestra refakatile 2 konserto, bir piyano - keman - viyolonsel triosu, 5 sonat (ikisi viyolonselli, 27 etüd, 25 prelüd, 4 ballad, 4 fantazi, 12 Polonez, 13 vals, 52 mazurka, 19 noktürn, 4 enprontü, 4 şerzi, 4 karışık hava, 1 allegro konseri, 1 bolero, 1 tarentelle, 1 barcarol, 1 bersöz, 16 piyano refakatile Leh şarkısı vardır.

Küçük muhiti arasında büyük bir kompozitör olarak tanınan Şopenin bütün eserlerinde tam bir muvaffakıyet görülmektedir.

Eserlerinin çoğu çok melodik ve bir musiki şiiri hususiyetini haizdir.

Anlayışı pek basit olmamakla beraber eserlerinin çoğu popüler olmuştur.

Teknik bahis

Fadinge karşı anten

Fading hadisesinin ne olduğunu hepimiz biliriz. Ekseriya kısa dalgalı kısımlarda sesin kendiliğinden kaybolup, tekrar kendiliğinden avdet etmesine fading hadisesi denir.

Zaman geçtikçe makinelerin montajında ve lâmbalarm cinslerinde yapılan tahavvülât dolayısile fading hâdisesi gittikçe azalmakta ise de bazı makinelerde bu ses baygınlığı az çok kendini göstermektedir.

Yapılacak anten ile kısmen fadingin önüne geçmek kabildir. Ancak tramvaya yakın yerlerde bu tarif edeceğimiz şekilde bir anten orta ve uzun dalgalı istasyonlar için gayri müsaittir. Bu itibarla tavsiyemiz tramvaydan uzak olan yerler içindir.

Üç muhtelif istikamete doğru ve birbirlerine mütenasip derecede amut vaziyette 12 şer metrelik üç anten kurulmalı ve uçları yekdiğerine birleştirilerek birisinin desandından istifade edilmelidir.

Bu suretle fading yüzde otuz nisbetinde azalır.

HAFTALIK PROGRAM

Pazartesi, 31.8.1936

VARŞOVA

20,05: Solist konseri; 21: Düo piyano; 21,30: Konferans; 22: "Dört kitarlı Trubadur" isimli radyo opereti; 22,5: Senfonik plâklar; 22,50: Spor; 23,40: Dans musikisi..

BUDAPEŞTE

18,50: Reportaj; 19,30: Pyano musikisi; 20,10: Plâk ile piyes 22,30: Plâk; 23: Haberler; 24: Caz

PRAG

20,10: Eğlenceli film popurisi; 21,35: Çek halk şarkıları; 22: Fantastik senfoni; 23: Haberler; 23,15: Plâk; 23,40: Almanca haberler

BELGRAT

21: Richard Vagnerin (Tannhauser) operası (plâk); 23: Haberler.

VİYANA

(19,5 metre kısa dalga) 19,50: Haberler; 20,05: Salzburgtan Beethovenin (Fidelo) operası; 22,50: Haberler; 23: Eğlenceli musiki; 23,45: Sözler; 24,05: Konserin devamı; 24,46: Dans.

BÜKREŞ

6,30: Sabah neşriyatı; 13,30 - 15: Plâk; ve haber servisleri; 19: Rasat haberleri; 19,03: Karışık orkestra konseri; 20: Konferans; 20,20: Konserin devamı; 21,15: Almanca aktüalite; 21,30: Kuartet oda musikisi; 22,10: Şarkılar; 22,30: Haberler; 22,45 Jan Marku orkestrası; 23,45: Haberler.

EİNDHOVEN

(16,88 metre) 15,15: Haberler; 15,30: Phohi klübü neşriyatı; 15,50: Konser; 16,05: Konuşmalar; 16,25: Reportaj ;16.40: Spor bahsi.

Salı, 1.9.1936

VARŞOVA

20: Sopran ve tenor seslerle küçük orkestra konseri; 21,30: Edebi neşriyat; 21,55: Aktüalite; 22: Koro konseri; 22,20: Solist iştirakile orkestra konseri; 24: Dans plâkları.

BUDAPEŞTE

19,55: Piyano - şarkı; 20,30: Konferans; 21: Radyo salon orkestrası; 22,15: Haberler; 22,35: Çigan musikisi; 23,40: Konferans; 24: Oda musikisi.

PRAG

19,05: Bando kenteti; 19.15: Konuşmalar; 20,10: Şarkılı, enstrüman ve orkestralı bir radyo filmi; 21,45: Yeni şarkılar; 22,15: (Nebatat ve Taşlar) isimli piyes; 23,15: Plâk; 2,45: İngilizce haberler.

BELGRAT

20,50: Halk şarkıları; 21,50: Orkestra konseri; 23: Haberler; 23,20: Konser nakli.

VİYANA

(49,5 metre) 20: Haberler; 20,20: Reportaj; 21,10: Yaylı musiki ve askeri konser; 22,35: Haftanm haber cmali; 23: Haberler; 23,10: Oda musikisi; 24,15: Konuşmalar; 24,30: Dans musikisi.

BÜKREŞ

6,30: Sabah neşriyatı; 13,30 - 15: Orkestra ve haber servisleri; 19: Askeri bando; 19,03: Haff musiki; 20: Konferans; 20,20: Plâk; 21,25: Senfonik konser; 22,30: Haberler; 22,45: Konserin devamı.

EİNDHOVEN

19,71 Metreli istasiyon saat 11 den 13 e kadar Philips lâboratuvarlarmdan karışık musikli tecrübe neşryatı yapılacaktır

Çarşamba, 2.9.1936

VARŞOVA

22,0: Piyano - keman sonatları; 2: Spor; 2,15: Dans musikisi; 24: Dans plâkları.

BUDAPEŞTE

18,30: Çigan orkestrası; 19,30: Konferans; 20: Piyano - şarkı; 20,35: Konferans 21,10: Gala konseri (operadan nakil); 22,05: Haberler; 23,30: Radyo salon orkestrası.

PRAG

18,40: Keman konseri; 19,05: Konuşmalar; 20,20: Eğlenceli radyo orkestrası; 21,40: Eski şarkılar; 21,55: Orkestra konseri ;23,15: Plâk; 23,45: Fransızca haberler.

BELGRAT

20,50: Radyo orkestrası; 21,25: Plâk; 21,30: Mizah ;22,30: Plâk; 23: Haberler; 23,20: Halk şarkıları; 23,45: Dans musikisi.

VİYANA

(49,5 metre kısa dalga) 18,30: Keman konseri; 19,25: Richard Vagnerin (TRİSTAN und İSOLDE) operası; 24,30: Gece musikisi.

BÜKREŞ

6,30 Sabah neşriyatı; 13,30 - 15: Plâk ve haber servisleri; 19: Rasat haberleri; 19,03 Romen musikisi; 19,50: Aktüalite; 20: Konsern devamı; 20,20: Konferans; 20,40: Plâk 21,15: Posta kutusu; 21,35: Keman konseri; 22,10: Şarkılar; 23,45: Orkestra.

EİNDHOVEN

(19,71 metreli istasiyon) saat 14 ilâ 18 arasında Philips lâboratuvarlarından karışık tecrübe neşriyatı yapılacaktır.

Perşembe, 3.9.1936

VARŞOVA

20,30: Orkestra konseri; 21,30: Konuşmalar; 22: Leh şarkıları; 22,30: Piyano - keman konseri; 23: Spor; 23,15: Dans musikisi; 24: Dans plâkları.

BUDAPEŞTE

18: Salon kenteti; 19: Konferans; 19,30: Jenö Huszkanm (Gül Baba) opereti; 22: Plâk; 22,40: Haberler; 23: Radyo salon orkestrası; 24: Çigan musikisi.

PRAG

20,10: Şarkılı radyo piyesi; 21,25: Konferans 21,40: Karışık radyo popurisi;; 23: Haberler; 23,15: Plâk; 23,30: Beethoven oda muskisi.

BELGRAT

19,20: Halk şarkıları; 20,30: Milli neşriyat; 20,50: Plâk; 21: Şarkılı konser; 21,45: Orkestra; 22,30: Halk şarkıları; 23: Haberler; 23,20: Konser nakli.

VİYANA

(49,5 metre kısa dalga) 18,30: Şarkılar; 19: Ekonomi; 19,25: Konuşmalar; 20: Haberler; 20,10: Tıbbî kongreden nakil; 20,30: Senfonik konser; 21,45: Mizah; 22: Konuşmalar; 2: Haberler; 2,10: Plâk; 24,15: Dans musikisi.

BÜKREŞ

6,30: Sabah neşryatı; 13,30 15: Plâk ve haber servisleri; 19,0-3: Hafif musiki; 19,50: Konferans; 20,10: Konserin devamı; 21,45: Plâk (respighi) ;21,05: Yeni kitaplar 21,20: Radyo orkestrası; 22,30: Spor; 22,45 Orkestra ;23,45: Fr. Al. haberler

EİNDHOVEN

(16,88 metre) 15,10: Plâk; 15,15 Haberler; 15,30: Syd Jakson takımı; 16,10: Konuşmalar; 16,30: Konuşmalar; 16,45: Jakson takımı.

Cuma, 4.9.1936

VARŞOVA

20: Hafif musiki; 21,45: Haberler; 21,55 Aktüalite; 23: Spor; 23,15: Musikili piyes; 24: Dans plâkları.

BUDAPEŞTE

20: Plâk; 21: Dış siyasa ;21,15: Haberler; 21,35: Opera orkestrası; 23: Radyo salon orkestrası; 23,45: Almanca konferans 24: Askeri konser.

PRAG

20,20: Bando mızıka; 21: Çocuk koro musikisi; 21,30: Radyo piyesi; 23: Haberler; 2,20: Plâk, rusça haberler, plâk.

BELGRAT

20,50: Konser 21,10: Konferans; 21,30: Zagrepten nakil; 23: Haberler; 23,20: Plâk

VİYANA

(49,5 metre kısa dalga) 20: Haberler; 20,10: Ulusal neşryat; 20,30: Koro konseri; 21,55: Aktüalite 22,10: Mizah; 22,20: Piyano konseri; 23: Haberler; 23,10: Viyana radyo orkestrası; 24,05: Konserin devamı; 24,45: Dans.

BÜKREŞ

6,30: Sabah neşriyatı; 13,30 - 15: Plâk ve haber servisleri; 19,03: Radyo orkestrası; 19,50: Konferans; 20,05: Konserin devamı; 20,30: Konuşmalar; 20,45: Plâk le Masenetin (Manon) operası; 23,45: Yabancı dillerle haberler.

EİNDHOVEN

15,10: Plâk; 15,15 Haberler; 15,30: Viyola musikisi; 15,45: Konuşmalar; 16: Viyola konserinin devamı; 16,30: Plâk.

Cumartesi, 5.9.1936

VARŞOVA

20: Küçük orkestra konseri ;21,15: Uzaktaki yurddaşlara mahsus neşriyat; 22: Piyano konseri (List, Mozart); 23: Spor; 23,15: Hafif musiki; 24,15: Dans plâkları.

BUDAPEŞTE

19,30: Plâk konseri; 20,30: Konferans; 21,30: Orkestra konseri; 22,40: Haberler; 23: Çigan musikisi; 24: Cazbant.

PRAG

18,55: Musiki almanca neşriyat; 20: Haberler; 20,15: Eğlenceli musiki; 21: Konuşmalar; 21,20: Johan Staussun opereti (Gece Kuşu) (Fledermaus); 23,15: Plâk; 23,30 Eğlenceli gece musikisi.

BELGRAT

20,50: Radyo orkestrası; 22: Halk şarkıları; 23: Haberler; 23,20: Konser nakli; 24: Dans plâkları.

VİYANA

(49,5 metre kısa dalga): 20: Haberler; 20,10: Konuşmalar; 20,25: Şarkılı piyes; 22,40: Film bahsi; 23,10: Harpa refakatile şarkılar; 24,15: Cazbant.

BÜKREŞ

6,30: Sabah neşriyat: 13,30 - 15: Plâk ve haber servisleri; 19,03: Askeri musiki; 20,05: Konferans; 20,25: Kabare musikisi; kestrası; 22,30: Spor; 22,45: Caz; 23,45: Fransızca, almanca haberler.

EİNDHOVEN

15,10: Plâk; 15,15: Haberler; 15,30: Şarkılar; 15,45: Konuşmalar; 16: Şarkılar; 16,30: Plâk.

Mevsimin radyo sergileri

Her sene yeni model, ve bir sene evvelkilere nazaran montaj itibarile daha mükemmel bir tarzda imal edilen makineler Avrupa radyo sergilerinde teşhir edildikten, ve epeyce reklâm kazandıktan sonra piyasadaki mağazalar tarafından satılığa çıkarılır.

Sergiler aşağı yukarı Ağustos ve Eylül aylarında açılır ve bir hafta ilâ on gün kadar devam eder.

Yüzbinlerce meraklının gezdiği bu sergilerden Berlin ile Viyanadakiler birer hafta fasıla ile Eylül ayında açılacaktır. Viyana sergisi Eylülün 6 sından 12 sine kadar, Berlin sergisi 12 sinde açılacaktır.

Bildirildiğine göre Berlin sergisinin hazırlıkları kısmen bitmiş gibidir. Sergide makinelerin gösterilmesile kalınmayacaktır. Ziyaretçilerin radyo tekniği hakkında malûmat edinmesi için sergide bir gönderici posta kurulacak ve emisyonların nasıl yapıldığı ve ne gibi safhalar geçirdikten sonra alındığı gösterilecektir.

Bundan başka sergiye geçen sene olduğu gibi bir televizyon postası da kurulacak, cisimlerin nasıl nakledildiği pratik tarzda emisyon ve resepsiyon suretile tecrübeleri yapılacaktır.

Her gün bir Hikâye

GÖZ YAŞLARI

Vapur rıhtımdan kalkarken Selim Necmi güvertede küçük beyaz mendilini sallıyarak duran Bediaya bakıp içini çekti ve sahibinin heyecanını ince kıvrımlarmda taşıyarak dalgalanan bu küçük mendil vapur boğazdan çıkıncıya kadar Bedianın ince parmaklarında dalgalandı, durdu. Selim Necmi de ancak rıhtımdan o zaman ayrılabildi.

Selim Necmi genç kadını birkaç ay evvel (karısı ile ayrılmaya karar verip) mahkemeye müracaat ettiği bir zamanda tanımıştı. Bir daha evlenmeye, bütün saadetini başmda topladığı küçük oğlu Cevat ile yalnız başına yaşamaya karar verdiği halde müşfik bakışlı iri siyah gözleri olan bu kadm sanki onu birdenbire büyülemiş (hemen eski fikrini unutarak) ayrılık kararmı alır almaz onunla evlenmeye karar vermişti.

Karısının aksiliklerine, asık yüzüne senelerdenberi alışan Selim Necmi Bedianın güzel yüzüne, yumuşak huyuna bayılıyordu Genç kadını oğluile de tanıştırmış, Bedia ile küçük Cevadın da kanları biribirine hemen kaynayıvermişti. İşte tam ummadığı bir saadete kavuştuğunu sanarak, mahkemenin neticesini bekliyen Selim Necmi hiç beklemediği bir şeyle karşılaşmış, Bedia iki gün evvel ona (bir den bire ayrılmaları lâzım geldiğini) iki güne kadar Samsunda oturan annesinin yanına gideceğini söylemişti.

Nihayet dediğini yapmıştı ve şimdi Selim Necmi bu inatçı kadını teşyiden dönerken hep ayni şeyi düşünüyor: Kendisine karşı o kadar iyi olan (bakışları gözlerine değdikçe sevgile, şefkatle sıçrayan oğlunun kollarını boynundan çözdü ve Cevat babasından ilk defa gördüğü bu lâkayt hareket karşısmda hafifçe somurttu.

Selim Necmi odasına girerken çocuk ta yavaşça kapmm arasmdan içeri süzülmüştü. O bir koltuğa yerleşince karşısına geçip oturdu. Fakat babasının elile alnını tutarak mütees sir bir vaziyette gözleri bulutlanmış düşündüğünü görünce hemen outrduğu koltuktan fırlayıp, yanına yaklaştı. Onun yavaş yavaş kolunu okşıyarak sordu:

— Baba Bedia Hanım gitti mi?

— Niçin sordun oğlum?

— Yüzün pek kederli de..

Selim Necmi bu sefer oğlunun zekâsına içerlemişti. Onun, kederinin sebebini böyle çabucak keşfetmesini hoş görecek bir haleti ruhiyede değildi.

Küçük ayaklarını hafif hafif yere vurarak yine soruyordu:

— Baba Bedia Hanım gitti diye, pek üzüldün değil mi?.

Selim Necmi bu sefer kaşlarını çatarak oğluna dönmüştü. Fakat küçük aldırmadan devam ediyordu:

— Ben de çok üzüldüm baba.. Hem o kadar iyi kadındı ki, geçen gün annem burada iken gelmişti de...

Birdenbire sustu. Babasının garip bir surette gerilen yüzüne bakarak, koyu kahve rengi gözleri korku ile büyüdü.

— Devam et, bakalım Cevat, demek annen buraya geldi ve Bedia Hanımla karşılaştı..

Küçük, babasmm sesindeki tok çınlayıştan eğer doğruyu söylemezse ondan şimdiye kadar görmediği bir muamele göreceğini hemen anlamıştı. Sesi korkudan titriyordu:

— Bana kızmıyacaksın ya.. Baba?

— Hayır, fakat doğruyu söylemek şart..

Cevat babasının parmaklarından kolunu kurtararak, boynunu bükmüştü:

— Üç gün oluyor. Akşam üstü idi. Daha sen gelmemiştin. Annem sokaktan geçiyordu, ben de pencerede idim. Beni gördü. Çağırdım, siz evde olmadığınız için girdi. Bir dakika kadar durarak beni kucaklayıp, hemen gidecekti. İşte o sırada kapı çalındı. Annem çok telâşlandı. Açınca baktık ki, Bedia Hanım. Beni alıp gezdirmek için gelmiş. Annem onu görünce hemen gitmek istedi. O bırakmadı. Konuşmaya başladılar. Ben annemin kucağında idim. Amma annem size yaptığı gibi bağırmıyor, konuşurken hep ağlıyordu. Bedia Hanım da ağladı. Sonra annem beni öperek gitti. Ben de Bedia Hanıma "sakın bunu babama söylemeyin,, diye, yalvardım. O "Hiç merak etme,, diye, söz verdi.

Selim Necmi dalgın bir hareketle elini alnından geçirmişti. Yavaşça sordu:

— Ne konuşuyorlardı Cevat?

— Annem Bedia Hanıma, artık yaptıklarma pişman olduğunu anlatıyordu.

— Peki Bedia ne dedi, hatırlıyor musun?

— Annem anlatırken o bana bakıyordu. Bir şey demedi amma mendilini çıkarıp, benim yanaklarımı sildi.

Selim Necmi hayretle yerinden doğrulmuştu:

— Demek sen ağlıyordun Cevat!.

Küçük önüne bakarak cevap vermedi.

Selim Necmi artık Bedianm niçin birdenbire kaçtığını anlıyordu. Genç kadın Cevada acmış, kendisi hayatlarından çekilirse Selim Necminin belki de karısı ile anlaşabileceğini düşünmüştü. Karısını hatırladı. Onun ağlaması iyice pişman olduğuna delâlet ederdi.

— Peki sen o gün niçin ağlıyordun Cevat?

Cevat başını kaldırmış, iri kahve rengi gözlerile babasına dikkatli dikkatli bakıyordu:

— Annemin ağladığını görünce ben de ağladım baba..

Selim Necmi bunun böyle olduğunu zaten tahmin etmişti. Derin bir soluk alarak, küçüğün kıvırcık başını göğsüne çekti:

— Senin ağladığını hiç istemem Cevat. Ve bunun için de annenin ağlamaması lâzım demek... Öyle ise yarın seninle ona gidelim de artık ağlamaması lâzım geldiğini, çünkü dökütüğü göz yaşlarının geçmiş günlerdeki acıları silip götürdüğünü söyle olur mu?

Cevat küçük bir sevinç çıklığı ile Selim Necminin boynuna atılmıştı. Fakat birdenbire geri çekildi. İri kah ve rengi gözleri hayretle açılmıştı:

— Amma sen ağlıyorsun baba?.

Selim Necmi bu göz yaşlarının bir vapur güvertesinde uzaklaşan sevgili bir yolcu için olduğunu, havada ince kıvrımlarile bir mendilin dalgalanmasını unutamadığını yüreğindeki yaranm pek yeni olduğunu, oğlunun hissetmesinden âdeta korktu. Hafif bir göğüs geçirerek cevap verdi:

— Sevinç göz yaşları oğlum, sevinç göz yaşları.. Senin duyduğun sevinci paylaşıyorum.

Peride Celâl

Zafer bayramı tafsilâtı

30 Ağustos zaferinin 14 üncü yıldönümü, dün İstanbulda ve yurdun her tarafında büyük bir coşkunlukla kutlulanmıştır. Sabahın çok erken saatlerinde bütün İstanbul halkı, sokaklara çıkmış, merasim saatine doğru caddeler kesif halk kütlelerile dolmaya başlamıştır. Bütün evler, dükkânlar ve müesseseler bayraklar la donatılmıştır. Saat sekiz, sekiz bu çukta, alayın geçeceği caddeler, bilhassa Beyazıt - Divanyolu, Galatasaray - Taksim kısımları âdeta geçilemez bir hal almıştır. Caddelere bakan apartımanlar, dükkânlar, ev - ler tıklım tıklım seyircilerle dolmuş tur.

Bu sırada merasime iştirak ede - cek olan askerî mektep ve kıt'alar, izciler, esnaf teşekkülleri, Mercan ka pısından girerek Üniversite meyda - nında toplanmağa başlamışlardır.

Saat 8 buçuğa doğru merasime iştirak edecek olan bütün teşekküller, Üniversite binası önünde evvelce ken dilerine hazırlanmış olan yerlerini al mışlardır.

İstanbul Komutanlığında

Saat dokuzda İstanbul komutan - lığında Korgeneral Halis, ordumuza yapılan tebrikleri kabul etmiştir. Burada biten tebrik merasiminden sonra Komutanlar otomobillerle Üni versite meydanına gelmişlerdir. Saat 10 da Orgeneral Fahreddin, ya - nında, İstanbul Komutanı Korgene - ral Halis, Tümgeneral İbrahim ve di ğer komutanlar olduğu halde mey - danda toplanan kıt'aları teftiş etmiş tir. Her kıt'anın başında:

"— Zafer bayramınız kutlu olsun, diyen Orgeneral:

"— Sağol!.,, cevabını almıştır.

Resmi geçitten önce

Kıtaatın teftişinden sonra Gene - raller, evvelce hazırlanan kürsünün önünde yer almışlardır. Bu sırada tayyare filolarımız toplu bir halde şehrin üstünde uçmağa başlamıştır.

Burada, ordunun en kıdemsiz Subayı Hamdi Atasoy bir nutuk söyliyerek Türkün eşsiz mucizelerini nasıl yarattığını anlatmış ve 30 Ağustos zaferinin kısa bir tarihçesini yap mıştır. Buna, İstanbul komuta - nı Korgeneral Halis, cevap vermiş

Genç bir kara zabitimiz Taksim âbidesi önünde nutukunu söylüyor

ve demiştir ki:

"— Kurtuluş savaşından bahsedilirken heyecan duymamak mümkün olmuyor. Kani bulunuyorum ki bu millet harbi bütün safhalarile hepimizin kalplerinde yaşıyor.

Aziz arkadaşlar, bizi kurtaran bu kudretin kaynağı, hepimizin bildiği gibi, Büyük Ulusumuzun ve Millî Ordunun Ulusal düşüncelerde ve vatanı kurtarmak ülküsünde tek bir insan halini almış olmasındandı. Baştaki büyüklerine ve hele eşsiz irade ve üstün tedbirlerile dehasının ilk kudretini gösteren Atatürke derin bir inanla sarılmıştı.

Arkadaşlarım, bu kudret ve bu inan, sayısı az, silâhı mahdut kuvvetlerimizle İnönülerin kazanılmasına ve Sakarya boylarında Türk site ve süngülerile aşılmaz kıt'alar yaratılmasında âmil olmuştur. Düşmanın sarp dağlar üzerinde aylarca tahkim eylediği mevzileri bir günde aşarak düşmanı harimi ismetimizde yokeden kuvvet, büyük Atanın emrini yerine getiren kudrettir, kuvvettir.

Ulu Başbuğumuz Büyük Atatürk, sana ve senin kudretli hükûmetine bu sevinçli günümüzde kalplerimizden taşan minnet ve şükran hislerimizi çözülmez bağlılığımızın ebediliğini arzetmek için mânevi huzurunda sonsuz sevgi ve saygılarla eğilirim.,,

Genç zabitlerle hasbihal

Korgeneral Halisin hitabesi bittikten sonra birinci ordu müfettişi Orgeneral Fahrettin Altay, bu yıl Harbiyeden mezun olup orduya iltihak eden yar sübayların yanına giderek hasbihalde bulunmuş ve şunları söylemiştir:

"— Bugün zafer bayramını kutlu larken sizi de aramızda görüyoruz. Altında bulunduğunuz Harbiye sancağını bugün bıraktınız. Buna mukabil yüzlerce sancağın altına dağıla caksınız. İstanbuldaki bu ocağın son mahsulüsünüz. Yakında Ankaraya gi decek olan bu Kültür ocağı, bundan sonraki mezunlarını orada verecek - tir. Bugün kapılarımızı kapamış, em niyet içinde bulunmaktayız. Sizi bu mazhariyetin verdiği sevinç içinde Ankaraya yolluyoruz. Size uğurlu âtiler temenni ederim.,,

Nutuklar bittikten sonra bando İstiklâl marşını çalmış, meydanda bulunan asker, talebe ve halk hep ebraber bu marşa iştirak etmişlerdir.

Alay hareket ediyor

İstiklâl marşını müteakıp Komutan heyeti Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalp, Kültür Bakanı Saffet Arıkan, Orgeneral Ali Sait, Donanma komutanı Amiral Şükrü, Fahri, şehrimizdeki saylavlar, Vali ve Parti Başkanı Muhiddin Üstündağ, Emniyet Direktörü Salih Kılıç ve Kurulta ya iştirak etmek üzere şehrimizde bulunan ecnebi profesörler, kayma - kamlar, sübaylar ve Halk Partisi er kânı da kendilerine tahsis olunan tri bünde yer almışlardır.

Geçit resmi, programa göre tam zamanında başlamış ve geçit resmine giren kıt'alar hazırlık yerinden hareket etmişlerdir.

Alayın başında bu sene Harbiyeyi bitiren genç sübaylar geçmiştir. Mun tazam adımlarla ilerleyen yeni sü - baylar, halkın sürekli alkışlarile kar şılanmış, bunu Harbiye alayı takip etmiştir. İstanbul Komutanlığı ban - dosunun çaldığı marşlar halkın çoşkunluğunu arttırırken sıra ile ihti - yat zabit mektebi, tıbbiye talebeleri, ve sonra deniz harp mektebinden bu sene donanmamıza geçen yar sübay

Harbiyeden bu sene çı kan genç sübaylarımız

lar geçmişlerdir. Sürekli, fasılasız al kışlarla takdir edilen sübayları ayni heyecanla deniz lisesi, deniz gedikli mektebi, deniz kıta'ları, Kuleli ve Maltepe liseleri takip etmişlerdir. Saat on ikiye yaklaşırken göğüslerimizi iftiharla kabartan dinç, kahraman askerlerimiz görünmüşlerdir. piya - de, topçu, süvari, muhabere, telsiz, istihkâm ve tayyare topları kıt'alarından sonra İtfaiye otomobil ve kıt aları, izciler ve esnaf teşekkülleri geçmişlerdir.

"Varol, yaşa!.,, sesleri arasında teşçi edilen ordu, caddelerde binlerce halkın candan çoşkunluğu içinde alay, Çemberlitaş, Sirkeci, Karaköy köprüsü, Şişhane yokuşu, İstiklâl cad desi yoliyle Taksime gitmiştir.

Taksimdeki merasim

Kıt'alar Cümhuriyet âbidesi etra - fında yerlerini aldıktan sonra Orgeneral Fahrettin, ilk defa dün açılan ve âbideye çelenk koyacakların imza larını atmalarına mahsus deftere şu sözleri yazmıştır:

"Bir asırdan beri vatana kuvvet ve kudret kaynağı olan Harbiye okulundan mezun olan 866 genç yarsübay büyük Başkumandanları Ulu Atatürkün anıtına çelenk koyarak şükranlarını arzeylediler.,,

Bu yazının altına ayni zamanda İstanbul Harbiye ve Deniz Harp Okulu komutanları da imzalarını atmışlardır. Deniz ve kara sübayları - mızın koydukları çelenklerden baş - ka Türk Hava Kurumu, Halk Partisi ve Halkevleri, İstanbul Belediyesi de anıta birer çelenk koymuşlardır.

Müteakıben Türk bayrağı çekilirken İstiklâl marşı çalınmış ve sonra, yarsübay Osman Ferda, bir nutuk söylemiştir:

Bu nutku Deniz yarsübaylarından Oğuzun sözleri takip etmiştir.

Harbiye ve Deniz Harp marşları çalındıktan sonra kıt'alar Taksim meydanını terketmişler, merasim ni

Beyazıtta resmi geçit başlıyor

Deniz lisesi ta lebesi geçit resminde

Topçularımız geçit resminde

Bir topçu kıt'ası geçit resminde

hayet bulmuştur.

Gece

Halkın sevinci, neşesi gece geç vakte kadar devam etmiştir. Bütün halkevlerinde, Tayyare Cemiyeti şubelerinde zengin programlarla müsamereler verilmiş, kazalarda büyük fener alayları tertip olunmuştur.

3 İstanbul

No. 30 Yazan: MİTHAT CEMAL

Adnandan sonra Sakallı Vasfi ayağa kalktı ve bağırmağa başladı

Adnan, deminki adliye edebiyatını haykıra haykıra bitirince, Reis işaret etti, sakallı Vasfi ayağa kalktı; İttihat ve Terakkinin ve sonra İtilâf ve üriyetin klüplerinde kullandığı ses sesle haykırarak:

— Reis Beyefendi Hazretleri, dedi, zannedersem muhterem muarızım avukat Adnan Bey hayalî bir Ahmet Cevat Beyden bahsediyorlar.

Adnan, kalktı:

— Onu Vasfi Bey affederler efendim muhterem mahkemenizde hayale yer yoktur. Morgun günlerce mermer masasında yatan ve bugün bir selvinin gufran gibi yeşil gölgesinde uyuyan Ahmet Cevat Bey mahkemenizde kanlı bir hakikat olarak ayağa kalkıyor; karşımızda duruyor; dedi; başını salladı.

Halk Adnanın lâfını çok beğendi; reis Adnanı azarladı:

— Müdafaa Vekilinin sözünü kesmeyin efendim!

Sakallı Vasfi müstehzi bir çehre ile devam etti:

— Bendenizin bildiğim Ahmet Cevat Bey Sorbondan mezun değildir; Pariste umumhanelerden, kumarhanelerden, barlardan mezundur.

Reis:

— Sadetten harice çıkmayın efendim!

Sakallı Vasfi:

— Avrupada babasının kirli servetini kirli kadınlarla yiyen Ahmet Cevat Bey..

Reis — Sadetten harice...

Sakallı Vasfi — Pariste morfin kullanan, şoförlük eden, karakollarda sabahlayan Ahmet Cevat Bey...

Reis — Ölüye hürmet lâzımdır efendim diyorum.

Sakallı Vasfi — Kumarhanelerden dayakla kovulan Ahmet Cevat eBy...

Reis — Mahkemenin nezahetini ihlâl ediyorsunuz; hakkımızda kanunu tatbik edeceğim.

Sakallı Vasfi — Merhamet buyurun efendim. Bir noktayı arzedeyim. Madam Raşel adındaki kadın da, Adnan Beyefendinin buyurdukları gibi, Cevat Beyin katlinden müteessir olarak fücceten ölmüş değildir. Çocuk doğurmuş, hummayı nifasî - den ölmüştür. Mikroptan ölmekle teessürden ölmek arasında kalple rahim arası mesafe vardır.

Reis — Ailelerin mahremiyetine girmeyin diyorum size!..

Sakallı Vasfi — Fuhşa vasıtalık eden Ahmet Cevat Bey...

Reis — Muhakemeyi tatil edeceğim diyorum, efendi; kanun dairesinde söz söyleyin diyorum, efendi, anlamıyor musunuz yoksa?...

Sakallı Vasfi — O halde müsaade buyurun; bir de müvekkilim olan Benli Ahmetten bahsedeyim. Reis beyefendi, bundan 19 yıl evvel İstanbulun Sofular mahallesinde tapu müdürü Senih Efendi isminde sulehadan bir zat menzulen ölüyor; ve Macide Hanım ismindeki zevcesi genç yaşında dul kalıyor. Ahlâkı ve çehresi biribirinden güzel olduğu rivayet edilen (aşağısını getiremedi; elindeki kâğıda baktı) Ve... ve... ve ismetile mahallesinde hürmet kazanan bu kadının önüne bir gün — şimdi ismini söylemek istemediğim— üdebamızdan bir zat çıkıyor; bu muhterem kadınla "evleneceğim,, diye aldatarak münasebette bulunuyor; bu Macide Hanımın bu adamdan bir erkek çocuğu oluyor; fakat bu adam kadını ve çocuğu kovuyor; Macide Hanım kahrından verem oluyor, ölüyor. Doğan çocuk ta bugün mahkemenizin huzuruna bir katil maznunu olarak çıkıyor.

Dedi ve (Benli Ahmedi) sahnelerdeki avukatların şehadet parmağile gösterdi.

Süleyman sarardı: Pariste iken (Meşveret) gazetesinin tertip tashihlerine baktığı için kendisini üdebadan farzediyordu; Macide ile de aylarca münasebette bulunmuştu; bu katil Benli Ahmet, Macide ile münasebetinden acaba haberi yokken, doğan bir piç miydi? Fuhşun ve piçin tarihlerini düşündü ve lüzumsuz vehmine güldü; Sacidin kulağına avucunun içinden fısıldadı:

— Avrupada kontlar, dükler, markiler hep müseccel piçtir yahu, bilmez misin? dedi; gülmemek için ikisi de önlerine baktılar.

Adnan, hastalığının harareti birdenbire fırlamış; çürük göğsüne iki ciğeri iki yara gibi tırnaklarını geçirmiş; gözleri kırmızı; yüzü beyaz; sakaklarında, ensesinde soğuk terler birikiyor, başı dönüyor, nereye baktığını bilmiyor, hâkimleri k ü r s ü leri tek bir karaltı halinde görüyordu.

Sakallı Vasfi yumruğunu sallıyarak aktör sesile haykırdı:

— Reis beyefendi, evet, en gür sesimle itiraf ediyorum; müvekkilim piçtir; fakat eğer bu piçlik bir cürümse insan adaletinin bu dalâletine ayni sesle isyan ederim. Reis beyefendi, dünyadaki mücrimlerin en namuslusu piçlerdir. Cani bir babanın lekesini adında taşıyan piçlere insanlar merhamet etmelidirler.

Reis — "Veledi mader behata,, deyin efendim.

Sakallı Vasfi — Piç kelimesi...

Reis — (Haykırarak) Veledi gayrimeşru deyin, diyorum, mahkemenin nezahetini ihlâl ediyorsunuz.

Sakallı Vasfi — Peki efendim; veledi gayrimeşru....

Reis — Hem bu söylediklerinizin davaya taallûkunu göremiyorum.

Sakallı Vasfi — Müvekkilim Benli Ahmedin sağ kolundaki (ben) gibi alnındaki piçlik, affedersiniz, veledi mader behatalık lekesi de kendisinin elinde olmıyan bir kabahattir.

Benli Ahmet, bir katile yakışmıyan çok güzel, beyaz bir yumrukla elinin yanağındaki bir damla yaşı sildi.

Adnan, kendi kolundaki (ben) i hatırladı. Mısır prensinin bahçesinde Ahmedin kolunda gördüğü (ben) ile kendi sağ kolundaki (ben) biribirine iki göz bebeği kadar benziyor, Adnana bakıyordu. Ahmette de kendisini gördü. Burun, çene kemiği, gözler hep kendiydi. Macidenin lepiska saçları, katilin fesinden taşıyordu. Demek ki Belkisin ona Nişantaşındaki konakta ikide birde: "Adnan, bu çocuk sana benzemiyor mu biraz?" demesi, Adnanın o zaman sandığı gibi, istihza değildi. Demek kendi oğlunu astırmak için aylarca çalışmış, yalancı şahitler satmalmış, lâyihalar yazmış, mahkemede nutuklar söylemişti.

Demek sakallı Vasfi ona bu şahitleri hep bunun için bulmuş, (Ahmet) in avukatlığını bunun için almıştı.

Sakallı Vasfi — Fakat, dedi; mahkemei aliyelerince müvekkilimin bu katli taammüden işlediğine kanaat varsa bunun ne gibi tesirler altında işlendiğini düşünmelidir.

Dedi ve cürümde müddeiumumilik makamının dediği gibi cezayı arttıran değil, bilâkis azaltacak vasıflar bulunduğunu uzun uzadıya anlattı; ve idamın kürek cezasına indirilmesini istedi; yerine oturdu.

Ermeni tercüman, Amerialı kadına iki avukatın lâflarını tercüme etti. Kadın düşünüyordu: Maktul Cevat için, gözlüklü avukat "Sorbon,, dan, sakallı avukat "umumhaneden, mezun diyordu. Kadın, İstanbulda Amerikalı iki hemşerini görmüş gibi şaştı ve tercümana:

(Arkası var)

No. 31

— Yazan : Kadircan Kaflı —

Şimal tarafını kayalık, alçak tepeler kuşatmıştı ve bu tepeler denize doğru uzayarak bir dalgakıran halineydi

— 11 —

Garpte ne var?

Ralf Voney uzun ve kırmızı sakallı bir İngilizdi. İri bir vücudu, uzun bir boyu vardı. Küçük burnunun üstündeki küçük mavi gözlerinden kurnaz ve çekingen bir adam olduğu hemen belli oluyordu.

Ralf elli yaşlarındaydı ve kırk yıldanberi denizlerde dolaşıyor, balıkçılık yapıyordu. Son on beş yirmi yılın yaz ayları hep İzlanda açıklarında geçiyordu. Burada morina ve daha başka değerli balıklar avlıyordu.

Buraları seviyordu. Çünkü av pek boldu.

Yirmi adım uzunluğundaki küçük gemisile artık cenuba doğru iniyordu. İzlandanın garp kıyılarını neredeyse geçmiş olacaklar ve cenup kıyılarına varacaklardı.

Ralf, gemisini tıklım tıklım doldurmuştu.

Son avını yapıyordu.

Kendisi başta olduğu halde dört tayfası da geminin kenarında ayakta duruyorlardı. Beşincisi geminin direğine tırmanmış, oradan denize ve arkadaşlarının bulundukları yerin önüne mısır veya buğday atıyordu. Tayfalar çabuk çabuk oltalarına yem takıyorlar, denize daldırıyorlar ve hemen çekiyorlardı. Oltalar denizin içinde göz açıp kapayıncıya kadar bir zaman bile kalmıyor ve çekilince uçlarında ikişer üçer karış uzunluğunda parlak ve diri balıkların çırpındıkları görülüyordu.

Yemlerin atıldığı ve oltaların daldırıldığı yerlerde deniz köpükleniyor, karışıyordu. Binlerle balığın sürü halinde oraya toplandıkları göze çarpıyor ve bunlardan birçokları denizin üstüne kadar fırlayınca pullu sırtları ve karınları güneşten parlıyordu.

— Kaptan, yer kalmadı.

Sahiden balıkları koyacak yer kalmamıştı.

Ralfvoney geri dönerek geminin güvertesini ve ambarın ağzını gözden geçirdi. Sonra ucunda oltanın sallandığı kamışı denize atan tayfaya uzatarak:

— Bırakın artık... Gelecek sefere de lâzım.

Dedi.

Diğerleri de oltaları bıraktılar.

Şimdi istiflerle uğraşıyorlardı.

Ralf Voney bu balıkları İzlandanın cenubundaki Vestman adalarına götürecekti. Orada Morinaların yağlarını çıkarılıyor,diğer balıklar da yalçın fiyordların yamaçlarındaki balık mağaralarında kurutulduktan sonra İrlandaya ve İskoçyaya götürülüyordu. O denizlerde Ralf gibi avlanan birçok İngiliz balıkçı gemileri daha vardı.

Öğleye doğru Pessastadir'e yaklaştılar.

Bu şehre uğrayacaklar ve bazı ufaktefek şeyleri alacaklardı.

Bessastandir'in şimal tarafını kayalık ve alçak tepeler kuşatmıştı ve bu tepeler denize doğru uzayarak orada bir dalgakıran haline geliyordu.

Kaptan Ralf bu tepeleri gördüğü zaman yüzünde bir sevinç dalgaları.

Yaklaştıkları sırada kıyıdan bir ses te duydular.

Tayfalardan biri haber verdi:

— Kaptan, orada bir adam var. Bize bağırıyor.

— Nerede?

Kaptan Vorney _____ baktı ve orada kayaların üstünde bir adam gördü. Ayaklarının üzerinde yükselerek kolunu sallıyor ve bağırıyordu:

— Buraya... Heyyyy!... Buraya gelin!..

Ralf dümen sapını sancağa doğru kıvırdı.

Gemi iskeleye döner gibi oldu ve kıyıya yaklaştı.

Kaptan sordu:

— Ne var?.

— Beni alın! Gemiye alın beni.... Size mühim haberler vereceğim.

— Gemide yer yok...

— Bir kişi daha binerse batacak değil ya...

— Haydi çabuk ol !

Ralf kendi kendine:

— Bu ses bana yabancı gelmiyor! Diye düşündü.

O zamana kadar daha yaklaşmışlardı. Kıyıdaki adam iki kolunu uzatarak:

— Heee...yy! Beni tanıyamadın mı, kaptan Voney?... Ben, Anskar...

Diye bağırdı

Vestman adasından tanışıyorlardı.

Kaptan Voney buna rağmen Anskarı alıp almamakta tereddüt ediyordu .Çünkü gemide sahiden boş yer yoktu. Deniz neredeyse kübeşteyi aşacak ve güverteye saldıracaktı. O kadar çok yüklenmişti.

Anskar bunu anlamıştı:

— Benim ağırlığım kadar balığı denize at. Parasını peşin veririm. Haydi, bundan daha kârlı iş mi olur?..

Doğrusu kaptan Voney de hemen Anskar'a hak verdi. Buna rağmen yine cimriliği tutmuştu. Balıklardan birisini bile atmıya kıyamadan kıyıya yaklaştı.

Anskar gemiye bindiği zaman geniş bir nefes aldı:

— Nereye gidiyorsunuz?

Diye sordu.

— Vestman adasına...

— Çok iyi... Hemen açılalım. Enginden geçelim.

— Niçin?.. Biz Bessastadir'e uğrıyacağız.

— Sakın ha!... Olümüznüze mi susadınız?

— Niçin?..

— Niçin olacak, orada korsanlar var.

— Korsanlar mı? Hangi korsanlar?

— Türk korsanları...

Kaptan Voney'in sakalı titredi. Diğer tayfaların yüzleri birdenbire bem beyaz oldu.

Hepsi de fena halde korkmuşlardı.

Anskar devam etti:

— Ben onların ellerinden kaçtım. Beni zincire vurmuşlardı.

Ayaklarının ezik ve çürük yerlerini gösterdi.

Kaptan hemen geminin provasını batıya çevirecek şekilde manevra yaptı. Ayni zamanda merakla sordu:

— Türk korsanları yaman adamlardır. Onlara kimse karşı koyamaz. Kaç gemi var? Vestman adasına da geldiler, demek?

— Hayır Vestman'a gelmediler.

— O halde seni nerede yakaladılar?

Kaptan Voney, av için denize açılalı en az bir ay olmuştu. Bunun için Anskar'ın yaptığı kız hırsızlığından haberi yoktu. Bu yüzden de ona fena gözle bakmıyor, Bessastadir civarında bulunuşuna şaşıyordu.

Anskar hemen bir yalan uydurdu:

(Arkası var)

Su sporları birinciliği

Bandırmada yapılan müsabakalar çok güzel ve heyecanlı oldu

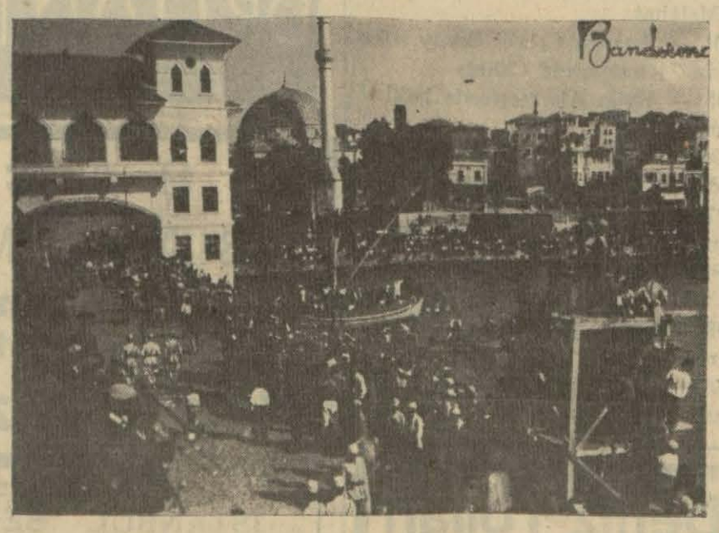

Yarışlardan bir görünüş

Bandırma, (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Balıkesir mıntakası su sporları birincilikleri Pazar günü yapılmıştır. Kalabalık bir halk kütlesi önünde yapılan müsabakalar çok güzel ve heyecanlı olmuş aşağıdaki şekilde cereyan etmiştir:

Yüz metro serbest yarışta Erdekten Rıdvan birinci, Bandırmadan Hamdi ikinci. İki yüz metro serbest yarışta Bandırmadan Osman birinci, Erdekten Bekir ikinci. Iki yüz metro kurbağalamada Bandırmadan Ali birinci, ikinci ve üçüncü diskalifiye edilmiştir.

Dört yüz metro serbestte Bandırmadan Osman birinci, Erdekten Bekir ikinci.

1500 metro yorma yarışta Erdekten Mehmet 19 dakikada rakipsiz birinci gelmiştir.

100 × 200 × 100 metro Türk bayrak yarışını Bandırma idman yurdu kazanmıştır. Atlamalarda Bandırmadan Osman birinci Erdekten Cafer ikinci gelmiştir.

Dört tek kürek yarışında Bandırma idman yurdunun futası birinciliği almıştır.

Dert ortağı

20 yaş aşkı

Eskişehirden A. R. G. imzasile:

Ben 20 yaşındayım. Kendimden iki yaş küçük bir kızı çıldırasıya sevmekteyim. Bakınız bununla tanışmamız nasıl oldu: O komşularının küçük bir kız ile beni sevdiğini anlatan bir mektup gönderdi. Mektubu aldım, ertesi gün cevap verdim. Fakat mektup annesinin eline geçiyor. Kızı sıkıştırıyorlar. Kızdan cevap alamadım. Bir gün yolda ona tesadüf ettim. Elimde mektup vardı. Kızın yüzü gülmüyordu. Cesaret edip vereme dim. Bir gece mektubu bahçelerine attım. Ertesi gün mektup gene annesinin eline geçiyor. Bu sefer kızı adamakıllı dövüyorlar, hiç bir tarafa yalnız bırakmıyorlar. Bir gün evlerinin önünden geçiyordum. Kardeşi benimle karabacak diye alay ediyor. Ablası buna kızarak "öyle söyleme o senin enişten olacak" diyor. Kızın beni sevdiğini anlıyorum. Kıza birkaç kere mektup gönderdim. Hiç birisinin cevabını alamadım. 3 gün evvel yine bir mektup yazdım. Açık duran pencereden bakıyordu. Beni gördü. elimdeki mektubu pencereden içeri attım. Ne şekil aldığını bilmiyorum. Ben iki buçuk senedir fabrikada çalışıyordum. Zam vermedikleri için istifa ettim. İşittiğime nazaran bu kız benim gibi birkaç kişiyi seviyormuş. Fakat inanmıyorum. Ailem askerden gelmeden bu kızla evlenemiyeceğimizi bildiriyorlar. Fakat beklemek bana çok ıztırap veriyor. Ve belki de elimden kaçırmak ihtimali vardır. Ne yapayım, bekliyeyim mi? Beklesem ve birleşsek mesut olur muyuz? Lûtfen sorgularıma cevap ve vaziyetimin tesbitini istiyorum.

Kendi başınıza hareket etmeyiniz. Aileniz vasıtasile tahkikat yaptırarak vaziyeti iyice anlayınız. Müsbet netice elde ederseniz, askerlik vazifenizden sonra evlenmek üzere nişanlanmak teşebbüsünde bulunabilirsiniz. Fakat nişan yapmayıp, sadece bi lâhara evlenmek niyetinde olduğunu zu, bir müddet beklemesini teklif ederseniz daha iyi olur. Zaman. tered dütlerini izale eder. Lehte ve aleyhte bir kararı o zaman daha soğukkanlılıkla alabilirsiniz.

*

Bir cevap

Çanakkale İmroz'dan Yanık imzasına:

İrade, mantık ve soğukkanlılık en müşkül meseleleri halleder. Sizde bunların birincisi hafif, ikincisi kuvvetli, üçüncüsü ise hiç yok. Hafif olan iradenizi kuvvetlendirip soğukkanlılığınızı iktisap ederseniz, mantıkımızın esasen size yaptığı ve mektuplarda da gördüğümüz tavsiyeleri yerine getirebilirsiniz.

Meyva ve sebze ihracı meselesi

Heyet, şehrimizde de tetkikat yapıyor

Yaş meyva ve sebze ihracatı için Ege mıntakasında tetkikat yapan ambalâj mütehassısı Bade ile müşavir Zeki Doğandan müteşekkil heyet şehrimize gelmiştir. Ege mıntakası yaş meyva ihracatına ve bu yolda çalışmıya çok müsait görülmüştür. Heyet bugün belediye hâline gidecek ve sebze tacirlerinin ihtiyaçlarını, dileklerini dinliyecektir. İstanbuldaki tetkikler bitirildikten sonra Trakyadaki ihracat vaziyeti gözden geçirilecektir. İş ve Ziraat Bankalarının kurdukları şirket, heyetin gösterdiği çerçeve dahilinde çalışacaktır.

Ölçü ve tartı aletlerinin muayenesi

Ölçü ve tartı âletlerinin senelik cezasız muayene müddeti bu akşam bitiyor. Yarın sabahtan itibaren ölçü ve ayar müfettişleri, muhtelif mıntakalarda teftişler yapacaklardır. Bu kontrollarda damgasız ölçü kullananlar tecziye olunacaklardır.

Tayyare hücumlarına karşı

Belgrad, 30 (Tan) — Tayyare hücumlarına karşı alınacak müdafaa tedbirlerini öğretmek için Zağrepte hususî mektep binaları inşa edilmektedir. Bu mekteplerde, mütehassıslar, tayyare hücumları müdafaasına karşı dersler vereceklerdir.

No. 31

MARI ANTUVANETin ROMANI

Yazan: Steffan ZWELIG *Çeviren: Rezzan A. E. YALMAN*

Başpapazın büyük gayesi kraliçenin masumiyetini dostluğa çevirmekti

Madam de la Motte sakin bir hayat yaşayabilirdi.

Kendisine birçok defalar iyilik etmiş olan asil kadına giderek Rahip Rohanın şatosuna kabul edilmek istediğini söyledi. Böylece kadınlara pek düşkün olan çapkın ve züppe Rohana çattı. Onun vasıtasile kocasının rütbesini yükseltti. Ve borçlarını ödetti.

Fakat Jan bununla da iktifa etmedi .Daha fazla şeyler istemeğe başladı. Kendi soy adı olan Valois ismini, kocasının soy adına ilâve ederek adını daha tumturaklı bir hale getirmiştir.

Sağdan soldan borç para alarak günün birinde Parise geliyor. Orada ev tutuyor, araba alıyor velhasıl lüks bir hayat sürmeye başlıyor. Borçlular kapısına dayanınca onlara cür'et ve cesaretle saraya şikâyet edeceğini ve derhal çekilmelerini söylüyor.

Sarayda hiç kimseyi tanımadığı halde bu kadar yakınlık göstermek büyük küstahlıktı. Fakat bunu o kadar mükemmel bir şekilde yapıyordu ki borçlular hakikaten korkuyor ve çıkiliyordu.

Sarayda insan tanımak için de bu hilekâr kadın bir şekil düşünmüş ve bulmuştu. Ricacılar meyanına sokularak Kralın hemşiresi Madam Elizabet'in kapısı önüne kadar gelmiş ve orada birdenbire bayılarak dikkati kendi üzerine celbetmişti. Herkes etrafına toplanınca kocasının ismini söyledi. Senelerce çektiği sefalet ve açlığın bu bayılmaya sebep olduğunu ileriye sürdü. Herkesi acındırdı. Bu suretle iki yüz frank hediye aldı. Ve sekiz yüz frank olan aylığının bin beş yüze çıkmasını temin etti. Fakat bu bir valoris için sadaka gibi bir şeydi. Bu bayılma hâdisesini bir kere daha Kontes d'Artois'in sarayında yaptı. Fakat büyük bir şey elde edemedi. Nihayet bir üçüncü bayılmayı da Kraliçenin geçeceği büyük aynalı salonda tekrar etti. Fakat tesadüfen Kraliçe o dakikada oradan geçmediği için bundan haberdar olmadı. Artık bir dördüncü defa bayılmanın şüpheyi davet edeceğini düşünerek bundan vazgeçti. Karı koca bu hilelerinin neticesi olarak pek büyük bir paraya sahip olamadan Paristen dönmüşlerdi. Fakat bunu herkese anlatmamışlar, bilâkis Kraliçenin kendilerine fevkalâde hüsnü kabul gösterdiğini ve çok iltifat ettiğini söylemişlerdi.

Birçok insanlar için Kraliçenin uzaktan akrabası ve iyi kabul ettiği bir Valois ile dostluk etmek o devirde bir şeref teşkil ediyordu. Söylenen sözlerin bir dereceye kadar doğru olduğunu tahkika lüzum görmeden inananlar ve Kraliçenin akrabalarına sokulanlar pek çok olmuştu.

Bu sayede de bir çoklarını dolandırmışlar ve borç para almışlardı.

Pariste bir müddet daha bu şekilde borç ile yaşadıktan sonra alacaklılar o derece kapılarına hücum etmeye başladı ki bir ikinci hileye müracaat etmek zamanı geldiğini anladılar ve düşünmeye başladılar.

Muazzam bir dolandırıcılık yapmak lâzımdı. Fakat bunu yapabilmek için dolandırıcı olmak kâfi değildi. Aldatılacak yağlı bir av bulmak lâzımdı. Kurban olarak başrahip Rohan'ı seçtiler. Rohan o zamanın insanları arasında başkalarından ne daha akıllı, ne de daha budala idi. Fakat bir kusuru vardı: Her şeye çok çabuk inanırdı.

O sıralarda Rohan'ın üzerinde en fazla nüfuz sahibi adam, meşhur hokkabaz, sihirbaz ve hilebaz Cagliostra idi. Madam de la Motte bununla birlik oldu. Beraberce Rohanın zayıf taraflarından istifadeye başladılar.

Başpapazın en büyük gayesi Kraliçenin kendisine gösterdiği husumeti dostluğa çevirmekti. Bir adamın zaaflarını bilmek ve bunlardan istifade etmek madam de la Motte gibi zeki bir kadın için güç bir şey değildi.Çok parası olan Rohan'dan para çekmekte bunun için pek zor görünmüyordu.

1784 senesinde, Madam de la Motte Kraliçenin kendisine gûya söylemiş olduğu bazı sözleri Rohan'a anlatmıya başladı. Türlü türlü masallar uydurarak baş rahibe, Kraliçe ile çok ahbap ve yakın dost imiş gibi göründü.

Rohan genç kadın vasıtasile Kraliçeye yaklaşmayı bir defa aklına koyduğu için anlattığı her şeye inanıyordu. Hattâ bir gün hilekâr bir kadın, Kraliçenin artık eski gibi Rohana düşman olmadığını ve kendisinden dostça bahsettiğini söyledi. Bu söz üzerine, Rohan'da bir yemekte Mari Antuanet'in kendisine hakikaten dostane ve mültefitane baktığını zannedecek kadar gaflet gösterdi. İnsan birşeye inanmak isterse o şeyi kendi arzu ettiği şekilde tevil eder. Rohan'da ondan sonra Kraliçenin selâmını, daha tatlı, tebessümünü daha mültefit görmüştür. Fakat hakikatte Marinin bütün bu dönen fesatlardan haberi bile yoktu. Rohan kendi kendini sadece aldatıyor ve bu hale sebep olan hilekâr kadına mütemadiyen para veriyordu.

Fakat Madam de la Motte bu kadarla iktifa etmedi. Baş rahibi daha fazla kandırmak ve daha fazla para çekmek için Kraliçe ağzından mektuplar uydurmaya ve Rohana göstermeye başladı. Bu mektupları yazmak ve Kraliçenin yazısını ve imzasını taklit etmek üzere bir kabahat ortağı buldu.

Evvelâ Rohan'dan Kraliçeye bir mektup yazdırdı. Ve bir kaç gün sonra Kraliçenin hususî mektup kâğıdı üzerine yazılmış, bir kaç satırlık bir cevap geldi. Habsburg hanedanının mağrur kızı, Fransa Kraliçesi, nefret ettiği ve o zamana kadar yüzüne bakmadığı başpapaza cevap yazıyordu. Hattâ mektup şu mealde idi:

"Sizi artık kabahatli bulmuyorum. Sizinle görüşmeye henüz vakit müsait değildir. Fakat yakında bu da olacaktır. Aramızdaki mektuplar hakkında ketum olmanızı dilerim.„

Artık Rohan'ın neşesine son yoktur. De la Motte'un tavsiyesi üzerine birkaç mektup daha yazdı. Her mektup için kadına birçok paralar veriyordu.

Fakat bu oyun yavaş yavaş Jan için tehlikeli olmaya başlıyordu. Hakikatte başpapazın yüzüne bile bakmıyan Kraliçeden böyle tatlı mektuplar nasıl gelirdi? Rohan'ın da inanmak kabiliyetinin bir hududu vardı. Şüphelenmeye başlamasından korkulabilirdi.

(Arkası var)

EKONOMİ

Malî ve ıktısadî hafta

iç ve dış piyasalarda bu hafta faaliyet göze çarpmaktadır

Türk esham ve tahvilâtının her sene getirdiği temettü ve faiz cetveli

Tahvilâtın cinsi	İtibarî kıymet			Senevî getirdiği faiz	28.8.36 Borsa fiatı	Bu fiata göre % senevî faiz
Türk Borcu % 7 ½ 1 ci tertip	500 Fr. fr.	=	T. L. 41,50	T. L. 3,10	T. L. 23,15	% 13⅜
Türk Borcu % 7 ½ 2 ci tertip	500 Fr. fr.	=	T. L. 41,50	T. L. 3,10	T. L. 21,60	% 14⅜
Türk Borcu % 7 ½ 3 cü tertip	500 Fr. fr.	=	T. L. 41,50	T. L. 3,10	T. L. 21,60	% 14⅜
An. Dem. Yol. Tahv. % 42 1 ci+2ci	250 İst. fr.	=	T. L. 103	T. L. 4,60	T. L. 45,30	% 10½
An. Dem. Yol. Tahv. (hisse % 60)	150 İst. fr.	=	T. L. 61,80	T. L. 2,70	T. L. 25,50	% 11—

Beçen hafta zarfında, dışarda ve içeride, malî ve ticarî piyasalar çok yük bir faaliyete şahit olmuşlardır. Birçok siyasî hâdiselere, İspanyada o lanca şiddetile devam eden boğuşma ya rağmen piyasalar umumiyet itibarile sağlamlıklarını muhafaza ediyor. Almanyanın askerî hizmeti iki seneye çıkarması bile zannedildiğinden daha az tesir yapmıştır. Bu suretle Nevyork, Londra kısmen Berlin, hattâ Paris borsaları ağukkanlılıklarını muhafaza etmiş ler, hattâ birçok terakkiler bile kaydetmişlerdir.

Bunun sebebi, bu sütunlarda birçok defalar da söylediğimiz veçhile, iktisadî buhranın, ciddî esaslara da yanarak azalmasıdır. Mevaddı iptidaiye fiatlerinin yükselmesi, işsizliğin azalması, milyonlarca amelenin iştira kudretini artırmıştır. Neticede de birçok milletlerin maliyesi düzelmiş, birçok memleketlerin iktısadî faaliyeti artmıştır.

İşlerin artması her yerden ziyade Amerikada göze çarpmaktadır. Bazı şubelerde, iş hacminin buhran senelerinden evvelki miktarını aştığını bile iddia edebiliriz. 285 büyük şirketin 1936 senesi ilk altı aylık kârları, geçen seneye nazaran 341 milyon dolarken, 550 milyonu bulmuştur.

İktisadî faaliyetin barometrolarından biri olan şimendüfer kumpanyalarının vaziyetinde de büyük bir salâh vardır. Yeni neşredilen istatistiklere nazaran şimdiye kadar şimendüfer kumpanyalarının hâsılatı geçen senenin ilk altı ayına nazaran yüzde 108 nisbetinde fazladır.

Sonra da, Amerikadan Avrupaya çoktanberi görülmiyen bir seyyah akını başlamıştır.

Ingilterede de işlerde büyük bir inkişaf var. Denilebilir ki, bu memleket herkesten evvel iktisadî buhrandan çıkmak üzeredir. Umumî ticaretinde de büyük bir faaliyet göze çarpmaktadır. 1934 senesi ilk yedi ayı zarfında 420 milyon İngiliz lirasını bulan ithalât 1936 ilk yedi ayında 471 milyonu aşmıştır. İhracat ayni müddet zarfında 223 milyon İngiliz lirasından 247 milyonu bulmuştur.

Asıl terakkiyi sanayi faaliyetinde görmek kabildir. 1930 senesi sanayi faaliyeti 100 adedi esas olarak alınırsa 1936 senesi ilk yedi ayında bu nisbet 123,6 ya çıkmıştır.

1931 de 120 altına inen İngiliz bankası ihtiyacı şimdi 230 milyonu geçmiştir. İngiliz bankalarındaki mevduat miktarı 2,147 milyar İngiliz lirasıdır. 1932 de 3 milyonu geçen işsizlerin miktarı şimdi 1,6 milyondur. Halbuki geçen sene bu miktar iki milyona yakındı.

Almanyada iyilik devam etmektedir. Geçen sene açık olan Alman ticarî müvazenesi bu sene 131 (altı ay zarfında) milyon marklık bir tezayüt kaydetmiştir. İşsizlerin miktarı geçen sene temmuzda 1,754,000 di. Bu mikdar şimdi 1,170,000 ne inmiştir.

Fransada ise, bilhassa son günler zarfında büyük bir salâh kaydedilme ye başlamıştır. Amele yevmiyelerinin arttırılması bu faaliyetin başlıca sebeplerinden biri olarak gösterilmektedir. Bunun en bariz misalini büyük mağazalarda iş hacminin artmasında görürürz. Bu fazlalık, bir iki aydanberi, geçen sene ayni müddete nazaran yüzde otuz nisbetini bulmaktadır.

Fransada bu haftanın en mühim hâdisesi tabiî Alman iktisat nazırı Şahtın Parisi ziyaretidir. Bu seyahatin siyasî ve daha ziyade iktisadî meselelerle alâkadar olduğu şüphesizdir. Şahtın Paristen hareketinden sonra Alman ve Fransız matbuatının memnuniyet göstermesi şayanı dikkattir. Şahtın ziyaretini paraların umum' istikrarile alâkadar görenler vardır. Herhalde milletler arasında alış verişin artması meşhur Alman maliyecisinin en büyük gayelerinden biridir. Bu da, ancak barışın muhafazasile kabildir. Bunun içindir ki, Şahtın Fransız siyaset ve maliye adamlarile yaptığı temaslar Fransız sosyalist ve radikallerinin bile kendisini iyi karşılamaları şayanı memnuniyettir.

*

İstanbul piyasalarında

İstanbul piyasasında, bilhassa esham ve tahvilât borsasında geçen hafta zarfında fiatler daha ziyade müstakar kalmış, hattâ bazı sükutlar bile müşahede edilmiştir.

Bilhassa Anadolu tahvilâtında görülen sükut, bu tahvilât kuponlarının da, Ünitürk kuponlarında olduğu, yarısı döviz, diğer yarısının da malî olarak ödeneceği havadisinden ileri gelmiştir. Halbuki şimdiye kadar bu haberi teyit edecek hiçbir emare yoktur. Kaldı ki, Anadolu tahvilâtının bir kısmı, yüzde kırka yakın bir miktarı Merkez Bankasının elinde bulunmaktadır. Bugün yine ayni sayfada bulunacak bir cetvelde Türk tahvilâtının çok elverişli faizler getirdiği de unutulmamalıdır. Dünyanın bu kadar karışık olduğu bir zamanda Türkiyemizin şahit olduğu haricî ve dahilî huzur, bu sene mahsulün iyi olduğunu, hattâ kolaylıkla satılacağını da unutmamak lâzımdır.

Londra ve Berlinle ticaretimizin inkişafı için halihazırda mühim müzakereler olmaktadır.

Murahhaslarımızın buralarda Türk ticaretini inkişaf ettirecek şartlar temin edecekleri şüphesizdir. Bu sene birçok komşularımızın, başta Yunanistanın,, hattâ İngiltere ve İtalyanın buğday satın almaları gittikçe kat'iyyet kesbetmektedir. İspanyadaki karışıklıkların fındık ve zeytinyağı piyasasına tesir edecektir Zeytinyağı fiatleri dışarda tonu 43 İngiliz lirasından 65 Ingiliz lirasına fırlamıştır.

Merkez bankası hisse senetleri 32,5 liraya yükseldikten sonra seksen liraya inmiştir. Bu bankanın işlerinde gittikçe inkişaf görüldüğü ve daha da görüleceği muhakkaktır. 1933 haziranında 12 milyon lira olan depo miktarı şimdi ayni tarihte 17 milyondur.

Klering muahedelerinin gitikçe daha iyi işlemesi, memlekette işlerin inkişafile, bankanın en klâsik usullerle çok muhterem ve mütehassıs kimseler tarafından idaresinden birçok iyi neticeler beklenebilir.

Zaten bütün millî Türk bankalarında Büyük inkişaf vardır. 1925 senesi sonunda (ecnebi bankalar hariç) Türk bankalarında depo 17 milyon lira idi. 1935 sonunda bu miktar 138 milyonu aşmıştır. Türkiyede değişen çok şeyler vardır. Halkta tasarruf fikrinin kuvvetlendirilmesi cümhuriyet devrinin en büyük mucizelerinden biridir.

Raif N. METO

Dışarıdan getirtilecek makineler

Bir kısım tezgâhların ithali yasak edildi

Pamuk ve iplikli mensucat endüstrisi kurmak için hususî teşebbüs erbabının memlekete sokacakları makineler için Vekiller heyeti yeni bir kararname çıkarmıştır. Bu kararnameye göre, kart makineleri, yer makineleri, fitil makineleri, bilezikli iplik makineleri, vargel makineleri ve tarağının genişliği 40 santimden fazla olan dokuma tezgâhlarının memlekete ithali yasak edilmiştir. Bu nevi makineler, ya dış memleketlere satılacak, yahut imha olunacaktır. Yedek parçaların memlekete ithali hususundaki kayıtlarda yeni bir değişiklik yapılmamıştır.

Muamele vergisi

Komisyonlar bugün Ticaret odasında toplanıyor

Muamele vergisi üzerinde alâkadarların dileklerini dinlemek üzere teşkil edilen 9 komisyon bugünden itibaren ticaret odasında içtimalarına başlıyacaktır. Komisyonlara şimdi muamele vergisinden müstesna olan en çok beş beygir kuvvetindeki sanayi mümessillerinin de alınması büyük sanayicilerden bir kısmının itirazını mucip olmuştur. Bunlar sanayi birliği tarafından hazırlanan projenin ve kâlete gönderilmesine taraftardırlar.

Çorap kalitelerinin ıslâhı

Çorap kalitelerinin ıslahı için hazırlanan proje, alâkadar fabrikatörlere gönderilmiş, mütaleaları sorulmuştur. Bugün, çorap fabrikatörlerinin iştirakiyle ticaret odasında son bir toplantı yapılacaktır. Projenin kat'î şekilde tesbiti bugün mümkün olacaktır. Maamafih, projede kadın çorapları ince ve kalın olmak üzere iki kısma ayrılmıştır. Fantezik çok ince çorapların sağlamlığı garanti edilmiyecektir.

BORSA

29 AĞUSTOS CUMARTESİ

	Alış	Satış
Paralar		
Sterlin	628,—	634,—
1 Dolar	125.50—	125.50—
20 Çek kuronu	84,—	92,—
20 Belçika fr.	80,—	84,—
20 Drahmi	21,—	23,—
20 Ley	13,—	16,—
20 Dinar	49,—	53,—
Fransız fr.	163,—	167,—
Liret	180,—	180,—
İsviçre fr.	810,—	820,—
Florin	82,—	84,—
Avusturya şilin	22,—	24,—
Mark	28,—	30,—
Zloti	21,—	23,—
Pengo	22,—	24,—
Leva	22,—	25,—
Yen	32,—	34,—
İsveç kuronu	31,—	33,—
Altın	953,—	955,—
Banknot	243,—	244,—
Çekler		
Londra üzerine		634,75
Paris üzerine		12.03.50
Nevyork		0.79.20
Liret		10,07,25
Belga		4,69,45
Cenevre		2.43.12
Sofia		63.81.57
Florin		1,16,75
Çekoslovak		19,18.60
Avusturya		4,19,25
Mark		1,12
İsveç kuronu		3,05,50
Ispan. pezeta		6,41,84
Esham		
İş Bankası Mü		85,—
" " N		9,90
" " Hamiline		9,90
Anadolu % 60		25.25
" % 100		41,—
Şirketi Hayriye		16,—
Tramvay		17,50
Bomonti Nektar		9,25
Terkos		12,50
Aslan Çimento		11,50
Merkez Bankası		80,—
Osmanlı Bankası		25,50
Sark Merkez Eczanesi		3,60

Geçen bilmecemizi kazananlar

Hediye kazananların isimlerini neşrediyoruz

[Çocuk sayfamızda çıkan geçen haftaki bilmeceyi doğru halledenler arasında çekilen kurada kazananların bir kısmını dün neşretmiştik. Geriye kalanlarını da bugün koyuyoruz.]

BİRER KARTPOSTAL KAZANANLAR

61 — Çanakkalede Tapu müdürü kızı Müeyyet

62 — Konya Kız muallim mektebi 82 Hikmet

63 — Hereke ilkmektebinden Kenan

64 — İzmir Basmahanede işletme müfettişliğinde Abdullah

65 — İzmir Foto Kemal vasıtasile Şahap

66 — Şişli Tokaloğlu Anadolu Apartımanında Doğan

67 — Kayışdağ caddesi Yenişehirliler köşkünde Rifat

68 — İzmir Karşıyaka Ormanzade sokak 5 numarada Ali Reşat

69 — Mardin askerî hastahanesi inzibat zabiti oğlu Kemal

70 — Diyarbekir Urfa caddesinde 154 numarada Şükrü

71 — Balat 55 inci ilkmektepten 614 N. K.

72 — Eskişehir şimendifer deposunda makinist Kemal oğlu Ramazan

73 — Ankara İnkılâp mahallesi Yukarı sokak 6 numarada Sıtkı

74 — Nişantaşı Karakol yanında Subai apartıman Nevkiz

75 — Bursa pazar yerinde bakkal Sadık yanında Abdullah

76 — Nişantaşında Teşvikiye apartıman 3 numarada Neclâ

77 — Nurosmaniyede Şeref sokağında 4 numarada Nihat

78 — Bursa Setbaşında Derebaşı sokağında 4 numarada Sacit

79 — Bursa Yeşil çaddesi 28 numarada Lâtife

80 — Diyarbekir Yemeniciler çarşısında dökmeci Memduh

81 — Diyarbekir Bahaettin mahallesi Kozlu sokak 27 numarada Şevket

82 — Çatalca orta mektep talebelerinden Hatice

83 — Feneryolunda Yaverağa sokak 12 numaraad İlhan

84 — eGdikpaşada Esirci Kemal cami sokak 12 numarada Cahit

85 — Kadıköyünde Cevizlik Güneş sokak 3 numarada Erdemir

86 — Tarabya Tokatliyan otelinde Garbis

87 — Kadıköy İnönü sokak 15 numarada Türkân

88 — Kızıltoprak istasyon caddesinde 17 numarada

89 — Bakırköy Kartaltepede Küçükbağlar 6 numarada İlhan

90 — Kayseri Talâş, Atatürk caddesi 10 numarada Mehmet

91 — Erenköy Kozyatağında İhsan Ersoy

92 — Ankara hükûmet caddesinde 6 numarada Sezai

93 — İnegöl İsmetpaşa mektebinde Melâhat

94 — Ankara Cebeci Özsoy sokağında 24 numarada Cahide

95 — Eyüp Akarçeşmede bakkal Osman oğlu Mustafa

96 — Şişli Halâskâr Gazi caddesinde 121 numarada Yalçın

97 — Haydarpaşa Demiryolları işletmesinde memur Hasan oğlu İşçen

98 — Sirkeci Akgül berber salonda Osman

99 — Cağaloğlu yokuşunda 22 numarada Rüstem

100 — Bebek Yalıboyunda 94 numara Kâmüran

Deniz Yolları
İŞLETMESİ
Acenteleri: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdar zade Han. Tel. 22740

İZMİR Sürat postası dönüşü

İzmirden Eylülün 3 üncü Perşembe günü kalkacağı ilân edilen postamız görülen lüzum üzerine İzmirden 1 Eylül Salı günü saat 21 de kalkacaktır. (814)

HASAN Pudraları

İnce, hassas kadınların en büyük zevkleridir. Beyaz, Raşel 1-2 Pembe 1-2, Okr, 1-2 renkleri vardır. Türkiyede pudra ve ıtriyatta en ziyade muvaffak olan ve beğenilen Hasan pudralarının taklitlerinden sakınınız ve Hasan markasına ve ismine dikkat ediniz.

HASAN TIRAŞ PUDRASI 20-30 kuruştur. Hasan Çocuk pudrası kutu 20, paket 10 kuruştur. Hasan Talk pudrası yarım kiloluk kutu 40 kuruştur.

HASAN Ruj ve Allıkları

Fransada Koti ve Amerikada Mişel ne ise Türkiyede ruj ve allık ancak HASAN markasıdır. Kadınların ve güzellerin hayatı istekleridir. Sabit, açık ve orta ve koyu renkleri vardır. Ruj 60 allık 35 kuruştur.

Hasan deposu: ISTANBUL, ANKARA, BEYOGLU.

Türk Maarif Cemiyeti

MEKTEBİ

ilk, Orta, Lise "Birinci sınıf„

Ankara - Havuzbaşı - Necati Bey Caddesi
Kayıt muamelesine başlanmıştır. Alınacak talebe mahdut olduğundan bir an evvel müracaat edilmesi Tavsiye olunur. Telefon: 2877

SAÇ BAKIMI
Güzelliğin En birinci şartıdır.
Petrol Nizam

ISTANBUL BELEDIYESI ILANLARI

	Keşif bedeli	İlk teminatı
Yalova kaymakam konağı rıhtım duvarının inşası	3874,20	291
Beyoğlu hastanesi dam ve pencerelerinin tamiri	637,58	48

Yukarda keşif bedelleri yazılı olan mahaller tamir ettirilmek üzere ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakı ve şartnamesi levazım müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar kanunun tayin ettiği vesika ve bu işe dair fen ehliyet vesikasile hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 7 Eylül 936 pazartesi günü saat 14 te daimî encümende bulunmalıdır. (İ.) (609)

Türk Hava Kurumu Büyük

PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir

5 ci keşide 11 - Eylûl - 936 dadır.

Büyük ikramiye

35.000 Liradır

Ayrıca : 15.000, 12.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (20.000) liralık bir mükâfat vardır.

Kültür bakanlığı terzilik ve kürkçülük okulu direktörlüğünden

1 — Okulun dikiş ve biçki kısımlrına talebe kaydina başlanmıştır.

2 — Dikiş kısmına girmek için ilk okul mezunu olmak yaş (13) ten küçük ve (17) den büyük olmamak, hüviyet cüzdanı, sıhhat raporu ile dört tane fotoğraf ibraz etmek.

3 — Biçki kısmına girmek için: İlk okul mezunu olmak, yaş 17 den küçük (20) den büyük olmamak, hüviyet cüzdanı, sıhhat raporu ile dört tane fotoğraf ibraz etmek ve dikişten imtihan vermek.

4 — Okul parasız ve naharîdir. İkmal imtihanları 3-9-936 da başlıyacak ve okul 1-10-936 da açılacaktır. (728)

Adres: Sultanahmet Dizdariye Çeşme sokak Telefon: 22480

Galatasaray Lisesi Direktörlüğünden:

Liseyi, Ticaret ve Orta okulu bitirme, bütünleme ve engel sınavlarile eski talimatnameye göre orta mezuniyet sınavlarına 2 Eylül Çarşamba günü; diğer sınıfların - ilk kısım sınıfları da dahil olduğu halde - bütünleme ve engel sınavlarına 21 Eylül Pazartesi, olgunluk sınavlarına ve eski talimatname hükümlerine göre lise mezuniyet imtihanlarına da 18 Eylül Cuma günü başlanacaktır. İlk kısım ihzarî sınıfların sınavları 25 Eylül Cuma, lise ihzarî sınıfların sınavları 26 Eylül Cumartesi günü yapılacaktır. Sınav günlerini öğrenmek üzere Okula baş vurmalıdırlar. (748)

TÜRKİYE Şişe ve Cam Fabrikası Anonim Sosyetesinden:

Normal tip piyasa malı şişe, kavanoz ve benzerleri için verilen siparişleri kısa bir müddet zarfında karşılamak fabrikamızca mümkünse de hususî tip veya marka ile fabrikamıza şişe siparişi vermek istiyen muhterem tüccar ve müstahzarat âmillerinin, bu şişelere ait kalıpların -nevi ve hususiyetlerine göre- memleketimizde ihzar veya hariçten celbi takriben iki aylık bir zamana mütevakkıf bulunduğundan, fabrikamıza hususî tiplerden geçirilecek herhangi bir siparişte kalıp tedariki için zarurî bulunan bu müddetin itibara alınarak teslim müddetlerinin ona göre hesaplanması lâzım geleceğini muhterem müşterilerimizin dikkatine arzederiz.

VENÜS ESANSLARI

Parfümöri âleminin şaheseridir.
Kibar halkın aradığı en ince koku zevkini tatmin eden

VENÜS ESANSLARI IN

bir zerresi öyle çiçekler âlemidir ki, içine giren bir daha oradan çıkmak istemez

Mevcut ve yeni çıkan esansların isimleri:

Flor Doryan, Lorigan, Roz Doryan, Rev Dor, Tango, Divinya, Istanbul gecesi, Boğaziçi, Madia, Buket, EZN, Şipr, Royal, Senk, Flör, Çanel, Miçiko, Milflör, Kelköflör, Flör Damur, Mikado Pari, Suar Dö Pari, Narsis, Dağ çiçeği, Gül, Menekşe, Yasemin, Sümbül, Zanbak, Fulya, Müge, Heliotrop, Hanımeli, Şebboy, Unutma Beni ve saire..

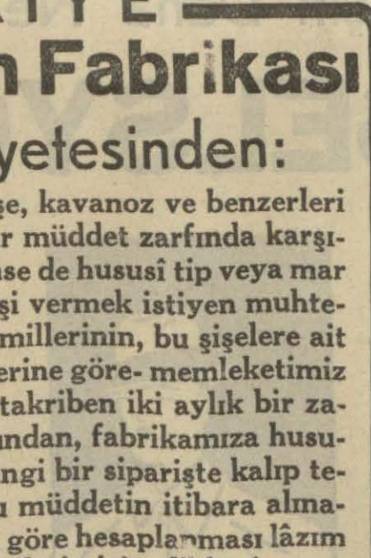

Deposu: Nureddin Evliya zade kimyevî ecza alât ve ıtriyat ticarethanesi, Istanbul, Bahçekapı.

İstanbul Liman işletme idaresinden

3023 numaralı kanunun 10 uncu maddesi mucibince senelik olarak tanzim edilerek iktisat vekâletince tasdik edilmiş olan yeni tarifenîn tab'ı hitam bulmuş olmakla Galata ve İstanbul işletme gişelerimizde tevziine başlanmış olduğu ilân olunur. (812)

KUMBARA

BİRE 1000 VEREN TARLADIR

TÜRKİYE ZIRAAT BANKASI

Hozat Jandarma Seyyar Alay Komutanlığından:

Miktarı	cinsi	Tahmin bedeli Lira Ku.	İlk güven Lira Ku.
180000 kilo	Un	21600 00	1620 00
040000 kilo	Sığır eti	06000 00	0450 00
300000 kilo	Arpa	12000 00	0900 00
		39600 00	2970 00

1 — Cinsi, miktarı, tahmin bedelleri ve ilk güvenmeleri yukarda yazılı üç kalem yiyecek kapalı zarf eksiltmesine konmuştur.

2 — Eksiltme 15-9-936 Salı günü saat onda Hozatta Seyyar Jandarma alay dairesinde yapılacaktır.

3 — Şartname Hozat Seyyar Jandarma Satınalma Komisyonundan alınabilir.

4 — İstekliler 2490 sayılı kanun hükümlerine göre vesika ibraz ederler.

5 — Teklif mektupları eksiltme saatinden bir saat evveline kadar Hozatta Seyyar Jandarma Satınalma Komisyonuna verilmelidir. (566) 916

Ankara Belediyesinden:

1 — İpodrom sahasında yaptırılacak 4 adet ser binası on beş gün müddetle kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli 15869 lira 95 kuruştur.

3 — Muvakkat teminatı 1190,25 liradır.

4 — Şartname ve keşifnamesini görmek istiyenler her gün Fen İşleri Direktörlüğüne isteklilerin de 8 Eylül 936 Salı günü saat on beş buçukta Belediye Eücümeninde yapılacağından o gün saat on dört buçuğa kadar teminatlariyle biriikte teklif mektuplarını Encümene vermeleri. (614) 964

ist. Posta T. T, Başmüdürlüğünden

Posta kamyonetleri için muhtelif eb'adda 16 sı iç ve 16 sı dış olmak üzere alınacak 32 adet havalı lâstik açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 7-9-936 Pazartesi günü saat 15 te Galatasarayda İstanbul P. T T. Baş müdürlüğü alım satım komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli 914 lira muvakkat teminatı 68 lira 55 kuruştur. Taliplerin şartnamesini görmek ve muvakkat teminatlarını eksiltme gününden evvel yatırmak üzere çalışma günlerinde Başmüdürlük yazı işleri kalemine müracaatları. (603) 967

Nafia Bakanlığından:

3 Birinciteşrın 936 Cumartesi günü saat 10,50 da Ankarada Nafıa Bakanlığı Malzeme Eksiltme Komisyonu Odasında 200.000 lira muhammen bedelli 4000 ton kreozotun kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır. Şartname ve mukavele projesi on lira mukabilinde Bakanlık Malzeme Dairesinden verilecektir. Muvakkat teminat 11250 liradır. İsteklilerin teklif mektublarını Resmî Gazetenin 7-5-936 tarih ve 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye göre Nafıa Bakanlığından alınmış vesika ile birlikte 3 Birinciteşrin 936 Cumartesi günü saat 9,50 ye kadar Bakanlık Malzeme Müdürlüğüne vermeleri lâzımdır. (485) (469) 872

Beyoğlu - Tünelbaşı - Yeniyol

Kız ve erkek **ALMAN Lisesi** ve Ticaret Mektebi

Tam devreli lise-Ticaret Mektebi-Almanca öğrenmek için ihzarî sınıf.

Derslere 9 Eylül Çarşamba başlanacaktır.

Kayıt muamelesi 1 Eylülden itibaren her gün saat 8 den 12 ye kadar nüfus tezkeresi, aşı kâğıdı, sıhhat raporu, 4 fotoğraf ve mektep tasdikname veya diploması ile yapılır.

Fazla tafsilât için mektebe müracaat veya 44941-44942 ye telefon edilmesi. 842

Adapazarı ilçebaylığından:

Adapazarı köy bekçileri için yaptırılacak (165) kat elbise ve (165) çift fotin nümunesi mevcut kumaştan olmak üzere açık eksiltme ile münakasa müddeti 31-8-936 gününe uzatılmıştır. O gün saat 16 da ihalesi yapılacaktır. Talip olanların yüzde 7,5 teminat akçesile ilçe idare heyetine müracaat etmeleri şartname ve nümunesini görmek için Adapazarında Jandarma Komutanlığına taşrada olan talipler de İstanbulda Sultanahmette ilçe jandarma Komutanlığına müracaatları ilân olunur. (644) 1000

Istanbul bölge san'at okulu Direktörlüğünden

1 — Okulumuz bütünleme sınavlarına 14-9-936 tarihinde başlanacaktır. Bütünleme sınavı ile ilgili olmıyanlar birinciteşrinden evvel okula gelirlerse alınmıyacaklardır.

2 — Eylül mezuniyet bütünleme sinavı 28-9-936 günü yapılacaktır.

3 — 1-10-936 perşembe günü yeni ders yılı öğretimine başlanacaktır. (740)

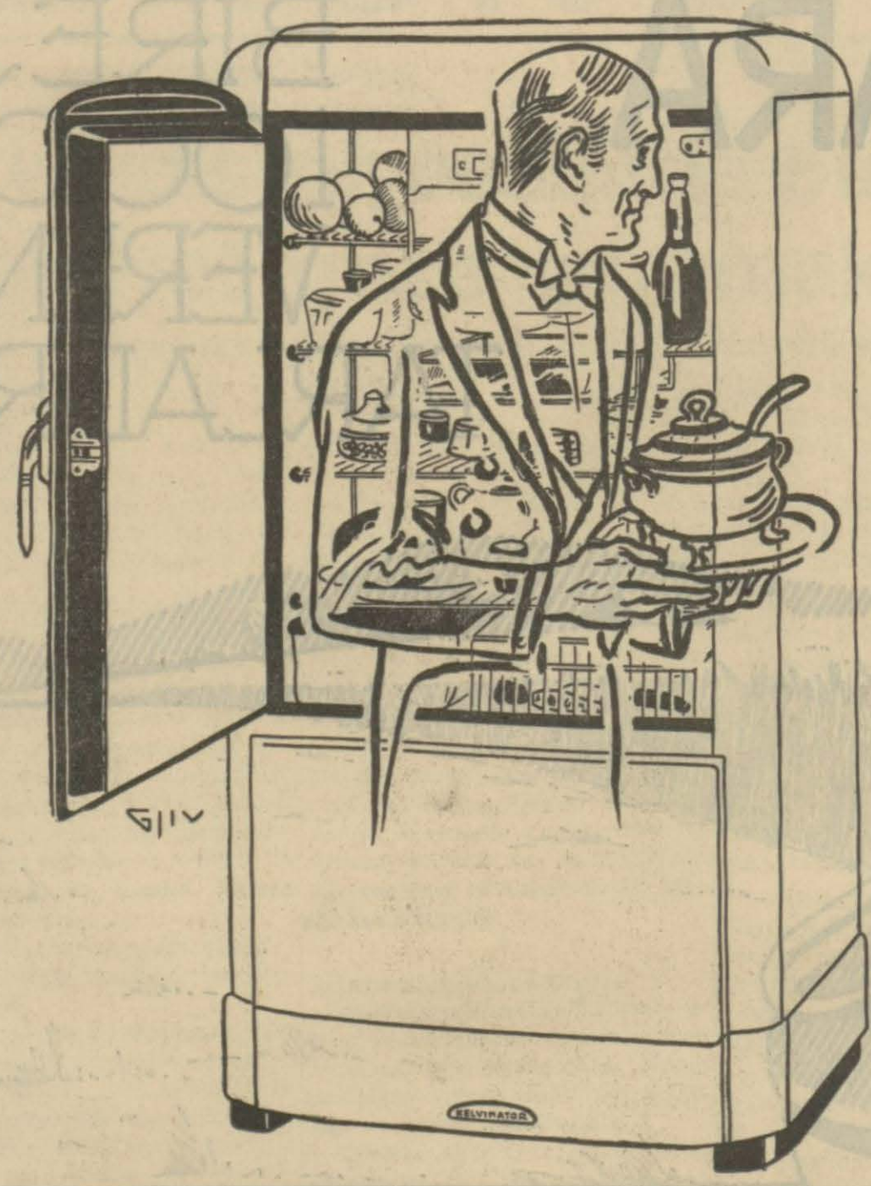

Kelvinator

En sadık, en emniyetli en ekonom hizmetcidir

Rahatınız için her şeyi elde etmiş olabilirsiniz fakat.....

KELVİNATOR

soğuk hava dolabınız yoksa...

Keyfle, lezzetle yaşamadan mahrumsunuz
Sağlığınızdan emin değilsiniz
Evinizde ekonomiyi temin etmemissiniz

demektir.

KELVİNATOR

Tecridi başka markalardan °/₀ 28 üstün olduğundan az cereyan sarfeder, çok buz yapar

Veresiye Satış: **SAHİBİNİN SESİ** Beyoğlu İstiklâl Cad. No. 302

ANKARA	— Vehbi Koç ticaret evi	KONYA	— A. Mucib Dölen
IZMIR	— A. Vetter ticarethanesi	KAYSERI	— Ismail ve oğulları Cingıllı
ADANA	— Ş. Rıza Işçen ticaret evi	ANTEB	— Naci ve H. Ahmet Daî kardeşler
SAMSUN	— C. Celâl Özlü - S. Kemal Sezen	KONYA EREGLISI	— Mustafa Erkek
BURSA	— Mehmet Huzmen	DIYARBEKIR	— Celâl Ayyıldız
ZONGULDAK	— İsmet Ağartan - Ahmet Yüksel	MERSIN	— Jorj Satel
TRABZON	— Dedeoğulları ve Pulataneli kard	ANTALYA	— Veli kardeşler ve şürekâsı

TAŞKÖPRU — Türkmenoğlu kardeşler

Bugünkü KUMBARA Yarın KASA, öbürgün BANKA Olur.

Şık Giyinmek için Daha Ne Bekliyorsunuz?

Galatada kâin meşhur **EKSELSYOR** Büyük elbise Ticarethanesinde

KADIN, ERKEK ve ÇOCUKLARA mahsus MÜTENEVVİ ve MÜNTEHAP ÇEŞİTLER En mükemmel cinsler En dun fiatlerle

PARDESÜLER
MANTOLAR
PALTOLAR
MUŞAMBALAR
ve
KOSTÜMLER

İşte satın alırken nazarı dikkate alacağımız başlıca vasıflar:
Empermeabilize ve su geçmiyen "Burberrî,,

Pardesüleri

Her renkte
MUŞAMBALAR

En mükemmel kumaşlarla imal edilmiş

PALTOLAR

Kadın ve çocuklara müteneevvi ve müntehap çeşitlerde

MANTOLAR
ve
Muşambalar

En şık ve müntehap çeşitlerini

EKSELSYOR GALATA KARAKÖY

Hazır ve ısmarlama son moda ELBİSELER

Büyük elbise ticarethanesinde bulacaksınız.

İMREN

En namdar dekoratörlerin aylardanberi ihzar ettikleri "IMREN,, de en maruf fabrikaların en asrî EN SON MODA YUNLU ve IPEKLI KUMAŞLARILE beraber EN ŞIK ŞAPKALARINI bulacaksınız.
Adres: Galatasaray, eski Sahibinin Sesi 210 numaralı mağaza.

Bilânçoya

hâkim Almanca bilir iyi bir

MUHASİP

Bir Türk Şirketi tarafmdan aranmaktadır. Iş şahadetnameleri ve resimle posta kutusu 760a müracaat.

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Dr. REŞİD SAMİ BERKER
Beyoğlu İstiklâl Cad. Mis sokak Göksoy ap. Kat 11

Sahibi: Ahmet Emin YALMAN
Umumî Neşriyatı Idare Eden: S. SALIM
Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limited Şirketi Basıldığı yer TAN matbaası